

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

FLAVII IOSEPHI ANTIQUITATVM IVDAICARVM

LIBRI XX. ADIECTA IN FINE APPENDICIS

loco Vita Iosephi per ipsum conscripta, à Sigismundo Gelenio conuersi.

Comparavit

Sig

Johann

DE BELLO IVDAICO, libri VII. ex collatione Græcorum codicum per Sig. Gelenium castigati.

CONTRA APIONEM libri II. pro corruptissimis antea, iam ex Græco itidem non solum emendati, sed etiam suppleti, opera eiusdem Gelenij.

DE IMPERIO RATIONIS, siue DE MACHABÆIS liber unus, à DES. ERASMO Roterodamo recognitus.

Cum Indice accuratissimo.

Walterus m. f. l. t. t. t.

Nimrita Rats

BASILEAE M D LIX.

Cum gratia & priuilegio Cæsareo
ad quinquennium.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FLAVII IOSEPHI

DE ANTIQVITATE IVDÆOꝝ

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber I.

Opera Sigismundi Gelenij restitutus.

EFFICIENTER, ut arbitrōr, & per libros Antiqui-
tatum, optime uirorum Epaphrodite, legentib. eos,
aperui de nostro genere Iudæorum, quia & uetustis-
simum est, & primam originem domesticam habuit.
Quinq; miliū enim annorū numerum historiā cōri-
nentem, ex nostris sacris libris Græco sermone con-
scripsi. Quoniā uero multos uideo, respicientes blas-
phemiam quorūdam insane prolata: & ea quæ à me
de antiquitate conscripta sunt, non credētes: putātes

mendaciū nostrū esse genus, eo quod nulla memoriæ apud Græcorū nobiles
historiographos digni sunt habiti nostri maiores: pro omnibus his arbitra-
tus sum oportere me breuiter hæc dicta conscribere: & derogantiū quidē, ue-
sanū spontaneūq; increpare mendaciū, aliorū uero ignorantia pariter emē-
dare: uniuersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet ueritatē amplectuntur, edo-
cere. Vt aut in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græ-
cos fide digni sunt iudicādi: eos aut qui blasphemie de nobis atq; fallaciter cō-
scripsere aliqua, per semetipsos cōuictos indubitanter ostendā. Conabor etiā
causas exponere, ppter quas nō multi in Græcis historijs gētis nostræ fecere
memoriā: nec non & eos, qui de nobis scribere uoluerūt nesciētib. aut nescire
simulantibus indicabo. Primitus itaq; satis admiror eos, qui existimant opor-
tere de rebus antiquis, Græcis tantūmodo fidem habere, & ab eis cōsulendā
esse ueritatis integritatē: nobis autē & alijs hominibus non esse credendum.
Sed ego omnia in his contraria uideo contigisse. Quapropter decet non
uarias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiā pōdere. Omnia siqui-
dem Græcorū noua, & heri (ut ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est fabri-
cā ciuitatū & adinventiones artium cōscriptionesq; legū: cunctarūq; rerū iu-
nior apud eos est historiæ diligentia conscribendæ. Apud Ægyptios autem,
atq; Chaldeos, & Phœnicas (desino enim nos illis connumerare) sicut ipsi fa-
tentur, res gestæ antiquissimā & permanentē habēt memoriæ traditionē. Nā
& locis omnes inhabitāt, quæ nequaquā aeris corruptioni subiaceāt: & mul-
tam prouidentia habuere, ut nihil horum quæ apud eos aguntur sine memo-
ria relinqueretur: sed in publicis cōscriptionibus semper à uiris sapientissimis
dicerentur. Græcorū uero regionē innumeræ corruptiones inualere, rerū me-
moriā delentes. Qui aut nouas constituentes conuersationes, omniū se pri-
mos esse credidere, sciāt quia etiā sero & uix naturā potuere agnoscere litera-
rum. Nam antiquissimū earum usum habuisse creduntur à Phœnicibus, & à
Cadmo se didicisse gloriātur: Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonstrare

seruatam conscriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quādo etiā de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atq; cōtentio facta est, utrū literis usi sint: & magis ueritas obtinuit, quod usus modernarū literarum illis fuisset incognitus. Constat autem, quod apud Græcos nulla inuenitur conscriptio, poemate Homeri uetustior: & hunc etiā post bella Troiana fuisse manifestum est. Et aiunt neq; hunc literis suum poema reliquisse: sed cantibus memoria reseruatum, postea fuisse compositum, & propterea multam in eo comperiri dissonantiā. Qui autē historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuis, & post hūc quicunq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persarum contra Græcos expeditionē præcessere. Sed & eos qui de cœlestibus ac diuinis primitus apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecydem Syrium & Pythagoram, & Thaletem, omnes cōcorditer confitentur, Ægyptiorum & Chaldæorum fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quæ à Græcis omnium antiquissima iudicantur, ita ut uix ea credant ab illis fuisse conscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Græci, tanquam soli sciant uetera, & ueritatem eorum exacte tradant: aut quis non ab ipsis conscriptoribus facillime discat, quod neq; firmiter sciētes aliquid cōscribere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & ualde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluis, si explanare uoluero, quantis quidem locis Hellanicus ab Acusilao de genealogijs discrepat, & in quātis Hesiodū corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicū in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum uero Timæus, Timæū qui post illum fuere, Herodotū uero cuncti: sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est: neq; rursus de Atticis hi qui Atthidas cōscripserunt: aut de Argolicis qui de Argis historiam protulere, alterutros cōsecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibuscq; rebus, quando de militia Persica, & his quę in ea sunt gesta, tantū uiri probatissimi discordasse noscuntur. In multis autem etiam Thucydides tāquam fallax accusatur, licet scrupulosissimam sui temporis historiam cōscripsisse uideatur. Causa uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ quærere uolentibus apparebūt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper agūtur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mentiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, concessit. Nō enim solummodo apud alios Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinaq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ à Draco ne eis de supplicijs sunt conscriptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici: uix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præparabant

bant, non studium ueritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in pròptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quem admodum laudari se in hoc super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabāt. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi: alii autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij semetipsos ad accusandas causas aut cōscriptores tradidere: in hoc se fore probabiles estimantes, & omnino hoc agentes, q̃ historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdē rebus omnes eadem dicant atq; conscribant. hi uero cum quædam aliter conscriberēt q̃ alij, tunc se putabant omniū ueraciores ostendi. Quapropter causa quidem uerborum & calliditatis eorum, cædere nos Græcis oportet: nō autem de antiqua historiæ ueritate, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusque prouinciæ. Quoniam igitur apud Ægyptios & Babylonios, ex longissimis olim temporibus circa cōscriptiones diligentia fuit, quando sacerdotib. erat iniunctū, & circa eas ipsi philosophabantur: Chaldei uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœnices literis, circa dispensationes uitæ, & publicorum operū traditionem, dum consentiant omnes tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui eandē quam prædicti habuerūt in cōscriptionibus sollicitudinē (desino dicere, etiam potiores) pontificibus & prophetis hoc imperantes: & quia usq; ad nostra tempora cū multa integritate seruatum est, & si oportet audentius dicere, etiam seruabitur, conabor breuiter edocere. Non enim solūmodo ab initio probatissimos uiros, & in dei placatione præparatos, ad hæc exercenda constituerūt: sed quatenus etiam genus sacerdotū sine permixtione purumq; consisteret, prouiderunt. Oportet enim eum qui sacerdotiū habiturus est, ex eiusdem gentis nasci muliere: & neq; ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus per antiquam linæam & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; nostri generis cōstitutio reperitur, etiam ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacerdotum: hoc est, in Ægypto & Babylonia, & quocunq; terrarum orbe quilibet de sacerdotum genere sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam conscribentes à patre nomen nuptæ, & antiquorū progenitorum, quicunq; huius rei testimonia præbuere. Si autem bella proueniunt, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus Epiphanes ad nostram uenisset regionem, & Pōpeius Magnus, & Quintilius Varus, & præcipue nostris gesta temporibus, tūc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas cōficiunt, & probant mulieres, quæ relinquuntur. Nō enim ad captiuas accedunt, alienigenarū cōsortia formidantes. Indicium uero integritatis hoc maximum est: quia pontifices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autē qui prædicti sunt, si quid præuariacentur, interdicitur ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungātur. Recte siquidē, potius autem necessarie, cum neq; conscribendi potestas omnibus data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solūmodo prophetis antiquissima quidē & ueterrima secundum inspirationem factam à deo cognoscētib., alia uero suorū temporū sicuti sunt facta palàm conscribētib., infirmati libri nō sunt apud nos discordātes & sibimet repugnantes: sed solūmodo duo & uiginti libri, habētes tēporis totius cōscriptionē: quorū iuste fides ad-

mittis

mittitur. Horum ergo quinque quidē sunt Moseos, qui natiuitates continēt, & humanæ generationis traditionē habēt usque ad eius mortē, hoc tempus de tribus milibus annis paululū minus est. A morte uero Moseos usque ad Artaxerxem Persarū regē, qui fuit post Xerxem, prophetæ suorum temporum res gestas cōscripserūt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor, hymnos in deū, & uitæ humanæ præcepta noscūtur continere. Ab Artaxerxe uero usque ad nostrū tempus singula quidē conscripta, nō tamen priori simili fide sunt habita, eo quod nō fuerit certa successio prophetarū. Palām nanque est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nāque seculo iam præterito neque adijcere quicquā aliquis, nec auferre nec trāsformare præsumpsit. Omnibus enim infertū est mox ex prima generatione ludæis, hæc diuina dogmata nominare, & in his utique permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque multi captiuorū frequenter tormētis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinuerē, ne ullum uerbū cōtra leges admitterēt, aut cōscriptio nes auitas uiolarēt. Quis Græcorū aliquid tale perpessus est? quādo neque fortuitam sustinere læsionē uolunt: licet omnia apud eos scripta destruātur. Verba enim hæc esse putant secundū conscribentiū uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiūt, quoniā aliquos nunc quoque uident præsumentes de his rebus cōscribere, quibus neque ipsi interfuerē, neque credere scientibus acquiescunt. Denique de bello quod apud nos contigit nuper, quidam historias cōscribentes ediderūt: cū neque ad ea loca uenerint, neque in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex auditu quædam pauca cōponentes, impudenter semet ipsos uidentur historiæ nomine iactitare. Ego uero & de omni bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, uerā descriptionē feci: cū ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendendi facultas. Cōtiguit autē ut caperer à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuersa semper inspicere faciebāt, primo quidē uinctū: postea uero solutus cū Tito ab Alexandria propter oblesionē Hierosolymorū directus sum. Eo tēpore nihil est gestū, quod meam potuisset latere notitiā. Nam uidens Romanorū exercitum, uniuersa cum diligētia describebam. Et ea quæ nūciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebā. Deinde Romæ tempus uacationis habēs, omni iam negotio præparato usus aliquibus cooperātibus mihi propter eloquētiā Græcam rerum eruditionē exhibui. Tantaque mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omnium Imperatores belli Vespasianū & Titum testes nō expauescerem. Primū nāque illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorū qui bellis interfuerē, plurimis uero nostrorū etiam eos uenū dedi, qui Græca eruditione uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti siquidem uniuersi testimonium perhibuere, quod ueritatem diligēter excolui: non dissimulaturi si quid gestorū per ignorantiam aut per gratiam cōmutassem, aut prætermissem. Quidam uero prauī homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium themata exercētes, & accusationis insperatæ atque deuactionis facientes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentē alijs rerum ueraciū traditionē, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adhærendo, aut ab

scien-

scientibus cōsulēdo. Quod ego prācipue circa utrūq; me credo fecisse opus. Antiquitatis nāq; libros (sicuti dixi) ex uoluminib. sacris interpretatus sum, cū essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarū. Historiam uero belli cōscripsi, multarū quidem actionū ipse operator, plurimarum uero inspector existens: & omnino eorū quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorās. Quomodo ergo nō procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nituntur de ueritate cōtendere? Qui licet imperatorū cōmentarios legisse dicuntur, nō tamē nostrorū repugnantīū rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionē, significare uolens facultatem eorum, qui historiam scribere promittūt. Et suffcienter, sicuti reor, declarauī, quod conscriptio rerū apud Barbaros potius solēnior, q̄ apud Grācos est. Volo autē paululū prius disputare aduersus eos, qui contendunt, nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi dictum sit à conscriptoribus Grācis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemant genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionem maritimā habitamus, neq; mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationib. fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: regionemq; uberrimā possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorū nutrimenta studentes, legumq; custodiā: & traditionē pietatis, totius opus uitæ necessariū iudicamus. Cum accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiā uiuēdi ratio propria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret nobis cōmercium Grācorū: sicut Ægyptijs mercimonia, quæ ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itemq; habitatorib. Phoenicię maritimę, studentibus circa cōtractus, atq; negocia amore pecuniæ requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidā aliī uacauere, aut amplius habere cōcupiscētes patres nostri ad bella cōuersi sunt, licet regio nostra multa milia uiroꝝ fortium possideret. Phoenices ergo propter negociationē ad Græcorū prouinciam nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Ægyptij, & omnes à quibus ad Grācos onera deuehebāt, immēsa maria p̄scindentes. Medi uero postea atq; Persæ palām in Asia regnauerūt, & usq; ad alterā continentē Persæ militauerunt: Thraces autē propter uicinitatē, & Scythæ ab his qui Pontum nauigāt, cogniti sunt: & omnino uniuersi iuxta mare uel orientale uel hesperium habitātes, aliquid cōscribere uolētib. cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabāt, & p̄cul à mari, multis sunt tēporib. ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europā contigisse: quando de Romanorū ciuitate tam longo tempore adepta potestate, tantāq; bella conficiente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ullus qui fuit cū istis, fecit aliquā mentionem: sed sero tandem & uix ad Grācos potuit eorū uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis sic ignorauere hi, qui putantur diligentissimi conscriptores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatē esse arbitrentur Iberos, qui tantā partem occidentalis terrę noscuntur inhabitare. Et mores eorū, qui neq; fiunt apud eos, neq; dicuntur, referunt. Causa uero ignoratię ueritatis est, quod procul abessent: ut autem falsā conscriberent, q̄ uel lēt uideri aliqd amplius q̄ aliī retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plurimis erat nota, neq; ad scribēdum de se aliquā dedit occasionem, & ita disita procul à mari, & talibus institutis uiuēs? Pone igitur nos argumen-

gumento uti uelle Græcorū, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in nostris uoluminibus de eis sit dictū: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suæ: Igitur & ego hoc conabor efficere. Ægyptijs enim & Phoenicibus præcipue testibus utar, cū nullus eorum potuerit tanquā falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime erga nos iniqui in cōmuni quidem omnes Ægyptij, Phoenicum uero Tyrj. De Chaldæis autē nequaquam hoc dicere poterō, quoniā & generis nostri principes constituti sunt, & propter cognationē in conscriptionibus suis meminere Iudæorū. Cum uero fidem de his præbuerō, & blasphemias falsas ostendero, tūc etiā Græcorū conscriptores memorabo, qui Iudæorū fecere mentionem: ut neq; huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ cōtentionis. Inchoabo autem plurimū à literis Ægyptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare quæ nostra sunt. Manethon itaque genere uir Ægyptius. Græca disciplina eruditus, sicuti palām est (scripsit em̄ sermone Græco) paternæ religionis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Ægyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethon in secundo Ægyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiā uerba eius, tanquam illum ipsum adducēs testem. Fuit nobis rex, Timaus nomine sub hoc nescio quomodo deus iratus fuit: & præter spem ex partibus orientalibus homines, genere ignobiles, adepta fiducia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eam potenterq; ceperunt: & principes eius alligantes, de cetero ciuitates crudeliter incēdere: & deorum templa euertere. Erga omnes uero prouinciales inimicissime se gesserūt, alios quidē perimētes, aliorum uero & filios & coniuges in seruitutem redigentes: nouissimē uero & unū ex se fecere regē, cui nomen Saltis. Hic em̄ Memphidem ueniens, superiore inferioreq; prouincia tributaria facta, præsidia relinquens opportunis locis, maxime partes muniuit orientales, prospiciēs quod Assyrij aliquid tanto potentiores, erant desideraturi regnum eius inuadere. Inueniēns autem in præfectura Saite ciuitatem opportunissimā, positam ad orientem Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus est, & muris maximis cōmuniuit, collocās ibi multitudinē armatorum, usq; ad ducēta quadraginta milia uirorū eam custodientium. Hic autem messis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, q̄ ut armatos ad terrorē extraneorū diligenter exercitaret. Qui cum regnasset decemouem annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mēsisbus septem. Deinde Apochis, unū & sexaginta & Ianias quinquaginta, & mense uno. Post omnes autem Afsis nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Ægypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secūdam sacram linguā, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum communem dialectū: & ita compositum inuenitur Hycsos. quidam uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exemplaribus non reges significari cōperi per appellationē Hyc, sed è diuerso captiuos declarari pastores. Hyc em̄ Ægyptiaca lingua, & hac

hac quādo denſo ſono proferitur, captiuos aperte ſignificat: & hoc potius uerifimile mihi uidetur, & hiftoriæ antiquæ cōueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui paſtores uocabātur, & qui ex eis fuere, obtinuiſſe Ægyptū ait annis undecim & quingētis. Poſt hæc autē regū Thebaidis & Ægypti reliquæ factā dicit ſuper paſtores inuaſionē, & bellū maximū & diuturnū eis illatū. Sub rege uero cui nomē erat Alisfragmuthoſis, uictos dicit paſtores, & aliā quidem uniuerſam Ægyptū perdidiffe. incluſos autē in locū habentem menſurā iugerum decem milium, cui loco nomen eſt Auaris. Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atq; robuſtiſſimo circundediſſe paſtores, quatenus & omnem poſſeſſionē munitam haberent, ſimul & prædam ſuam. Filiū uero Alisfragmuthoſeos Themoliſin conatū eos uel expugnare, cū quadringētis octoginta milibus armatorū eorum muros obſediſſe. Cum uero obſidium deſperafſet, pacta cū eis feciſſe, ut Ægyptū relinquētes, quod uellent innoxij omnes abirent. Illos uero his promiſſionibus impetratis, cū omni domo & poſſeſſionibus non minus ducenta quadraginta milia numero; ex Ægypto per deſertū in Syriam iter egiſſe; & metuētes Aſſyriorū potentiā (tunc enim illi Aſiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocitur, ciuitatē ædificafſe, quæ tot milibus hominū ſufficere poſſet, eamq; Hieroſolymam uocitaſſe. In alio uero quodam libro Ægyptiacorum Manethon hanc ipſam gentē, id eſt, qui uocitabātur paſtores, in ſacris ſuorū libris captiuos aſcriptos rectiſſime dixit. Nam antiquis progenitoribus noſtris paſcere mos erat: & paſcualem habentes uitā, uocabātur ita paſtores. Sed & captiui nō temere ab Ægyptijs dicti ſunt: quoniā progenitor noſter Ioseph dixit ad regē Ægyptiorum, ſe eſſe captiuum: et fratres in Ægyptū poſterius euocauit, regē præcipientē. Sed de his quidē in alijs examinationē ſubtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam teſtes Ægyptios, ruruſq; quomodo ſe habent uerba Manethonis circa ordinem temporum aperte deſcribam: ſic enim ait: Poſtquam egreſſus eſt ex Ægypto populus paſtorum Hieroſolymam, expulſor eorum rex Themoliſis regnauit poſt hæc annis uiginti quinq; & menſibus quatuor, & deſunctus eſt. Aſſumpſit regnū filius Chebron annis tredecim. poſt quem Amenophis uiginti & menſibus ſeptē, huius autem ſoror Amefſes annis uiginti uno, & menſibus nouem. Mephres autem duodecim, & menſibus nouem, Mephramunthoſis uiginti quinq; & menſibus decem. Thmoliſis autem nouem, & menſibus octo. Amenophis uero triginta, & menſibus decem. Orus uero triginta ſex, & menſibus quinq;. Huius autem filia Acencheres, duodecim, & menſe uno. Rathoris uero frater nouem. Acencheres autē duodecim, mēſibus quinq;. Acencheres alter duodecim, & menſibus tribus. Armais uero quatuor, & menſe uno. Armeſis autē uno, & menſibus quatuor. Armeſefmiamū uero ſexaginta ſex, & menſibus duobus. Amenophis nouēdecim, & mēſibus ſex. Sethoſis autē equeſtres & nauales copias habens, fratrem quidem Armain procuratorē Ægypti cōſtituit, & omnem ei aliam regalem contulit poteſtatem, tantummodo autē diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperauit, & ut abſtineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipſe uero ad Cyprum & Phœniciam, & ruruſ contra Aſſyrios atq; Mēdos caſtrametatus, uniuerſos quidem;

Ioseph. Aaa alios

alios ferro, alios sine bello terrore magnæ uirtutis sibimet subiugauit. his uero felicitatibus eleuatus cōfidentius incedebat, orientales urbes ac prouincias subuertēdo, multoq; tēpore procedēte Armais, qui in Ægypto fuerat derelictus, omnia cōtra q̄ frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolēter abiecit, & alijs cōcubinis sine paritate iugiter miscebatur: persuasusq; ab amicis & diademate utebatur, & fratri rebellabat. Is uero qui cōstitutus erat super sacra Ægyptia, codicillos Sethosi misit, cūcta significās, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repēte ad Pelusium destinauit, et propriū tenuit regnū. Prouincia uero uocata est ex eius nomine Ægyptus.

Dicit enim q̄ Sethosis Ægyptus uocabatur, Armais autem frater eius Danaus. Hæc quidem Manethon. Palām uero est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Ægypto liberati, ante tres & nonaginta atq; trecentos annos hanc prouinciā inhabitauere, q̄ Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimū Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Ægyptijs literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde uenerunt ad Ægyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penē mille annis bellum præcedat Iliacum, Ea uero quæ Manethon non ex Ægyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorūdam sine nomine, adiecit, postea particulariter redarguam, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mendacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere conscripta sunt, & eorū testimonio declarata. Sunt itaq; apud Tyrios multorum annorū publicæ literæ, & conscriptiones diligētissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptū est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos centum quadragintatres, & menses octo, q̄ Tyrij Carthaginē cōdidere. Descripta uero est apud illos cōstructio tēpli nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentia suam exhibens ad claritatē fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidēsq; pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autem ei amicitiam sapientiæ cōcupiscentia conciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autem non fingam de Tyriorū literis, testem producam Dium qui in Phœnicū historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliauit, urbem potiore fecit: & Olympij Iouis templum, quod in insula sitū erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autē in Libanum, syluas incidit ad templorum edificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicūt ad Hiramum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecuniam soluenti persolueret: confessumq; Hiramum, non se posse

ſoluere propoſitas quaſtiones, multis pecunijs mulctatū. Deinde Abde-
 monū quendā, uirum Tyrium, propoſitas ſoluiſſe quaſtiones: ipſumq; alias
 propoſuiſſe, quas ſi non ſolueret Salomon, multas rurfus pecunias Hiramō
 regi conferret. Diu igitur hoc modo de prædictis testimoniū perhibuit no-
 bis. Sed poſt hunc producam Menandrū quoq; Ephēſium. Is enim ſingulo-
 rum regum actus cōſcripſit apud Græcos & Barbaros, ſtudens ex prouincia
 libus uniufcuiuſq; loci literis, hiftoriæ ueritatē pandere. Scribēs enim de his
 qui in Tyro, regnauere, & deinde ueniens ad Hiramum regē, ſic ait: Morien-
 te uerò Abibalo, ſucceſſit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis tri-
 gintaquatuor. Hic aggere coniunxit Eurychorum, aureamq; ibi columnam
 louis in templo reſoluit: & ad ſyluam lignorū profectus, abſcidit de monte
 qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. De-
 molitusq; antiqua delubra, noua templa edificauit. Herculisq; & Aſtartes ſa-
 na dedicauit, Herculis primū extructo menſe Peritio, deinde Aſtartes: quan-
 do caſtra mouit aduerſus Tityos, minime tributa reddentes: quos etiam ſub-
 dens ſibi met, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui
 ſemper parabolas ſoluebat, quas Salomon Hieroſolymorum rex deſtinabat.
 Supputatur uerò tempus ab hoc rege uſq; ad cōſtructionē Carthaginis, hoc
 modo: Moriente Hiramō ſucceſſit in eius regno Beleaſtartes filius. qui cum
 uixiſſet annis quadraginta tribus, ſeptem regnauit annis. Poſt hūc Abdaſtar-
 tus filius cum uixiſſet annis uiginti, regnauit nouem. Hunc filij nutricis eius
 quatuor inſidijs peremere: quorū ſenior regnauit annos xii. Poſt quos A-
 ſtartes filius Beleaſtarti regnauit. Qui cū uixiſſet annis quadragintaquatuor,
 regnauit annis duodecim. Poſt hunc frater eius Aſtarimus: & hic uixit annis
 quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouē, & perēptus eſt à fratre Phelle-
 te: qui ſuſcipiens regnū, menſibus imperauit octo, cū uixiſſet annis quinquag-
 ginta. Hunc peremit Ithobalus Aſtarte ſacerdos: qui cum uixiſſet annis ſex-
 xaginta octo, regnauit annis trigintaduob. Huic ſucceſſit Badezorus filius:
 qui cū uixiſſet annis xlv, regnauit ſex. Huic ſucceſſor factus eſt Mettinus fi-
 lius: qui cū uixiſſet trigintaduobus, nouē regnauit annis. Huic ſucceſſor fuit
 Pygmalion, qui annos egit in ſua uita quinquaginta ſex, ex quibus xl tenuit
 principatū. huius regni anno ſeptimo, ſoror Dido in Africa ciuitatē ædifica-
 uit Carthaginē. Itaq; colligitur tēpus à regno Hiramī uſq; ad ædificationem
 Carthaginis, annorū clv, & menſiū viii. Cum uero duodecimo anno huius
 regni, in Hieroſolymis ædificatū ſit templū, ſit ab ædificatione templi uſq; ad
 cōſtructionem Carthaginis tempus annorū cxliii, menſium viii. Testimo-
 nio ſiquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipſa ueris-
 tas fortiter approbata: & multo clarius apparet, quoniam præcedit conſtru-
 ctionem templi progenitorum noſtrorum ad prouinciam hanc aduentus.
 Cum enim eam uniuerſam bello tenuiſſent, tum demum templum ædificare
 cœpere: & hæc aperte ex literis ſacris etiam à me in Antiquitate manifefata
 ſunt. Nunc itaq; ſunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noſcuntur eſſe conſcri-
 pta, & de nobis in hiftoria ſunt relata. Quæ multam habent cōcordiam cum
 noſtris uoluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum eſt Berofus,
 uir genere quidem Chaldæus, notus autem eis, qui doctrinæ eruditioni quæ
 Ioseph.

congaudent: quoniā de astronomia & de Chaldæorū philosophia ipse Græcas cōscriptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuiō, & hominū in eo corruptione, sicuti Moyses, ita cōscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, de uecta scilicet ea in summitatē montiū Armeniorū. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tēpus eorū adijciens, usq; ad Nabulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldæorum regem. & huius actiones exponēs, narrat: quemadmodum misit in Ægyptum & ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorē cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis concremauit: cunctumq; generis nostri populum auferens, migrauit in Babylonē. Vnde ciuitatē contigit desolari annis LXX, usq; ad Cyrum regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Babylonius Ægyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldæorum & Babyloniorum reges exactionibus suis excellens. Ipsa uerō uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferēda sunt. Audito autem patre eius Nabulassar, quod satrapa cōstitutus in Ægypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cū non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori gēte ualenti partē quandam exercitus contra eum misit. Nabuchodonosor autē cum satrapa desertore cōgressus, prouinciam quę ab initio eorū fuerat, ad proprium reuocauit imperiū. Eodē uero tēpore, cōtiguit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXXIX. Nabuchodonosor autē non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negocia Ægyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phœnicum atq; Syrorū, qui in Ægypto fuerant, cōmendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniā, ipse cū paucis iter aggressus per desertum Babylonem uenit: reperiensq; cuncta à Chaldæis dispensari, seruatumq; regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captiuis quidē adueniētibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificārē. ipse uerō ex manubijs templū Beli ac reliqua munificentissime excoluit: & ueteri urbi alterā extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad urbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circūdedit: tum sic cōmunitæ portas quę uel templū deceant, addidit. ad hoc iuxta paternā regiam, alteram sumptuosiorē multo amplioremq; extruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset, illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supracq; fidem magnifica, quindecim dierum spacio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omniq; genere arborum consitas. Hortum quoq; pensilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaq; retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conscriptores Græcos, quasi uane arbitratos, à Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, false conscripsisse dicens. Ipsam certe Chaldæorum conscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archiuis Phœni

Phoenicum cōcordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniā & Syriam & uniuersam Phoenicen ille subuertit. In his sane consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis: & Megasthenes in quarto Indicorū: ubi declarare cōtendit, prædictū regem Babyloniorum Herculem fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximā Africæ partē, & Hispaniam subiugasse. Quæ uerò de templo Hierosolymorū relata sunt, & concrematū esse à Babylonijs, & coeptum rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatū, ex dictis Berosi declaramus. Sic em̄ in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquā inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Euelmaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnū qui ei fecit insidias Niriglissoroore, annis regnavit quatuor. Huius filius Laborosardochochus, principatū quidem tenuit puer existens mensibus nouem: insidias uerò passus, eo q̄ nimis appareret malorū esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; precepto, conuenientes hi qui fecerāt insidias, cōmuni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuium Babylonici ciuitatis ex latere cocto et bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septimo decimo egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiens autem Nabonidus inuasionem eius & occurrens cum exercitu suo, atq; congressus pugna, uictus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̄ nimis uideretur munita, & esset ad capiendum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquū uitæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc concordant cum nostris. Scriptum namq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secūdo uero anno regni Cyri fundamentis depositis, rursus secūdo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adiiciam etiam Phœnicum historias: non enim probationū abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnavit Baal annis decē. Post hunc iudices cōstituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus Baslechi, mēsis duobus: Chelbis Abdæi, mensibus decem: Abbarus pontifex mensibus tribus: Myttonus & Geraustus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnavit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnavit annis. Eo quoq; moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnavit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquaginta quatuor, & mensium trium. Septimo siquidē anno regni sui Nabuchodonosor

Ioseph.

Aaa 3 nosor

nosor cœpit obsidere Tyrum. Quartodecimo autē anno regis Iromi, Cyni Perfarum tenuit principatum. Consonant igitur quæ de templo scripta sunt à Chaldeis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uerò & sine cōtentione testimoniū est, de prædicta generis nostri antiquitate. Et his quidem qui non ualde cōtendunt, sufficere iudico quæ præmissa sunt. Oportet autē non credentibus Barbaricis cōscriptionibus, sed solis Græcis fidem habēdam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Græcos, scientes nostrum genus, & opportuno tēpore eius habentes mentionē. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidē ætate, sapiētia uerò & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quæ nostra sunt agnouisse manifestus est, sed etiam æmulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem cōscriptio nulla reperitur. multi tamē de eo retulere: quorū insignior est Hermippus, uir circa omnem historiā diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, q; Pythagoras uno familiarū suorum defuncto, nomine Calliphōte, genere Crotoniate, illius animā dicebat secum degere die noctuq;: & q; præciperet, ut non transiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua feculenta semetipsum abstinere, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur. Hæc autem agebat atq; dicebat, ludæorū & Thracum opiniones imitatus, ac trāsferens in semetipsum. Dicitur enim uere, q; ille uir multas ludæorū leges in suā transtulit philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates nō ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quosdā transierunt, & æmulatione digni à nōnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus in his quæ scripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quæ sacramenta cum quibusdam alijs etiam iusiurandum, quod Corban appellatur, enumerat: apud nullos autē hoc inuenitur iuramentum, nisi apud ludæos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum dei. Verum neq; Herodotus Halicarnasseus nostram ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Ægyptij, & Æthiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæstina confitentur hoc ab Ægyptijs didicisse. Syri autem qui circa Thermodoontem & Parthenium fluuium commorantur, & his uicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi namq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut Ægyptij facere dicuntur. De Ægyptijs autem & Æthiopibus dicere non possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, circuncidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli ludæi circunciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Choerilus, antiquus poeta, meminit de gente nostra, dicens quòd militauerunt nostri maiores cum Xerxe Perfarum rege contra Græcos: & enumerans uniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phœnissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi montes, stagnum prope uastum.
Tonsa caput circum, squallenti uertice equini
Exuias capitis duratas igne gerebat.

Palām

Palàm ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit, eo q̃ & Solymi montes in nostra regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnū, quod dicitur Asphaltites. hoc enim inter omnes stagnū in Syria latius ac maius est. Et Choerilus quidē ita nostri meminit. Quod autē nō solū sciebant Iudæos, sed etiam in quotquot inciderēt admirabātur, nō ē uulgo Greci, sed ob sapientiā celebres, ostēdere facile est. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & Peripateticorū nulli secūdus, in primo lib. de somno, dicit Aristotelē doctōrē suū de quodā uiro Iudæo ita referre: & ipsi Aristoteli eūdē sermonē ascribit, quod ita conscriptū est. Sed alia quidem longū est dicere. Quæ uerò habere potuerant illius admirationē quandā atq̃ philosophiā, ea duco operæ precīū referre. Et Hyperochides: uehementer, inquit, audire desideramus uniuersi. Igitur secūdū præcepta, Aristoteles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctōribus præceptorū. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. tum ille. genere igitur Iudæus erat, ē Cœlesyria: qui sunt ex propagine Philosophorū Indorū, uocanturq̃ (ut aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros autē Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim ubi habitāt, appellatur Iudæa. nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocāt enim eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de superioribus ad maritima descendens, grauissimus erat nō solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degētibus apud Asiam, cum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari cœpit nobiscū, & cū alijs scholasticis eorum sapientiā tentans, cumq̃ multi eruditorum congregarentur, tradebat potius aliquid eorū quæ habebat. Hæc ait Aristoteles apud Clearchū, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudæi uiri in cibis & castitatem narrat. Licet autem uolentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. ego enim refugio plus q̃ decet inferere. Clearchus igitur facta digressione, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus autē Abderita, uir philosophus simul & circa actiones industrius, cum Alexādri rege nutritus, & cum Ptolemæo Lagi cōmoratus, non o biter, sed integrū de ipsis Iudæis cōscripsit librum. Ex quo uolo breuiter quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primitus tempus ostendam. meminit enim prælii, quo circa Gazam Ptolemæus conflixit cum Demetrio, quod usiq̃ contigit undecimo quidem anno post mortem Alexādri, Olympiadē uero septima & decima atq̃ cētesima, sicuti refert Castor. adijciēs enim hāc Olympiadē, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi uicit in Gaza prælio Demetriū Antigoni, qui uocabatur Poliorcetes. Alexādri uero proflitetur uniuersi cētesima & quartadecima Olympiadē fuisse defunctū. Palàm ergo est, quia & secūdū illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post præliū ad Gazam. Ptolemæus locorū quæ sunt circa Syriam dominus est effectus. Et multi hominū cognoscentes mansuetudinē & clementiam Ptolemæi, cū eo proficisci ad Ægyptū, & rebus cōmunicare uoluere. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorū: homo ætate quidē quasi sexaginta & sex annorū, dignitate uerò apud contribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. dicit etiā omnes sacerdotes Iudæorū qui decimas accipiunt, & uniuersa in communi gubernant, circa mille

& quingētos existere. Rursus autē prædicti uiri faciens mentionē hic, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscū, assumens aliquos suorum, differentiā cunctam exposuit: & habitationē suam & conuersationem, quam scriptam habebat, pariter indicauit. Deinde palām facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcendamus eas, eligimus: & hoc esse optimū iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sapius à finitimis audientes, & omnes cōtumelias pasci à Persicis regibus & satrapis, non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens, Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Belī templum quod corruerat renouare, cunctisq; militibus similiter ruderā portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimenta pertulisse non modica, donec eis ignoscere resge securitas præberetur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidē multā satrapæ exoluere, pro alijs uerò ueniam consecuti sunt. Adijcit autem, quod merito ob hæc mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum hominum numero copiosa: sed multa milia nostrorum traducta, in Babylonia Persæ primum collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Ægyptum & Phœnicen sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem uir & magnitudinem prouinciæ quam incolimus, pulchritudinēq; narrauit. Penē decies trecenta milia, inquit, iugera terrarū optimarum uberrimæ prouinciæ possidere noscuntur. Iudæa namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spaciosam & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosam, nec non & templi cōstructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudæorum & aliæ quidem multæ munitiones per prouinciam, atq; uici. Vna uerò ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorum, in qua cōmorantur hominū circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autē in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadranguli figuratione composita ex lapidibus non dolatis sed collectis, unūquodq; latus uiginti cubitorū latitudinem habens, altitudinem uero decem. & circa eam maxima fabrica, ubi altare est constitutū & candelabrum, utraq; aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrum uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autē in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino uinū non bibentes in templo. Insuper autē, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à uiro Iudæo in expeditione constituto: cuius uerba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unā secutus est quidam cum alijs equestriū Iudæorū nos deducentiū, nomine Mosollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate augurium captante, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur substitissent omnes. Ostendente

dente uerò ei uate auem quā intuebatur, atq; dicente: q; si quidē expediret eis ut manerēt omnes, starēt auis: si uerò surgens antèrius euolaret, procederēt, si uerò post tergū iret, recedere cūctos oporteret: rursum tacēs, arcūq; trahēs, sagittā emisit: & auē percussā interemit. Indignātib; uerò uate & quib; dam alijs, & maledicētib; ei: Quid furitis, inquit, infautissimā auem sumētes in manus: hęc enim suā salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatē potuit indicare: Si enim pręscire futura ualuisset, in hunc locū nequaquā uenisset, metuēs ne sagittā à Mosollamo Iudæo periret. Sed Hecataei testimonia iam quiescāt. facile nāq; est, uolētibus ipsum librū legere, & hęc apertius inuenire. Nō uerò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minime malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse uideatur. Is enim narrās de Stratonice, quemadmodū uenit in Syriam ē Macedonia uiro suo Demetrio derelicto: Seleuco autē uxorē eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiā bella mouit. Deinde quomodo reuerso rege Antiochia capta in Seleuciam illa fugiens, cū posset uelocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hęc ergo pręfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudæi, habitant omnium munitissimā ciuitatem, quam uocare Hierosolymam prouinciales solent. hi uacare cōsueti sunt septima die, & neq; arma portare in prędictis diebus, neq; terrę culturā contingere, neq; alterius cuiuspiā curam habere patiuntur. sed in tēplis extendentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrediēte uerò in ciuitatem Ptolemæo Lago cū exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerint ciuitatē, eis stultitiā obseruātibus, prouincia quidē dominū suscepit amarissimū: lex uerò manifestata est malā habere solennitatē. huiusmodi autē casus, pręter illos, alios quoq; docuit uniuersos: ut tūc ad somnia & opiniones que tradebātur de lege cōfugiant, dum circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis autē qui hęc examinant integrius, apparet magnū, & pręcipua laude dignissimum: si & salutis & patrię quidem, custodiam legum pietatēq; diuinam pręponere concupiscant. Quod uerò non ignorantes quidam conscriptorū gentem nostrā, sed propter inuidiā quasdam ob similes causas memoriam nostri omiserunt, hoc indicium me arbitror esse prębiturum. Hieronymus enim qui de successoribus conscripsit historiam, ipso tempore quo Hecataeus fuit: & amicus existēs regis Antigoni Syrię pręsidebat. Verum Hecataeus etiam librū conscripsit de nobis: Hieronymus autē nequaquā nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset. In tantum uoluntates hominū differebāt, alter nanq; dignos existimauit de quibus diligenter memorię proderet: alterū uerò omnino circa ueritatē quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiūt tamē ad cōprobationem antiquitatis nostrę, Ægyptiorum & Chaldæorū atq; Phœnicum historię, & super illas Græcorum pariter conscriptores. nam pręter supradictos, Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Ariphanes, & Hermogenes, & Euēmerus, & Conon, & Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nanq; prędictorum uirorum, ueritate quidem antiquarum rerum

rum frustrati sunt, quia lectioni sacrae nostrorum non incubuere librorum: communiter tamē de Antiquitate testati sunt, pro qua nūc dicere proposui. Phalereus sanē Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multū ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniā dignū est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unū adhuc mihi capitulū est relictum ex his quæ in principio libri posui, quatenus derogationes & male dicta, quibus utuntur quidā contra genus nostrū, falsas ostendam: & conscriptoribus eorum testibus utar, quando conscribentes hæc contra semetipsos locuti sunt talia. Quod uero multis alijs hoc euenit propter quorundā odia, arbitror intelligere eos qui in historijs uersari solēt. Quidā enim gentiū, & gloriosissimarū ciuitatū scēdare nobilitatē, & cōuersationi detrahere tētauerunt: Theopompus quidē Atheniensis, Lacedæmoniorū uerō Polycrates. Is autē qui Tripticum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiā Thebæorū momordit urbem. Multa uero etiā Timæus in historijs de prædictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc præcipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua parte calūniantur: quidam propter inuidiā atq; maleuolentiam, alijs uero propter uerbosam nouitatē memoria se dignos iudicantes. & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudicium, sani uero auditores eorum malignitatē condemnabunt. Blasphemiā igitur in nos sæpe cōgestarū huiusmodi causa est. Volētes Ægyptijs gratificari quidā, ueritatem corrumpere tentauerunt. Et neq; aduentū in Ægyptū nostrorum progenitorū, sicut cōtigit, sunt cōfessi: nec rursus egressum cū ueritate dixere: multasq; causas odij ac inuidiæ pariter habuerunt. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potentes effecti sunt: unde regressi ad propria denuo fuere felices. Deinde sacrorum diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantū præstantiore nostra pietate q̃ solēnitates illorū, quantū dei natura animalibus irratiōalibus sine dubitatione præstat. Cōmunis nāq; apud illos ritus est, eiusmodi bruta arbitrarī deos: singillatim autē alijs alia colūt, uani ac fatui omnino homines, & ab initio uti his malis opiniōibus cōsueti: & propterea nequaquā imitari nostram honestatē de diuina ratione potuerunt. Videntesq; multos nostram zelari cōuersationē, inuidiam habuere, & ad tantā fatuitatē ac pusillanimitatē quidam perducti sunt, ut non pigeret eos etiā cōtra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis aduersa cōscribere passione cecitatis ignorauerunt. In uno tamē & maximo uiro uerbū meū cōprobabo, quousus sum ante paululum nostræ Antiquitatis teste. Manethon itaq; qui Ægyptiacā historiā ex literis sacris se interpretaturū pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis milibus in Ægyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse cōfessus est, quia posteriori tēpore amittētes eam, prouinciam quæ nunc Iudæa uocatur obtinuissent: & ædificātes Hierosolymam, construxissent templum. Et hæcenus conscriptiones secutus est antiquorū. Deinde usurpans sibi met licentiam, professusq; se scribere ea quæ in fabulis uulgaribus ferūtur, incredibilia uerba de Iudæis inseruit, uolens permiscere nobis plebem Ægyptiorum leprosorū, aliorumq; languentium. quod, sicut ait, abominatiōe ex Ægypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enim regem

regem adiecit, quod est falsum nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquā diffinire præsumpsit, cū aliorū regū omnes annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam annectit fabulas, penē oblitus, q̄ egressum pastorū ad Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc tēpore, regum qui postea fuere, anni sunt trecēti nonaginta tres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum uero Danaum denominatū dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnavit annis quinquaginta & nouem: & post hunc senior ē filijs Ramples annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Ægypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait & deorū fuisse contemplatorem, sicut Orum quendā priorū regum: & implese desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papiro: qui uidebatur quasi diuina participare natura, secundum sapiētiam præscentiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem; quod posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare contenderet. In quo lætū regem, omnes dicit corpore debiles ex Ægypto cōgregasse, et fecisse multitudinē numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Ægyptios, quibus hoc erat iniunctū. Fuisse autē quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perusos ait. Amenophin uero illum sapientem diuinumq; uirum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaferat eis uim geri: & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Ægyptum obtinerent tredecim annis, Et hæc eum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus cōscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem consciuisse. & propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hæc refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tutamen eorum secerneret ciuitatem, desertam urbem, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autē hæc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum Pontificum Orsarsiphum constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Ægyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur nisi cum quibus fœdus habere uidebantur. Hæc autem sentiens, & alia plura, maxime Ægyptiorū consuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumens secum etiam alios sacerdotes, & maculatorū quosdam, misit legatos ad pastores: qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant exhonorati significans, & poscens ut pariter contra Ægyptum castrametarentur: promisitq; eos fore uenturos: primum quidam in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnuros autem opportuno tempore, & prouinciam facillime subdituros. Illi uero læticia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & non post multū ad Auarim usq; uenere. Amenophis

nophis autē Ægyptiorū rex, dum illorum audisset inuasionē, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei prędixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Ægyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorū animalia sacra, & quę pręcipue à sacerdotibus honorabantur, antē pręmisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulachra eorū caute celarent. Filiū uero Sethonē, qui etiā Rameesses à Rampse patris nomine uocabatur, cū quinque esset annorū, apud suū cōmendauit amicū. Ipse uero transiens cum alijs Ægyptijs, usque ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, cōgressus non est. Putans enim semetipsum cōtra deum pugnare, retrorsum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Æthiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Ægyptiorum. Per gratiam nāque erat ei subiectus Æthiopum rex: propter quod suscipiēs etiam populum uniuersum, prębuit alimenta hominibus necessaria, quę prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos, qui ad fatale illud tredecim annorū exilium sufficerent. Et in Æthiopia quidem hęc gesta sunt. Solymitæ uero descendentes cū uiris pollutis Ægyptiorū, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoriā esset pessima his, qui tunc eorū impietates inspiciebant. non solū etenim ciuitates & uicos cōcremauere, sacrilegia facientes, & deorū idola deuestantes, sed etiam ipsa sacra animalia quę colebantur crudelissime discerpserunt, pēemptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebāt nudos. Dicitur itaque, quod politiam & leges eis cōposuit sacerdos quidā, genere Heliopolites, nomine Osarsiphus, uocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & uocatus est Moses. Quę igitur Ægyptij de Iudeis ferūt, hęc sunt. Sed & multa breuitatis causa prętereo. Dicit aut rursus Manethō, quia postea Amenophis, ex Æthiopia digressus est cū magna uirtute: simul & filius eius Rampses, & ipse habens magnum exercitū. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos: & multis cæsis persecuti sunt eos usque ad Syriæ fines. Hęc equidē & huiusmodi Manethon cōscripsit. Quia uero animalia loquitur deliramēta, atque mentitur, aperta ratione inōstrabo: illud primo distinguens, quod postea referendū est. Is enim cōcessit nobis, atque professus est, quod ab initio nō fuerint Ægyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Ægyptum obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. quod uero nobis postea permixti nō sunt Ægyptij corpore debilitati: & quod ex his nō fuit Moses, qui populum eduxit ex Ægypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quę ipse dixit, conabor ostēdere. Primā itaque causam posuit figmēti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis cōcupiuit uidere deos, quos putas: siquidē qui apud eos solennes erāt, Bouem, & Hircū, & Crocodilos, & Cynocephalos, uidebat. cœlestes autē quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium? quia utique & prior rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam egebat arte. sed forte sapiens erat ille uates, per quem hęc rex posse agere cōfidebat. quod si ita fuisset, quomodo impossibilem cōcupiscentiam non pręfeciuit? non enim euenit quod uoluit. Proinde quam rationem habere potuit, ut propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascuntur enim propter

pter impietates, non propter corporū uitia. Deinde tam multa milia leproso-
rū & male habentiū, una penē hora quomodo fuit possibile congregari? aut
quomodo rex nō obediuit uati? Ille namq; præcepit debiles Ægyptios exilio
deportari, hic autē eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquā operarijs indi-
gens, & non purgare prouinciā uolens. Ait autē quod uates semetipsum perez-
mit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Ægypto futura, & cōscriptum
librum regi reliquit. Proinde quomodo ab initio uates etiā suum interitiū nō
præsciuit? quomodo non repente regi contradixit uolenti uidere deos? aut
qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam graui-
us imminebat, quod morte præueniret? Quod uero inter omnia stultius est,
uideamus: Audiens enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos
quibus Ægyptum pugare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed ro-
gantibus eis, sicut ait, ciuitatē dedit dudum à pastoribus habitatā: quæ uoca-
batur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdoti-
bus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab Æ-
gyptiacæ festiuitatis animalibus abstinere, sed omnia perimerent, atq; con-
sumerent, nulli que penitus miscerentur, nisi cum quibus coniurati esse uide-
bantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdu-
rarent, Auarim ciuitatē munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Ad-
iecit autē, quia misit Hierosolymā rogans illos pro auxilijs exhibendis, & datu-
rum Auarim cōpromittēs, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maio-
rum: & ex qua procedentes omnem Ægyptum obtinerent. Deinde subiun-
git illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Ame-
nophin Ægyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Æthiopiam refu-
gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uero in
uasionē facta, & ciuitates depopulatos, & templa concremassē, & equestres
peremisse refert: & nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui uero poli-
tiam & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Heliopolites, nomine
Orsaphus, uocatus ab appellatiōe Osireos Heliopolitani dei: & mutato no-
mine dictus postea Moses. Tertiodecimo uero anno Amenophin, postquā
regno pulsus est, ex Æthiopia profectū cum multis milibus dicit: & congre-
sum contra pastores atq; pollutos, habita cōflictione, uicisse. & multos inter-
ficiētē, usq; ad fines Syriæ persecutū. In his iterum nō intellexit sine uerisimi-
litudine se mentiri. Leprosi namq; & cū eis multitudo collecta debiliū, li-
cet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia facienti, secundū præmonitio-
nem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciā percepe-
re, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum
odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, & nō omnibus bellum in-
ferre, cū scilicet plurimi existentes multorum illic cognationes haberēt. Proin-
de etiā si contra homines pugnare decreuere, nō tamen contra deos impieta-
tem genere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus educati
esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniā huius ini-
quitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos
iplos Ægyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi uincu-
lum illorum multitudine conuenisse. Illud autē quomodo non irrationabile

est: Domesticorū quidem & amicorū nemo cum illis rebellauit, nec periculorum belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymā, ut ab eis auxilia poscerent, quanā amicitia aut societate intercedente: hostes em̄ magis erant, & moribus plurimū differebant. At illi confestim, ut ait, uocantibus morem gessere, nempe inducti pollicitationibus, q̄ Ægyptum occupaturi essent: quasi ipsi non admodū eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsi fuerant, qui si tum miseram aut egenam uitā egissent, merito fortasse negotium aggressi essent. Cum autē urbem habitarent fortunatam, & agrū amplum meliorem Ægypto colerent, quid tandem erat, cur ob ueteres hostes, eos que corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirent: neq̄ em̄ futuram regis fugam præsciebant. nam, ut ipse dixit, filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pellusium occurrebat. & hoc quidem omnino sciebant qui proficiscebantur: mutationem uero propositi & fugam unde cōiectare poterant: Deinde occupatis horreis Ægypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanum exercitum: atq̄ hæc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hæc sint aliunde accito militi obijcienda, cum eadem ante aduentū eorū fecissent, facturosq̄ se iurassent ipsi Ægyptij. Quinetiā aliquanto post Amenuphis hostes aggressus prælio uicit: fusosq̄ ac fugatos Syriam usq̄ persecutus est. adeo scilicet Ægyptus est omnibus undecunque inuadentibus captus facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cum scirent Amenuphin uiuere, neq̄ aditus ab Æthiopia cōmuniuerant, multas ad hoc cōmoditates habentes, neq̄ alioqui copias contraxerant. Ille uerò usq̄ Syriam trucidans eos (ut ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca. Scilicet ea uel quieto exercitu transire expeditū est. Igitur autore Manethone neq̄ ex Ægypto genus nostrum oriundum est, neq̄ illinc aliqui admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse uerisimile est, multos in prælijs, plurimos uerò postremo & in fuga. Superest ut de Moyse illi contradicā. Hunc uirum mirandum Ægyptij & diuinū existimant, sed nō sine blasphemia incredibili sibi uindicare conātur: dicētes Heliopoliten esse unum sacerdotum, ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur autē in ratione temporum, dxviii. annis prior fuisse, & patres nostros ex Ægypto in regionē quam nunc tenemus eduxisse. Quod uerò eiusmodi calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta indicāt. Leprosis em̄ & oppidis & uicis interdixit, ut seorsim in lacero uestitu agant: & eum qui eos attigisset, aut sub idem tectū successisset, pro impuro habet. Quin etiā si eo morbo liberari, & in pristinū restitui cōtingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarum aquarum lauacra, & omniū pilorum abrasiones: multisq̄ & uarijs sacrificijs peractis, tum deum sanctam urbem adeundam. Atqui contrā par erat qui talem calamitatem expertus esset prouidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili in fortunio preisis. Non solum autē de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quomodo igitur uerisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnoq̄ tulisse leges? Quin & nomen ualde incredibiliter mutauit. Ofarsiph enim (inquit) uocabatur. Hoc ad transmutationē nihil quadrat. Verum autē nomen

signis

significat ex aqua seruatum Moysen. Nam aquam Ægyptij Moy uocant. Satis igitur declaratum existimo, quod Manethon quatenus ueterum scripta sequitur, non multum à ueritate aberrat. Vbi uero ad uulgares fabulas se uertit, aut absurde eas confingit, aut in odium gentis loquentib. credit. Post hunc inquirere libet in Chæremone. Hic enim Ægyptiacam se scribere historiam professus, addens idem nomē regis quod Manethon, Amenophin, & filium eius Rhamessen, ait Isidem in somnis Amenophi apparuisse, inculantē quod templum suū per bellum dirutum esset. Phritiphautem uero sacrum scribam dixisse, si à pollutis hominibus Ægyptum repurget, liberandum eum à nocturnis terroribus: atque ita delectu uitiosorum morbidorum ue habito, ccl. milia ē finibus eiecta. Duces uero eorum fuisse scribas Mosen & Iosephum, quem etiam sacrum scribam fuisse: Ægyptia uero eis nomina esse Mosi Tisithen, Iosepho Petesepi. Hos Pelusium uenisse, ibi que offendisse cclxxx. milia, ab Amenophi relicta, quæ is in Ægyptum transferre noluerat: cum his isto foedere contra Ægyptum expeditionem habitam. Amenophin autem non expectato impetu eorum, in Æthiopiam fugisse, relicta uxore grauida: quam delitescentē in quibusdā speluncis enixam puerū nomine Messenen. eum postea quam ad uirilem ætatē peruenisset, expulisse Iudæos in Syriam numero circiter ducēta milia, & patrem Amenophin ex Æthiopia recepiſſe. Et hæc quidem Chæremone. Reor autē ex his ipsis quæ dicta sunt amborum uanitatē apparere. Si quid enim ueritatis subesset, impossibile erat in tantū eos discrepare. at qui mendacia cōponunt, non aliorū scriptis consona scribunt, sed quæ ipsis libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatē uidendi deos, ait initium fuisse pollutos efficiendi. Chæremone autē suum de Iside somnium finxit. & ille quidem Amenophin dixit indixisse regi purgationem: hic uero Phritiphautem, iam multitudinis numerus sanē belle congruit, illo octuaginta milia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manethon primum in lapidicinas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitandam traductos, ac reliqua Ægypto bello uexata, tum demum acciuisse dicit à Hierosolymitis auxilia: Chæremone, Ægypto decedentes circa Pelusium inuenisse trecenta octuaginta milia hominū ab Amenophi relicta, ac cum illis rursus Ægyptum inuasisse: Amenophinque in Æthiopiā fugisse. Quod uero egregiū est, ne illud quidem quinam & unde erant tam numerosus exercitus dixit, Ægyptij ne an externi: neque causam indicauit, ob quam eos rex in Ægyptū inducere noluit: qui de leprosis & Iside somnium cōfinxit. Mosi uero & Iosephum, quasi eodem tēpore simul expulsū Chæremone adiunxit, & quidem quatuor ætatibus ante Moysen defunctū, quarum sunt anni fere centū septuaginta. Quin & Rhamesses Amenophis filius, secundum Manethonem quidem adolescens bellum administrat cum patre, & cum eodem exulat fuga elapsus in Æthiopiam. Hic autem fingit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, & postea prælio uictorem, & Iudæos in Syriam expellentem numero circiter cc milia. O facilitatem. neque enim prius quinam erant illa cclxxx milia dixit, neque quomodo clxxx milia perierint: in acie ne ceciderint, an ad Rhamessen transfugerint. quod uero maxime mirum est, ne cognoscere quidem ex eo licet, quosnam uocet Iudæos, uel utris eorum det hanc

Ioseph.

Bbb 2

appels

appellationem: illis ne ccl milibus leproforū, an his cclxxx milibus, quæ circa Pelusiū erant. Sed stultū fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt, ferendū em̄ erat utcūq, si ab alijs redarguti fuissent. His addam Lysimachū, idem quidē habentē cum prædictis argumentū mendacijs, uerum enormitate figmēti illos uincētē, unde apparet eū magno odio confinxisse, dicit em̄: Qua tēpestare Bocchoris in Ægypto regnabat, populū ludæorum, q̄ essent lepra, scabie, & alijs quibusdā morbis infecti, ad templa cōfugisse, ut mendicato alerentur, multis autē hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim uerò Ægyptiorū regem ad Ammonem, scitatum oracula de sterilitate, misisse, responsum uerò à deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris & impijs, eiectionis eis ē templis in loca deserta. Ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanq̄ sole horū uitam ægreferente: & templa expianda: atq; ita fore ut terra fructū ferat. Bocchorim autē accepto oraculo, accersitis q̄ sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportandos in desertū: leprosos uerò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus deijci, quibus submersis, reliquos cōgregatos & in loca deserta expositos esse, ut perirent, eos habito concilio cōsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse: sequentiq; nocte ieiunatū, ut numē propitiū eos seruaret. Insequenti uerò luce à Mose quodam consiliū datum, irent conferti una uia, usq; dum ad loca culta perueniretur, tum præcepisse, ne cui hominum in posterum beneuolī essent, utq; consiliū malum potius quam bonum darent: deorumq; templa & altaria quotquot inuenirēt euerterēt, quibus cōprobatīs ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertum, ac post multa incōmoda tandem ad loca culta peruētum, tum uerò & hominibus iniuriose tractatis, & fanis cōpilatis ac incensis, uenisse in eā quæ nunc ludæa dicitur: cōditāq; ciuitate hic habitare, urbem uerò ἱερὸσόλυα ex re nominatam, aliquāto autē post iam auctos uirib, mutasse nomē uitādi probri gratia: & urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos uocasse. Hic nō eundē quem illi inuenit regem, sed recentius nomē confinxit: & omisso somnio ac propheta Ægyptio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus, ait em̄ ad tēpla collectā multitudinem ludæorū, incertū leprosis ne nomen imponens, an q̄ solōs ludæos morbus occuparit, dicit em̄, populus ludæorū. Qualis, aduena, an indigena? Cur igitur eos cum sint Ægyptij, ludæos uocas? Quod si hospites sunt, cur undenam sint non dicis? Quomodo autē cum rex tam multos ex his mari merisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tanta multitudo superfuit: aut quomodo pertrāsierunt desertū, & occupauerunt regionē quam nunc tenemus, & condiderūt urbem, & extruxerunt templū apud omnes celebre? oportebat autē de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnā, & ex quibus ortus, quam obrem uerò tales eis inter eundem aggressus sit ferre leges, de dñjs, etiam erga homines iniustas. Siue em̄ Ægyptij erant genere, nō tam facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebant leges longa cōsuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunq̄ se illis fore beneuolos, rationē non absurdā habuissent. Quod si bellum internecium aduersus uniuersos mortales susceperunt, cum essent (ut ipse ait) miseri,

&

& omniū opis egeni, maxima stultitia nō illorū, sed hæc fingentis ostenditur. Iste namq; etiā nomen impositū ciuitati à templorū spoliatione, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatū, Mirum nī, quia posteris quidē turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi uerō qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiā uocabulo credidere. Hic autē generosus uir præ nimia detrectationis impotentia non intellexit, Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret contra mendacium tam impudenter expositum? Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI

DE ANTIQVITATE IVDÆO-

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber II.

RIORI quidem uolumine, charissime mihi Epaphrodite, de antiquitate nostra monstraui, Phoenicū & Chaldæorū, Ægyptiorūq; literis satisfaciēs ueritati: multosq; Græcorum cōscriptores adducēs, & meā ē diuerso disputationem aduersus Manethonē, & Chæremonem, & alios quosdā exhibui. nunc autē inchoabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua cōscripsere. Impulsus enim sum contra Apionem respondere grammaticum, si tamen assumi hoc oportet officium. Horum igitur, quæ ab eo cōscripta sunt, alia quidem similia sunt dictis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uero quandam tantūmodo detractionem habentia, & multam (ut ita dixerim) ineruditi probationē, tanquam ab homine cōposita, & moribus prauo, & totius uitæ suæ temporibus impotuno. Quia uero multi hominum propter stultitiam suam his potius sermonibus capiuntur, quam illis quæ multo studio conscribuntur: & derogationibus quidem gaudent, præconijs uero mordentur, necessarium duxi ne hunc quidem inscrutum relinquere, qui nos tanquam in iudicio criminatur. etenim hoc quoq; plerisq; mortalium insitum uideo, ut gaudeant quoties maledicus quispiam ipse sua mala à laceſsito audit. Et quidem nec orationem eius legere facile est, neque aperte cognoscere quid dicere uelit: sed uelut in multatumulatione ac mēdaciorū perplexitate nūc similia supra pensatis de maiorum nostrorum ex Ægypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ Iudæos calumniatur: insuperq; de sacris templi nostri ceremonijs atq; alijs ritibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Ægyptios genere fuisse, neque ob labem corporum aut similem aliam calamitatem inde pulsos, non mediocriter solum, sed penē ultra modum, superius à me declaratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, compendio memorabo. Dicit enī in tertio rerum Ægyptiacarum hæc: Moses, ut accepi à grandioribus natu Ægyptijs, Heliopolitanus erat, qui patrijs institutus moribus,

Ioseph.

Bbb 3 sub

subdiales preces ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit. ad subsolanū autē omnia cōuertebat. ita em̄ Heliopolis sita est. pro obeliscis uerō statuit columnas, sub quibus ceu peluis forma exprimebantur: umbra in eā incidens, utpote per sudū, eundē semper cū sole cursum circūuoluebat. Atq; huiusce modi est admiranda illa huius grāmmatici phrasis. Mendacium uero eius nō tam nostris uerbis euidenter coarguitur, q̄ Moscos operibus. neq; enim cum primum tabernaculum deo cōstrueret, aut ipse ullam talem formā ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templum Hierosolymis cōstruxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem cōfinxit Apion. Accipisse autē se dicit à maioribus natu Mosē Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidē habens, qui per ætatem illum familiariter nouerāt. Et de Homero quidem poeta, quamuis grammaticus, nō posset quænam eius sit patria certō affirmare, neq; de Pythagora tantum non heri nudius'ue tertius nato: de Mose uerō tam multis annis illos præcedente tam facile decernit, credens seniorum relationi: unde manifeste illum mentiri apparet. Quin & tēporum ratio, quibus Mosē ait eduxisse leprosos & cæcos & claudos, belle concinit iuxta grammaticum hunc diligentissimum. Manetho enim regnāte Tethmo si Iudæos dicit ex Ægypto discessisse, annis CCCXCIII antequam Danaus apud Argos exularet. Lysimachus autem tempore Bocchoris regis, hoc est ante annos MDC: Molon uero & alij quidam, ut cuique uisum est. At uerō Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitum definiuit VII Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id ueritatis se habiturum euidentissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo coargueretur. si enim de hac colonia monumentis Phœnicum credendū est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quā CL. de quo superius ex Phœnicum cōmentarijs probauī, quod Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricā cōtulerit. Solomon uerō ædificauit tēplum post Iudæorum discessum ex Ægypto annis DCXII. Porro numerum pulforum eundem quem Lysimachus commentus (ait enim C & X eorum fuisse milia) miram quandam & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit) sex dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, in columas cōstituti in regione quæ nunc Iudæa uocatur. & appellauerūt eam diem sabbatū, seruata Ægyptiorū uoce. nam inguinis morbū Ægyptij uocant sabbatosim. An non igitur uel deridenda hæc nugacitas, uel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet enim quod omnes inguinibus laborauerint, hominum milia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbidi, quales fuisse Apion ait, ne unius quidem diei iter progredi potuissent: sin autem poterant per magnam solitudinem proficisci, præterea quæ sibi obsistentes uincere populariter repugnando, nequaquam uniuersi post sextam diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiam euenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus definita semper itinera peragunt: neq; temere ita accidisse uerisimile uidetur, est enim omnino absurdum. At uero mirificus hic Apion sex quidem diebus

diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit: rursus autē Moſen cōſcenſo monte, qui Ægyptū inter & Arabiam ſitus eſt, nomine Sinæus, quadraginta diebus delituiſſe dicit, indeq; deſcendentē Iudæis leges dediffe. atqui quomodo poſſibile eſt, eoſdē & quadraginta dies in deſerto ac in aquoſo loco manere, & quod in medio ſpatium eſt, id totum ſex diebus pertranſire? Sabbati uerò appellationis grāmatica ratio, quam adfert, multā impudentiā præ ſe fert, uel certe magnā imperitiā. Nam hæ uoces Sabbo & Sabbatū, inter ſe maxime differunt. Sabbatum enim ſecundum Iudæos quies eſt ab omni opere. Sabbo uerò, ut ille affirmat, Ægyptiꝝ inguinum morbum ſignificat. Tales quæſdā de Moſe & Iudæorum ex Ægypto profectione Ægyptius Apion nouitates finxit, præter aliorum cōmentus autoritatē. Et quid mirum ſi de noſtris mentitur patribus? quandoquidē de ſe ipſo contra mentitus eſt: & natus in Oaſi Ægypti, primas iſte Ægyptiorum exiſtimatus, ueram quidem patriam & genus ſuum abiurauit: Alexandrinum autem ſe mentitus; confirmat generis ſui prauitatem. Merito igitur quos odit & conuiꝝ infectatur, eos Ægyptios appellat. niſi enim peſſimos eſſe exiſtimaret Ægyptios, ſemet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui ſe celebritate patriæ iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt uero eos, qui præter ius in eandem ſeſe ingerere conantur. Erga nos autē alterutro modo affecti ſunt Ægyptiꝝ: aut enim ceu gloriabundi cognatos ſe ſimulant, aut participes nos infamiæ ſuæ cooptant. At præclarus iſte Apion uidetur contumelioſam noſtrum infectionem, quaſi mercedem uoluiffe reddere Alexandrinis, pro data ſibi ciuitate: ſciens que eorum cum habitatoribus Alexandriæ Iudæis ſimilitudinem, propoſuit quidem illis conuiꝝium facere, unā tamen comprehendit reliquos quoq; uniuerſos, utrobique impudenter mentiens. Videamus igitur, quænam ſint illa grauia & nō ferenda, de quibus habitatores Alexandriæ Iudæos accuſat. Venientes, inquit, è Syria; ſedes fixerunt ad importuoſum mare, undarū uicini aſſultibus. Ergo ſi locus opprobriū habet, non quidē patriæ ſuæ, ſed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ cōuiꝝiatur. Illius enim & maritima ora pars eſt, ut omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam ſi Iudæi per uim occupauerunt, ita ut nē poſt quidem eſcerentur, fortitudinis eorum argumentum eſt. Verum Alexander eis locum ad incolendum dedit, & parem cum ipſis à Macedonibus honorem conſecuti ſunt. Neſcio autem quid dicturus fuerit Apion, ſi circa Necropolim habitaffent, ac non circa regiam ſedes poſuiſſent, & hodieq; eorū trib. appellaretur Macedones. Igitur ſi legit epistoſas Alexandri regis, Ptolemæiꝝ Lagi ac ſucceſſorum illius Ægypti regum, & columnā ſtantem Alexandriæ ac iura continentem que Cæſar magnus Iudæis conceſſit: hæc, inquam, ſi ſciens, cōtraria ſcribere auſus eſt, malus erat: ſin autē nihil horum nouit, indoctus. Illud quoque quod ſe mirari dicit, qd cum Iudæi eſſent, Alexandrini uocati ſunt, ſimilis inſcientiæ eſt. Omnes etenim qui ad coloniā aliquā deuocantur, eſſi plurimū ab alterutris genere differāt, à cōditorib. appellationē accipiūt. Et quid opus eſt de alijs dicere? noſtrorū enim ipſorū hi, qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso commorantur, & alia Ionia cum ciuib. exinde natis eandem appellationem

habent, hæc præbentibus. eis regni successoribus. Romanorum uero clementia, cunctis non paruulum donum appellationis suæ cōcessit, non solum uiris singulis, sed etiam maximis gentibus in cōmuni. Hispani denique antiqui, & Tyrrheni, & Sabini, Romani uocantur. Si uero hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Apion, desinet semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablatum: cum solis Ægyptijs nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideatur. Hic autem præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur adipisci uel ualens, calumniari conatur eos qui hæc iustissime percipere. Non enim propter inopiā habitatorum ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed omnes approbans diligenter ex uirtute, ac fide dignos inueniens, hoc præconiū nostris exhibuit, cum gentem nostram studeret non mediocriter honorare. Ait enim Hecateus, quia propter mansuetudinē atque fidem, quem ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similiter quoque sensit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagi de Iudæis in Alexandria cōmorantibus. Nam Ægyptiaca eis castra cōmisit, arbitratus fide simul eorum & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credens se tutissime regnaturum, & in alijs Lybiæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandi causa direxit. Post hunc autem Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed & pecunias eis sepius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarum scripturarum uolumina concupiuit: misitque rogans destinari uiros qui ei interpretarentur legem: & ut hæc apprimè conscriberentur, diligentiam hanc commisit non quibuscunque uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristeum, quorum eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij uero habebant custodiā corporis sibi creditam, huic curæ præfecit. Non enim leges, & patrum nostrorum philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret & non potius ualde miraretur. Apion autem penè omnes in ordine successores eius Macedonum reges ignorauit habuisse erga nos præcipuum familiaritatis affectum. Tertius namque Ptolemæus, qui uocatur Euergetes, fortiter obtinens Syriam uniuersam, non dijs Ægyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimaque dicauit ornamenta uictoriæ. Philometor autem Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum cōmisere Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Apion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, cuius ciuis uideri uult. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatrarum regno, & periculum pessimæ perditionis instaret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus præfens Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque iuste factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Physcon, moriente suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolens reginam Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnum iniuste sibi applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro

Cleop

Cleopatra suscepit: & fidem quam habuit circa reges, nequaquā in necessitate deseruit. Testis autē deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uerò ludæos in ciuitate positos cum filijs & uxoribus capiēs, nudos atq; uinctos elephātis subiecisset, ut ab eis cōculcati deficerent, & ad hoc etiā bestias ipsas inebriasset, in contrariū quæ præparauerat, euenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos ludæos, impetu factō super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidē aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hōminibus. Concubina uerò sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uerò Hirenen denominant: supplicante ne tantam impietate perageret, & concessit, & ex his quæ egerat uel acturus erat, pœnitentiā egit. Vnde recte hanc diem ludæi Alexandriæ constituti, eo q̃ aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, ludæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autē etiam ultimæ Cleopatrarē reginæ Alexandrinorū meminit, ueluti nobis impropers, quoniam circa nos fuit ingrata: & non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorum operum defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiā dilexerint eam, uel in cōmuni contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores, quæ etiam sororē Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autē & fratrem insidijs: paternosq; deos, & sepulchra progenitorū depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successorī, rebellare præsumpsit. Antoniūq; corrumpebat amatorijs rebus & patriæ inimicū fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est maritum & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, & se sequi coegit? Nouissime uerò Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua ludæos perimere: eo q̃ circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putas ne gloriandum nobis non esse, si quemadmodū dicit Apion, famis tempore ludæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxilij, atq; fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus: necnon & senatus eiusq; consultis, & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si uerò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio ludæorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de ludæis in Alexandria cōmorantibus, palam est. nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quàm ab alijs Alexandrinis translata est. Maximā uerò eis fidem olim à regibus datam conseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit

quit, si sunt ciues, eosdē deos, quos Alexandrini non colunt. Cui respondeo. Quomodo etiā cum uos sitis Ægyptij, inter alterutros prælio magno & sine foedere de religione cōtenditis: aut certe propterea nō uos omnes dicimus Ægyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniā bestias aduersantes naturæ collitis, multa diligētia nutriendes: cū genus utiq; nostrorū unū atq; idem esse uideatur. Si autē in uobis Ægyptijs tantæ differentię opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandria aduenerunt, si legibus à principio cōstitutis, circa talia permansere? Is autē seditionis causas nobis apponit: qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo q; noscamur habere concordia; Porro etiam seditionis autores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullam seditionē aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Ægyptiorum creuisset inter eos, propter cōfusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrū uero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantia, neq; prudentia Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorū, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso namq; factū est quod nobis impropere præsumunt, nam cum plurimi eorum nō opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegiū ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptijs neq; regum quisquam uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos autē Alexander quidem introduxit, reges autē auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion uoluit, quia imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigētibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiaq; Romanorū, quoniā subiectos nō cogunt patria iura trāscendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uiolentia conferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorūq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi cōpetentiū sumunt imagines. alij uero & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē præbere uideantur? Porro autē legislator, non quasi prophetans Romanorū potentiam non honorandam, sed tanq; causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciēs, & quoniam totius animati, multo magis dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alijs autē honorib. post deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus autē pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Iudæorum talia celebramus: uerum cum nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persoluimus. Hæc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium &

Apola

Apollonium Molonis: quoniam accusant quidē nos, quāre nos eosdē deos cum alijs non colimus: mēientes autē pariter, & de nostro tēplo blasphemias cōponentes incongruas, nō se putant impie agere: cum sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & eum colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse de palatū, dum Antiochus Epiphanes & expoliasset tēplum, & illud caput inuenisset ex auro cōpositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur primū quidem respondeo, quoniam Ægyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquā debuerat increpare, cum non sit deterior asinus furonibus & hircis & alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mēdacio. Legibus, nāque semper utimur iisdē, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem, sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uerō Antiochus neque iustam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarū ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios in super nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoque testantur: Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochum transgressum fœdera Iudæorū, & spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud ipsos assollet coli: neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinus neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes uiros, onera sibi met imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessarijs ministrantes. sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alteram uero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quàm sacerdotibus scelestia uerba confingere. Isti uerō magis studere defendere sacrilegum regē, quàm iusta & ueracia de nostris & de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarum, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta uerō aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectum & hominem in eo iacentem, & appositam ei mensulam maritimis terrenis quæ uolatilium dapibus plenā, & quod obstupuisse his homo. Illum uerō mox adorasse

rasse regis ingressum, tanquā maximā sibi opem præbituri: ac procidentem
 ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōside-
 ret, & dicere quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel que esset causa ciborum
 eius, tunc hominē cum gemitu & lacrymis lamētabiliter suā narrasse neces-
 sitatē. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciā parandi uictus
 causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad tem-
 plum, & inclusum illic, & à nullo cōspici, sed cuncta dapium apparatione sa-
 ginari. Et primum quidē hæc sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse lætitiā:
 deinde suspicionem, postea stuporem: postremū consulentē à ministris ad se
 accedentibus audisse legem ineffabilē ludæorū, pro qua nutriebatur: & hoc
 illos facere singulis annis quodam tēpore constituto. Et cōprehendere qui-
 dem Græcum peregrinum, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad
 quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eiusq; corpus sacrificare
 secundū suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandum facere
 in immolatione Græci, ut inimicitias cōtra Græcos haberēt: & tunc in quan-
 dam foueam reliqua hominis pereuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse,
 paucos iam dies debitos sibimet superesse, atq; rogasse, ut reueritus Græco-
 rum deos, & superans in suos sanguine insidias ludæorū, de malis eum circū-
 stantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula nō tantū omni tragœdia plenissi-
 ma est, sed etiā crudeli impudentia redundat. Nō tamē à sacrilegio priuat An-
 tiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratias cōscribere. Nō em̄ præ-
 sumpsit aliquid tale, ut ad templū accederet: sed sic inuenit non sperans. Fuit
 ergo uoluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quicquid iussit
 mendaciū superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim
 circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus
 Ægyptios & plurimos alios. Cuius em̄ regionis homines nō contigit aliquā
 do apud nos peregrinari: ut aduersus solos Græcos renouata coniuratione
 per effusionē sanguinis ageremus: uel quomodo possibile, ut ad has hostias
 omnes ludæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum uiscera illa suffi-
 cerent, sicut ait Apion: uel cur inuentum hominem quicumq; fuit (non enim
 suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cū pom-
 pa deduxit: dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorū ama-
 tor eximius, assumere uerò contra ludæorum odium auxilia magna cuncto-
 rum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet ar-
 guere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionem templi nostri, qualis
 fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim
 porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriam secundum legem ha-
 buere custodiā. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiam alienige-
 nis: mulieres tantummodo menstruatę transire prohibebantur. In secundam
 uerò porticū cuncti ludæi ingrediebantur, eorumq; coniuges cum essent ab
 omni pollutione mundæ. In tertiā, masculi ludæorū mundi existentes atq; pu-
 rificati. In quartam autē sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytum uerò
 soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uerò est cir-
 ca omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes in-
 gredi constitutum sit. Mane etenim aperto tēplo oportebat facientes traditas
 hostias

hostias introire: & meridie rursus, dū clauderetur templū, deniq; ne uas quidē aliquod portari licet in templū, sed erāt in eo solūmodo posita, altare, mensa, thuribulū, candelabrū, quę omīa in lege cōscripta sunt. Etenim nihil ampli us neq; mysteriorū aliquorū ineffabiliū agitur, neq; intus ulla epulatio administratur. Hęc em̄ quę prędicta sunt, habēt totius populi testimoniū manifestū, rationēq; gestorū. Licet em̄ sint tribus quatuor sacerdotū, & harū tribuū singulæ habeāt hominū plus q̄ quinq; milia, sit tamen obseruatio particulariter per dies certos: & his trāfactis, alij succedentes ad sacrificia ueniūt: & congregati in templū mediāte die à pręcedētib. clauēs tēpli, & ad numerū omīa uasa percipiunt, nulla re quę ad cibū aut potū attineat in templū delata. Taliā nāq; etiā ad altaria offerre prohibitū est, pręter illa quę ad sacrificia pręparantur. Quid ergo Apionē dicimus, nisi nihil horū examinantē, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ uerā notitiā si proferre grāmaticus nō possit. Et sciēs tēpli nostri pietatē, hanc quidē prętermisit. Hominis autē Greci cōprehensionē finxit, & pabulū ineffabile, & ciborū opulentissimā claritatē: & peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos ludæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hęc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū seductionē, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea siquidē mala ineffabilia, quę prędicta sunt, nobis detrahere tētauerē. Rursūq; tanquā p̄ssimus deridet, adiiciēs fabulæ inania facta. Ait enim illū retulisse, dū bellū ludæi cōtra Idumæos haberēt lōgo quodā tēpore, ex aliqua ciuitatē Idumęorū qui in ea Apollinē colebat uenisse ad ludæos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus: deinde eis promississe traditurū se eis Apollinē deū Dorensiū: uenturūq; illū ad nostrū templū, si omnes ascēderent, & adducerēt omnē multitudinē ludæorū. Zabidū uero fecisse quoddā machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terrā iter agās. Porro ludæos inopinabili uisione obstupuisse, et lōge cōstitutos tenuisse silentiū. Zabidū uero multa quiete ad templū uenisse, & aureū detraxisse asini caput (sic enim urbāne conscribit) & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum Apion grauat, & facit stulticia simul & mēdacijs oneratū. Loca nāq; quę nō sunt, cōscribit: & ciuitates nesciēs trāsfert. Idumæa em̄ provinciæ nostrę cōfinis est, posita iuxta Gazā, & nulla ciuitas huius Dorā nūcupatur. In Phœnice uero iuxta montē Carmelū Dorā ciuitas appellatur, in nullo cōcordās Apionis oblocutionib. Quatuor em̄ dierū itinere procul est à ludæa. Cur itaq; nos rursus accusat, eo q; nō habeamus cōmunes cū alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturū Apollinē, & cū stellis eū ambulare super terrā putauere? Lucernā em̄ prius nūquā uidere scilicet, qui tot & tanta cōcelebrāt cādelabra. Sed nec aliquis ei ambulāti per prouinciā ex tātis milibus obuiauit. Desolatos etiā uicos custodibus cōperit, & hoc tēpore belli. Cætera iam relinquo. Ianuę uero tēpli altitudine quidē erāt cubitorū LX, latitudine uero XX, omnes deauratæ, & penē auro puro confectæ. Has claudebāt nō minus q̄ uiri ducēti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandum nimis erat. facile igitur eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiā habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum

Ioseph.

Ccc hoc

hoc caput Zabidus denuo reuocauit: an certe sumēs Apio, introduxit in templum, ut Antiochus inueniret, ut secūdo Apioni aliquā mentiēdi daret occasionē. Mentitur autē & de iuramēto, quod iuremus per deū factorē celi & terræ & maris, nulli ludæos fautores alienigenæ, & maxime Græcis. Oportebat autē mentientē absolute dicere, nulli fautores alienigenæ, & magis Ægyptijs: sic etem ab initio poterāt eius figmēta de iureiurādo cōgruere, si ab Ægyptijs utiq; patres nostri nō propter malignitatē suā, sed propter calamitates expulsi sunt. A Græcis autē plus locis q̄ studijs sumus abiuncti, ita ut nullæ inter nos & illos inimicitia & æmulationes esse noscantur. E diuerso namq; multos eorū ad nostras leges cōtigit accessisse, quorū quidā permālere, quidā uero perdurare nō ferētes, denuo recessere. Hoc tamē iusiurandū nunquā se quisquā audisse meminit apud nos habitū, sed solus Apion (ut uidetur) audiuit. Ipse nāq; id cōposuit. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudentia, uel ob hoc quod mox dicitur, digna est. Hoc em̄ esse affirmat indicium, q̄ neq; legibus iustis utamur, nec deū colamus ut cōuenit, q̄ diuersis gentibus seruiamus, & calamitates quasdā circa ciuitatē sustineamus, cū utiq; principalis ciuitas Romanorū sit, cuius ciues soli ab initio regnare atq; nō seruire consueuerūt. Quis etenim horū magnanimitati ualeat obistere? Nullus etenim aliorū potest dicere sermonē quē Apion locutus est, quādo paucis cōtigit in principatu cōtinue præsidere, & nō rursus alijs facta mutatione seruire. Plurimæ nāq; gētes alijs obedire coactæ sunt: soli autē Ægyptij, eo q̄ refugiat (sicut aiūt) in eorū prouinciā dñj, atq; saluētur migrātes in effigies bestiarum, honorē præcipuū inuenerūt, ut nulli famularentur horū qui Asiā Europāq; tenuere: qui scilicet unā diē ex quo totius seculi nō habuere libertatē, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quēadmodū eis usi sint Persæ nō semel solūmodo, sed frequēter uastātes urbes, tēpla euercentes, putatos apud eos interficiētes deos, impropere nō studeo. Nō enim cōuenit stulticiā nos indocti Apionis imitari: qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedæmoniorū animo suo cōcepit, quorū hos quidē fortissimos, illos religiosissimos, omnes affirmāt. Taceo reges pietate celebres, inter quos Cræsum, q̄ diuersis uitæ sunt calamitatibus sauciati. Taceo incensam Atheniēsi arcē, templū Ephesinū & Delphicū, aliāq; multa: hic nemo calamitatē pāsis, sed potius inferētib; intulit impropria. Nouus autē accusator nostrorū Apion inuentus est, malorū suorū apud Ægyptū gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eū, quē refert fabula regem fuisse Ægypti, ut creditur, excæcauit. Veruntamen possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Solomonē, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo supersedendū est: quæ uero cūctis nota sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniā Persis, & post illos principib; Asiæ Macedonibus, Ægyptij quidē seruire, nihil differentes à famulis. Nos autē liberi cōsistentes, etiā ciuitatū in circuitu positarū tenuimus principatū, annis uiginti & centū, usq; ad Pompeiū Magnū. Et dū uniuerſi reges sunt expugnati à Romanis, omniū soli propter fidē suā maiores nostri & socij & amici fuere. Sed uiros mirabiles non præbuimus, uelut quarundam artiū inuentores, & sapiētia præcellentes: & inter hos enumerat Socratē, & Zenonem, & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandū, semetipsum his adiecit

adiecit, & beatificat Alexandriā, quia ciuē talē habere meruit, quod rite facit. Oportebat em̄ ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnibus sic importunus & callidus esse uidebatur, et uita uerboq; corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandrię cōdoletur, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris aut̄ qui fuerunt apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui uoluerūt nostrę antiquitatis libris incūbere. Reliqua uero quę in accusatione cōscripta sunt, dignū erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorū Ægyptiorū accusator extaret. Queritur enim eo qđ animalia cōsuetā sacrificemus, & nō uescamur carnib. suillis: sed & circūcisionē genitaliū uehemēter irridet. De nostrorū quidē animalium perēptione, cōmunio nobis est cū alijs hominib. uniuersis. Apion autē sacrificātes nos redarguēs, indicat semetipsum genere esse Ægyptiū. Nō enim Gręcus si esset aut Macedo, hoc molestē ferret. Isti em̄ uouēt sacrificare hecatōbas suis dñs, & sacerdotib. utuntur ad epulas. Quę cū ita sint, nō propterea cōtigit mundū animalib. desolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solēnitates Ægyptiorū sequerētur, mūdus desertus quidē esset hominibus, ferocissimis aut̄ bestijs impleretur: quas isti iudicātes deos, diligēter enutriūt. qđ si quis eū cōsuleret, quos putaret omniū Ægyptiorū esse sapiētes atq; deicolās, sacerdotes sine dubio fateretur. Hęc em̄ duo dicūt sibimet ab initio à regibus esse pręcepta, ut deos colant, & sapiētiā diligant: quod illi facere pręcipue iudicātur: qui tamē & circūcidūt omēs, & à porcinis abstinēt carnibus. Sed necq; ullus alter Ægyptiorū cū eis dñs sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Apion quādo pro Ægyptijs nostras detractiōes cōponens, illos uidetur potius accusare, qui nō solum utūtur solēnitatibus, quas in nobis culpāt iste: sed etiā alios circūcidi docent, sicuti dixit Herodotus, Vnde recte mihi uidetur Apio, propter patrię suę leges pœnas dedisse blasphemię. Et enim necessario circūciso, circa genitalia uulnera ei facta nihil profuerūt, & p̄trefactis in magnis dolorib. expirauit. Oportet em̄ bene sapiētes in legib. proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorū minime carpere. Iste uero suas quidē leges effugit, de nostris uero mentitus est. Hic itaq; terminus uitę fuit Apionis. Sed & noster hic iā finē liber accipiet. Qm̄ uero & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alijs quidā, tam per ignorantia qđ per insania de legislatore nostro Mose, et legib. uerba protulere, nec iusta nec uera: dū illi quidē uelut mago atq; fallaci derogāt, leges aut̄ malitię apud nos nulliusq; uirtutis affirmāt esse doctrices, uolo breuiter & de omni cōuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor em̄ fore manifestū, quia & ad pietatē & ad conuictū uniuersalēq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborūq; tolerantiā, & ad contēptū mortis optimas leges positās habeamus. Rogo tñ lecturos, ut nō cū inuidia exequātur huius operis lectionē. Nō em̄ proposui laudes cōscribere nostrorū: sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter accusarūt, satisfactiōē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollonius nō continue, sicut Apion, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquando quidē nos sine deo & hominibus odiosos appellat, aliquādo uero formidinē nobis improperat: & ē diuerso, rursus aliquādo de audacia gētis nostrę queritur. Dicit autē etiā stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentū nos solos uitę utile reperisse. Hęc autē omnia manifeste redarguūtur, dum uni-

Ioseph:

Ecc 2 uicta

uerſa cōtrā q̄ ab eo ſunt dicta, mōſtrantur & legibus im̄perata, & à nobis cū omni integritate geſta. Si uerò coactus fuero facere mentionē legū contrariarum apud alios cōſtitutarū, in culpa illi ſunt, qui noſtras ſolēnitates tanquam peiores cum aliorū conferunt. Quibus neutrū puto remanere quod dicant; neq; quia non eas habeamus leges, quarū ego capita & ſummas ad redarguēdum poſiturus ſum: neq; quia nō prācipue in legibus proprijs perduramus. Paulo ergo altius exorſus, uolo primū dicere, quod eis qui ſine lege & ordine uiuūt, hi qui ordinis & cōmuniū legum amatores extiterunt, & primi hoc inchoauerūt, recte manſuetudine atq; uirtute prāſtare dicendi ſunt. Deniq; conantur ſinguli eorū geſta ſua ad antiquitatē referre, ut nō imitatores aliorū uideantur exiſtere, ſed ipſi potius alijs legitime uiuendi duces fuiſſe. His igitur hunc in modū ſe habentibus, uirtus legiſlatoris eſt meliora conſiderare: & his qui uſuri ſunt legibus, quas poſuerit, ſatisfacere, quia recte ſunt. Populū uero eſt, ut in omnibus, quæ cōſtituta ſunt, perduret: & neq; felicitate procedēte, neq; calamitatib; aliquid horū immutet. Dico igitur noſtrū legiſlatorē, quoslibet qui memorātur legiſtatores antiquitate prācedere. Lycurgus enī & Solon, & Zaleucus Locrenſis, & omnes qui apud Græcos mirabiles ſunt, nouelli atq; recētes, quantū ad illū cōparati, eſſe noſcūtur: quando nec ipſum nomē legis fuiſſe olim apud Græcos agnoſcitur. Teſtis Homerus eſt, qui nuſquā in opere ſuo hoc uſus eſt nomine. Non enim ſecundū legem, ſed indiſſinitis ſententijs, & regū prāceptionibus, populus regebatur. Vnde etiā multo tēpore permāſere, tantū moribus utentes, & nō ſcripto, & multa horū ſemper ſecundū euentū caſuū permittentes. Noſter uerò legiſlator antiquus exiſtens (hoc etenim undiq; manifeſtum eſt, etiam apud eos clarum, qui ſemper contra nos loquuntur) & ſemetipſum prābuit optimū principē populorum conſultorēq; & inſtructionē totius legis uitæ conſtringens, eis ſua ſit hanc libenter excipere, & firmiſſime inclyta ſcientia cuſtodire. Primū autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nāq; progenitorū noſtrorū relinquentiū Ægyptum, & ad terrā propriam remeantiū, multa milia ſumens, ex plurimis & impoſſibilibus rebus cauſiſſime liberauit: nam & in aquoſam eos & multum arenoſam oportebat tranſire uiam, bellatq; deuincere: & filios ac uxores; prædamq; bello ſeruare: in quibus dux egregius & cōſiliarius ſapiētiſſimus, & tutor ueraciſſimus fuit uniuerſorū. Omnē ſiquidem multitudinē à ſemetipſo pēdere fecit, & cum omnia quæ uellet perſuadere poſſet, in nullo horum uindicauit ſibi met poteſtatē: ſed in quo maxime tēpore poteſtatē ſibi met arrogat & tyrannidē præſules rerū, & populū frequēter plurima iniquitate uiuere conſuefaciunt, in hac ille potentia conſtitutus, è diuerſo magis iudicauit agēdū pie, & plurimā exhibere alijs æquitatē, ipſe uirtutē prācipuā ſe credēs cunctis oſtendere, & ſalutē firmiſſimā præbere ſequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in ſingulis caſibus uſus eſt. Quapropter recte iudicabat, ducē atq; conſultorē ſe deū habere: & primitus ſibi met ſatisfaciēs: quia ſecundum illius uoluntatem uniuerſa gereret atq; tractaret, credidit modis omnibus oportere, ut etiā apud plebem hæc opinio permaneret. Nam qui deū reſpicere ſuā uitam credunt, delinquere nō præſumunt. Huiusmodi quidē noſter legiſlator fuit, non magus, non fallax, ſicut derogatores iniuſte pronunciant

diant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eum legislatores alios. Nāq; quidā eorū leges positas à Ioue dicebant: alij uero eas in Apollinē & uaticiniū Delphicū referebāt, siue pro ueritate hoc credētes, seu facile persuadēdū iudicātes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legib. facta cōparatio ne cōspicere. Iam em̄ de ipsis tēpus est disputādi. Igitur infinite quidē particulatim gentium atq; legum apud cūctos homines differentia sunt. Alij siquidem monarchis, alij uero populo. potestatē reipub. commiserunt. Noster uero legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensuram transcendat uerbi, diuinam rempub. declarauit: deo principaliter cōuersationem nostram atq; potestatē excellenter assignans, & satisfaciēs eum cūctos inspiciere, tanquā causam bonorū omnium uniuersis hominibus existentē: & quæ cūq; contingit eos in angustijs supplicasse, illius nō latuisse uoluntatē, neq; quicquā eorū quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit cogitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitum, immutabilem per tēpus, æternum, & omni specie mortali pulchritudine differentem, & ipsum nobis notum: qualis autē sit secundū substantiā, prorsus ignotum. Hæc itaq; de deo sapuerunt prudentissimi Græcorū: qui quidē q̄ eruditi sint, illo utiq; sciendi præbete principia, nūc dicere prætermitto: quod autē hæc optima & cōgrua dei naturæ atq; magnificentia sint, ualde testantur. Pythagoras enim, & Anaxagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cūcti, uidentur de diuina sapuisse natura. Sed hi quidē ad breue philosophantes, populo superstitionum opinionibus iam præoccupato ueritatē dogmatis proferre timuerunt. Noster uero legislator opera præbēs cōsona uerbis suis, non solū his qui cum eo erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erāt nascituri, hoc immutabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper adduxit. Non enim partem uirtutis dei culturā dixit, sed huius partes alias esse per spexit atq; constituit: hoc est fortitudinē, iustitiam, & mutuam in omnibus ciuiū concordia. Cūctæ namq; actiones & studia, uniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatē. Non enim hoc inexamiatum aut indefinitū ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis institutionis modi, quorū unus quidē sermone doctor est, alter uero exercitatione morum: quæ cum ita sint, alij quidem legislatores sentiēdo sunt discreti, & alterum horum modū sibi placitum assumētes, alterū reliquerūt. Sicuti Lacædæmonij quidem et Cretenses moribus erudiebātur, nō uerbis: Athenienses uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebāt suis legibus: assuescere uero ad hæc operibus, minime ualuere. Noster autē legislator hæc ambo multa diligētia coaptauit. Nam nec exercitationes morū omnes nō traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo inchoans cibo, & unicuiq; diætā cōueniente, nihil neq; minimarū escarū sub potestate uolūtatis utentiū dereliquit. Sed & de cibis quibus cōuenit abstinere, & qui sumēdi sunt, uel quæ diætā cōmunis esse uideatur, necnō & de operibus labore simul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus ueluti sub patre atq; dño uiuētes, neq; uolētes quicquā neq; per ignorantiā delinquamus. Nō enim ignorātib. poenā posuit, sed optimam & necessariam correptionem

nem mōstrauit legē, Quapropter nō semel audire, nec secūdo uel sēpius: sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionē cōgregari prācepit uniuersos, eāq; perfectē cōdiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse nōscūtur. Et in tantū plurimi hominū absunt, ut secūdū proprias leges uiuant, ut penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quā legē probātur esse prāuaricati. Sed etiā uiri maxima: cū gloria & principalia gubernātes, profitentur ignorationē. Doctos nanc; sibi faciūt asidere: ad dispēsationē rerū, & peritiā legū habentes. Nostrorū uero quēlibet si quis leges interroget, facilius q̄ nomen suū recitat. Vniuersasquidē mox à primo sensu eas discentes, in animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidē quilibet transgreditur: impossibile autē est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaq; primū omniū mirabilē consonantiam nobis instituit: nam unā quidem habere & eandē de deo sectam, uita uero ac morib. differre nihil abinuicem, optimam moribus hominū potest celebrare concordiam. Apud nos etenim solos, neq; de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobantur: cū non solū à uulgaribus quod uisum fuerit unicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro præsūmitur: quando alij quidem totā dei naturā sermonibus perimere tenta uere, alij uero eius prouidentia ab hominibus abstulere: neq; in studijs uitæ differentia ulla cōspicitur, sed cōmunia quidem opera omniū apud nos existunt: unus uero de deo sermo cōcors est, asserēs illum cūcta respicere. Sed etiā de ipsius uitæ studijs, & quoniam oportet omnia alia ad terminū diuinę pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua re illas nobis calumnias à quibusdā, cur nō exhibeamus uiros inuētores nouorū operum seu uerborū, cōtigit oriri. Alij siquidē in nulla re paterna perdurare optimū esse putant, & prācipue transgressoribus sapientiæ robur assignant. Nos autē è diuerso, unam esse prudentiā atq; uirtutē existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare cōtrariū his quæ antiquitus sancita nōscūtur: quod scilicet iudiciū legis est optimo fœdere cōstitutæ. nam ea quæ nunc non habent modum, experimēto sæpe corrupta redarguūtur. Apud nos autem, qui credimus ab initio positā legem diuina uoluntate, nihil aliud pium est, q̄ hāc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicquā mouere potest, aut quid melius adinuenit: uel quis ab alijs tanquam prācellētius ad statum reipub. nostræ aliquid trāsferre potest: aut quæ poterit esse melior atq; iustior, q̄ ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat: sacerdotibus autem in communi quidem res prācipuas dispensare permittit: summo uero pontifici aliorum sacerdotum principatum competenter iniungit: quos utiq; non diuitijs, neq; alijs quibusdam spontaneis auiditatibus prācellētes legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunque sapientia uel temperantia alijs præstare nōsuntur, eis prācipue culturam diuinæ placationis iniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligētia custoditur. Contemplatores enim omnium, atq; iudices contemtionum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatem, summa uerò diligētia sacerdotibus sit indicta

indicta, & uelut quædã festiuitas gubernetur uniuersa respub. Cũ enim mysteria sua numero paucorũ dierũ alienigenę custodire nequeāt, ea uidelicet sacrificia nominātes, nos cũ multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solennitatis opus per omne seruamus æuũ. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta simplicia, siue nota dicamus. Primũ quidẽ de deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principiũ & mediũ & terminus: inter omnia operibus quidẽ & muneribus clarus, & omni re manifestior: forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis namq; materies cōparata ad huius imaginẽ, licet sit preciosa, tamẽ pro nullo est: cunctaq; ars ad illius imitationis inuentũ, extra artẽ esse cognoscitur: nihil simile neq; uidemus neq; possumus suspicari. neq; cōiungere. Sanctus est: uidemus eius opera, lumen, cælum, terram, solẽ, lunam, flumina, mare, animalium nationes, proventus fructuum: hæc deus fecit, nō manibus neq; laboribus, neq; quibusdam indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Hunc homines cōuenit uniuersos sequi, eumq; placare exercitatione uirtutis. Modus enim diuinę placationis iste sanctissimus est. Vnũ templũ unius dei, cōmune omniũ cōmunis dei cunctorũ. Gratum namq; semper est omne quod simile est. Hunc placant quidẽ sacerdotes semper, præcedit uero istos primus secundũ genus: qui ante alios sacerdotes sacrificabit deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege cōuictos. Huic quisquis nō obedit, supplicio subiacebit, tãquã qui in ipsum deũ impie gesserit. Hostias immolat, nō ad crapulam nostrã uel ebrietatẽ attinentes. hæc enim non placent deo: quæ res occasio potius iniuriarũ simul & expensarũ est. Deus enim temperatos, ordinatosq;, & boni generis diligit: & ut præcipue sacrificantes caste uiuamus. In sacrificijs autẽ pro cōmuni salute primũ oportet orare, deinde singulos pro semetipsis, quoniã omnes socij sumus. Et qui hoc cōsortiũ suæ uitæ præponit, maxime deo gratus est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, nō ut bona præstet: hæc enim ipse sponte contulit uniuersis, & in medio deposuit: sed ut hæc suscipere ualeamus, suscipientesq; seruemus. Purificationes quoq; in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgressu uxorio, & alia multa, quæ cōscribere longissimũ est. Huiusmodi ergo de deo, & eius placatione sermo est, ipse autẽ simul etiã lex est. Quid autẽ de nuptijs? Solam nouit lex permissionẽ naturalem cum coniuge, si tamen filiorum causa procreandorum agatur. Masculorum uero cum masculis ualde iudicauit inimicas: & tentantes talia morte decreuit dignos. Nubere uerò iubet, non respicientes ad dotẽ, neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationẽ uerò potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationẽ opportunam. Mulier autẽ inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur nō ad iniuriã, sed ut sit sub regimine cōstitutã. Deus enim uiro potestatẽ dedit. Cũ hac ergo coire decet maritum solummodo. alterius uero experientiam habere nequissimũ. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis. neq; si fecerit uim uirgini alteri desponsatæ: neque si suaferit nuptæ, aut filios nutrienti, quæ omnia lex præcepit. uniuersis aut mulieribus interdixit uel celare quod natum est, uel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim esset animas demoliens, & genus imminuens. Igitur si quis ad cōcubitum, correptio-

nemq; transferit, immundus est. Oportet aut etiā post legalem cōmixtionē ui-
ri, mulieres lauari. Hoc em̄ partē animæ polluere iudicauit: inflata namq; cor-
poribus uulneratur. Dūq; hoc fit, aquam propter purificationis causam talis-
bus imperauit. Sed neq; in filiorū natiuitatibus cōcessit epulationes aggrega-
ri, & fieri occasiones ebrietatis: sed tēperatū esse repēte principiū. Iussitq; lite-
ris erudiri propter leges, & nosse progenitorū actiones, ut actus imitetur: &
cum legib. educati, neq; trāsgrediantur, neq; cogitationē ignorationis habe-
re iudicetur. Prospexit aut etiam funeribus mortuorū, ut neq; sumptuosæ ad
sepeliendū celebrentur exequiæ, neq; insigniū fabrica sepulchrorum. sed ne-
cessaria quidē circa elationē funeris imperauit domesticos adimplere: omni-
bus aut uiuentibus legitimū esse cōstituit, ut aliquo moriente & concurrant,
& gemitus lamentationis effundāt. Purificari aut iubet etiā domesticos fune-
re celebrato: ut longe protul sint, quasi uideantur mundi esse. Cum autem ali-
quis fecerit homicidiū uel sponte uel inuitus, ne horū quidē poenā tacuit. Pa-
rentū honorem post deū esse cōstituit: & qui nō repēlat eorum gratiæ, sed in
qualibet parte cōtristat, præcepit esse lapidandū. Iubet etiā senioribus hono-
rem iuuenes exhibere, quoniā cunctis senior deus est. Nihil permittit celan-
dum apud amicos: nō enim amicitia sunt apud eum, cui omnia nō creduntur.
& licet aliquæ inimicitia proueniant, prodi tamen arcana prohibuit. Si quis
aut arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciens quod iustum est, &
auxiliū reis offerēs. Quod quisquā nō posuit nō auferat, & aliena nō tangat:
mutuans nō accipiat usuras. Hec, & his multa similia, cōmunionem cōtinent
nostrorū inter alterutros. Quomodo aut etiā de domestica cura circa aliena
genas habēda docuerit legislator, referri dignū est. uidebitur em̄ omnib. opti-
me prospexisse eū, illo ita sentiente, neq; propria corrūpamus, neq; participa-
ri rebus nostris uolētibus inuideamus. Quicūq; em̄ uolūt sub nostra conuer-
sari lege, accedētes ad eam cū munificentia suscipit, nō genere solūmodo, sed
etiā uolūtate uitæ putās esse cōsortiū. Eos aut qui obiter adueniūt, misceri so-
lennitatibus noluit, alia tamē exhibenda cōstituit. Idem omnibus prēbendū,
ignem, aquā, cibū: iter ostēdere, nō spernere aliquē insepulū. Mitissime etiā
circa hostes quæ sunt agenda sanciuīt, ut neq; terra eorū exuratur, neq; arbo-
res fertiles incidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit,
& captiuis prospexit, quatenus eorū amoueatur iniuria, & maxime scēmi-
narum. Sic aut eximie nos mansuetudinem atq; clementiam studuit edocere,
ut etiam de animalibus irrationalibus non taceret: sed horum tantummodo
utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causā prohibuit. Quicūq;
enim ueluti domestica oriuntur in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; pa-
rentes deniq; præcepit unā cum pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia la-
borum socia, eis tamen parcendum esse sanciuīt. Sic undiq; ea quæ ad mans-
uetudinē pertinent obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti prædictū est, legi-
bus utens, & alias rursus cōtra trāsgressores causa punitiois sine excusatio-
nē defigens. Mulcta namque in plurimis causis trāsgredientiū, mors est. Si
adulteriū cōmiserit aliquis, si uim puellæ fecerit. Si masculi turpe tentamentū
præsumpserit, aut patiatu sustinere tentatus. Similiter autē est lex ineuitabi-
lis & in seruis, sed etiam de mensuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit
operatus

operatus, & de iniusta uēditione: ac fraude si quis uel detraxerit alienā rē, aut quod nō posuit abstulerit, cohibēdi hi sunt uindicta, nō quali apud alios, sed ualde maiori. de iniuria uero parentū, uel impietate quæ sit in deū, si uel tētet hoc aliquis, mox peribit. At his qui secundū legē uniuersa faciūt, præmiū tribuitur, nō aurū, nō argētū, neq; corona lapillis distincta: sed unusquisq; testē habēs cōscientiā suā, ualde proficit, legislatore prophetāte, & deo fidē condonāte firmissimā his qui seruāt leges: & licet pro his mori cōtingat, cōcurrunt tamē alacres ad occasum, sperātes fore ut uita melior ex mutatione cōferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me cōscribere, nisi opera essent omnib. manifesta: quoniā sæpenumero multi nostrorū progenitorū, ne uel sermonē solūmodo extra legē proferrent, omnia passi sunt uiriliter sustinere. Quin & si ignota gēs nostra omnibus hominibus esset, nec palām esset uolūtaria nostra legū obseruatio, si Græcis aut legisse se in historijs aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talē tamq; honestā de deo opinionē habētes, atq; in talibus legib. multis seculis cōstanter permanētes, omnes reor demiratos, propter cōtinuas quæ apud ipsos sunt mutatiōes. Deniq; eos qui cōscribere proximē de repub. & legibus tētauerē, tanquā de incredibilibus cōpositionibus quidā frequēter accusant, dicētes, quoniā impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidē taceo philosophos, quicūq; huiusmodi negotiū in suis conscriptionibus habuere. Plato aut mirabilis apud Græcos, tanquā & honestate uitæ præcedēs, & uirtute sermonū & persuasione philosophiæ cūctos excellēs, ab his qui sibi uidētur præstātes, in rebus ciuilibus, perpetuò penē illuditur, cauillisq; comicis traducitur. cū utiq; q illius uerba cōsiderauerit, frequēter et facile reperiat, quæ etiā cōsuetudini plurimorū proxima esse noscūtur. Ipse si quidē Plato cōfessus est, quia uerā de deo opinionē propter ignorantia plebis proferre securū nō est. Sed Platonis quidē uerba uana esse putāt, & multa licētia cōposita atq; cōscripta: maxime uero legislationē Lycurgi mirātur, & Spartā cuncti cōcelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tēpore perdurauit. Ergo hoc manifestū uirtutis indiciū est, in legibus permanere. Si uerò Lacedæmonios admirātur, illorū tēpus cōferant, cū amplius duobus milib. annorū nostræ reipub. & super hæc sciant, quoniā Lacedæmoniū quidem omni tēpore quo habuere libertatē, perfecte uisū sunt custodisse leges: cū uerò circa eos factæ sunt fortunę mutatiōes, penē cunctarū legū obliti sunt. Nos autem multis casibus euolutis propter regū Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala ueniētes, à legibus sumus alienati: nō uacationis, nec epulationis causa seruātes eas: quādo si quis cōsiderare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis q; Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi si quidem neq; operātes terrā, neq; circa opificia exercitiū habētes, sed ab omni operatiōe remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebāt, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibum paratū ab illis accipientes, solū opus bonū atq; æquū iudicātes, quiduis facere, & pati quatenus præualerēt aduersus omnes, cōtra quos bella susciperēt: quod aut ne hoc quidem adipisci potuerūt, omitto dicere. Non enim singuli solūmodo, sed multi frequēter eorū subito legis præcepta negligētes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putāsne & apud nos, nō dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt prodi

proditores effecti legū, uel mortē formidantes, nō dico illam facile quæ solet præliātibus euenire: sed eam quæ cū multa corporū afflictione, & multa crudelitate uidetur acciderē. Quā (ut ego puto) quidā præuales nobis nō per odiū subiectis imposuere, sed admirādum quoddā spectaculū uidere uolentes, si qui sunt homīnes, qui unū tantūmodo credant esse pessimum, si agere quicquā extra leges suas uel sermonē apud eos dicere cōpellantur. Nō tamē mirari decet, si mortē fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Nō em̄ quæ leuia uidētur nostris studijs alijs facile patiūtur, hoc est operationē, cibiq; simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; qd quisq; desiderat uescatur aut bibat, aut ad cōcubitū quēlibet accedat, aut splēdide uestiatur, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attēdendū est, si gladijs utētes, & hostes ab inuasionē fugātes, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis uerō gratū est propter hæc legibus obedire, & in illis fortitudinis specimē ostendere. Eant nūc Lysimachi & Molones, & quidam huiusmodi alijs scriptores, improbi sophistæ, adulescentū deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare contendunt. Ego sane nolim de legibus alienis examinationē facere. Nolter em̄ mos est, ppria custodire, nō aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putātur dii, aperte nobis legislator interdixit, ppter ipsam appellationē. De accusatorib. aut per obiectiones suas nos increpare uolentibus, tacendū nō est, cū utiq; nō à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis, pbabiliter iam præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapiētia sūt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas & præcipue legislatores, quoniā huiusmodi sectas de deis ab initio populis inferuere, dicētes eos numero quidē quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatib. procreatos? Hos aut diuidētes locis & habitaculis, tanquā genera animalīū, alios quidē sub terra, alios in mari, seniores aut eorū in tartaris uinctos esse dixere: quibus uero attribuere cœlū, his sermone quidē patrē, operibus aut tyrānū atq; dominū superposuere. Propterea aduersus eū cōstituere insidias per uxorē, & fratrē, & filiā, quam ex eius capite fingunt generatā, ut alligātes eū appēderent, sicut ipse ille suū dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapiētiae uirtute præcellūt. Hi super hæc deridētes adiūciunt: Si deorū alios quidā ephebos & adulescentes, alios autē seniores & barbatos esse credendum est, alios constitutos super artes, & quendā fabrū, aliam uero textricē, alium uero peregrinantē, & cū hominibus contendētē, alios autē citharizantes aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines cōtentiones cōstitutas, ut nō solum inter se alijs alijs manus immitterēt, sed etiā ab hominibus uulnerati lugerent malaq; perferrēt: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterētur: quomodo nō erit incongruū amores & concupiscentias ad uniuersos attinere, simul masculos & ad fœminas. Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, imprægnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit: & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest, fato cōstrictus, neq; sine lacrymis eorū perferre mortes. Bonæ sunt hæc, & his aliā cōsequētia, id est adulteria in cœlo uisa, & sic impudenter à dijs celebrata, ut iam alijs inuidere se profiterētur in tali fœditate uincto. Quid enim alijs facturi nō essent

essent, dū neq; senior atq; rex ualisset impetū suum à mulierū permixtione retinere. Alij uerò seruiētes hominibus, & nunc quidē ædificantes causa mercedis, nūc uero pascētes: alij autē malignorum modo infero carcere colligari. Quē igitur sapientiū talia nō accendāt, ut hæc cōponentes redarguat, & multā stultitiā his credentiū reprehēdat. Alij uero & terrōre quendā uel metū, necnō et rabiē, atq; seductionē, omnesq; pessimas passiones in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiā ciuitates sacrificare suaserē. Siquidē in multa necessitate cōsistunt, ut quosdā deorum putent bonorū esse largitores, alios autē uocent aduersarios, quādo eos ueluti malignissimōs homines munerib; atq; donis placare cōtendunt, magnū quoddā malū se suscepiuros ab eis existimātes, nisi mercedē eis studiōse præbuerint. Quæ igitur causa est tātæ huius iniquitatis atq; delicti circa deū? Ego quidē arbitror, eo q; neq; uerā dei naturā ab initio eorū legislatores agnouerint, neq; quantum percipere potuere, perfectā sententiā diffiniētes reip. tradidere: sed uelut aliud quiddā uilius neglexerūt, dantes potestātē poetis, ut quos uellent deos introducerēt hæc omnia patiētes: rhetoribus uero ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dijs decreta proferrēt. Sed etiā pictores & plastę in hoc apud Græcos multā habuere potestātē, ut unusquisq; formā quam uellet secundū modum suæ opinionis exponeret, alius quidē ex luto quod uellet fingens alius uerò pingens. Opifices itaq; qui maxime putātur esse præcipui, ebur & aurū habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dij florētes honoribus, senuerūt: alij uero noui clām introducti, religione potiuntur: & templorū alia quidē desolata, alia uero nuper secundū hominum uoluntatē ædificātur: cum cōtra oporteat opinionē de deo, eiusq; culturam immobili religione seruare. Apollonius siquidē Molon, unus fuit stultorū atq; tumentū. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neq; prædictorū aliquid latuit, neq; frigida allegoriæ causas ignorauere. quapropter illos quidē iuste spreuere, & circa ueram decentemq; circa deum opinionem nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciens, neq; ullum quempiam poetarum dicit in repub. esse suscipiendū: & Homerū honorifice amouet, coronatum & unguento delibutū, ne rectam opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue nanq; Plato nostrū legislatorē imitatus est, in hoc quoq;, quod illud præcipue suis ciuib; imperauit, ut omnes perfecte ediscerēt leges, & ne fortuito aliquid extraneorū ciuib; misceretur, sed esset pura respublica. & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniā non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; cōmunicari patimur eis, qui alia uitæ consuetudine degunt: cum neq; hoc propriū nostrum sit, sed cōmune cunctorum, non modo Græcorū, sed etiam qui inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij nāq; peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis suæ participationē exhibebant. Nos autē aliorū quidē res zelare non dignamur: participari uero cupientes quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utique reor indicium magnanimiatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs

nñs amplius disputare. Athenienses uero qui cōmunem esse suam glōriantur omnib. ciuitatē, quomodo de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit. Hi nāq; uel uerbo solūmodo, prāter illorū legem, de dñs loquētes, ineuitabiliter punierūt. Cuius enim rei gratia. Socrates est mortuus? nō enim hostib. tradidit ciuitatē, neq; tēpla uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quod dā dæmoniū significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidam dicunt, propter hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes eū accusator aiebat, & couersationē patrię legesq; contēnere. Et Socrates quidam ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autē Clazomenius fuit. Et quia existimātib. Atheniēsisibus solem esse deum ille eum saxum ignitum asseruit, paucorum sentētia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Melium talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam eorum mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, cōprehensus occisus fuisset, eo q; dubiū de dñs Atheniensiu conscripsisse putabatur. Et quid oportet mirari, si circa uiros fidedignos talia gessisse noscātur, qui neq; mulieribus pepercere? Etenim sacerdotē quandā interfecerūt, quoniam eam quidā accusauit peregrinos colere deos. decretū autē aduersus eos, qui peregrinū introducerēt deū, suppliciū mortis inferebatur. Igitur qui tali lege utebantur, palām est, eo q; aliorū nō crederēt esse deos. Nō enim si credidissent, seipsi fructu ex pluribus dñs priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes humanis, & paululum differētes à bestijs, arbitrātur tamen sua mysteria esse custodienda: & Anacharsim sapiētia mirabilē apud Græcos, aduenientē interemerunt, quoniā uidebatur Græcorū deorum ad eos uenisse plenissimus. Multos autē & apud Persas inuenias pro ea causa tormentis affectos. Sed palām est, quoniā Apollonius Persarū legibus cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe cū Græci eorū fortitudinē atq; concordia unanimatis, quā habuere de dñs, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinē, quam in tēplis eorū concrematis habuerūt. Is etiam studiorū omniū imitator extitit Persicorū, uxorib. alienis contumelias faciens, filiosq; execans. Apud nos autē mors decreta est, si quis uel irrationabilia animalia hoc modo lædat: & ab his legibus nos abducere neq; timor potuit prāpotentiū potestati, neq; zelus eorū qui apud alios honorantur. Sed neq; fortitudinē ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa suscipiamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimēta mansuete sustineamus, si qui nos de legibus mouere tentauerint, tūc etiā ultra uirtutē rebellare cōtendimus, & usq; ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos alienas emulemur leges, cū eas neq; à legislatorib. suis seruatas esse uideamus? Vel quomodo Lacedæmōñ nō sunt ob inhospitalitatē reprehēdēdi, & negligentia nuptiarū? Elienses uero & Thebani ob coitū impudentē & extra naturam cum masculis, quē optime atq; utiliter facere se putabāt. Ergo cū hæc ipsi omnino rebus efficerent, etiam suis legibus miscuere: quod tantū aliquādo ualuit apud Græcos, ut etiā dñs suis masculorū concubitū applicarent. eadem deniq; ratione germanarū nuptias retulere, huiusmodi satisfactionē rerum incongruarū, & extra naturā pro libidine componentes. Desino nūc de supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legislatores absolute malignis hominibus, in adulterio quidē pecuniarum, in corruptione
autem

autē etiā nuptias sancientes! Quantas autē occasiones cōtineant de abnegatiōe pietatis, examinare longissimū est. Iā em̄ apud plurimos olim meditatio facta est transgrediēdi leges, quod nō agitur apud nos, quādo propter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex autē apud nos seruatur usq; ad mortē. Nullus uerō ludæorū, neq; si procul abeat extra prouinciā, regē quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis uideatur timere præceptū. Igitur si propter uirtutē legū taliter erga eas affecti sumus, concedant quoniā optimas leges habemus. Sin uero circa prauas nos leges iudicāt perdurare, quid ipsi iustissime nō patiantur, meliores nō custodiētes opere sanctiones? Quia igitur lōginquitas tēporis uerissima creditur omniū esse p̄batio, hāc ego testē faciā uirtutū legislatoris nostri, op̄inionisq; quā ille de deo cōtradidit. nā cū sit infinitū tēpus, si quis eū cōparet aliorū legislatorū ætatib. hūc ultra oēs inueniet. A nobis itaq; declaratæ sunt leges, & cūctis alijs semper hominib. zelū sui potius præbuerūt. Primi quippe Græcorū, in speciē quidē iura patriæ conseruabāt: ipsius autē philosophiæ tractatu illa secuti sunt, de deo similia sapiētes, humilitateq; uitæ cōmunionē inter alterutros edocentes. Quin etiā populi iam olim multū nostrā pietatē æmulantur: neq; est ciuitas Græcorū usq; aut Barbarorū, nec ulla gēs ad q̄ septimanæ in qua uacamus cōsuetudo minime peruenit, ieiuniāq; & cādelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimī apud multos iugiter obseruare conātur: insuper imitari etiā concordia, q̄ nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib. & perduratiōē necessitatū habere pro legibus. Illud em̄ mirabilius est, quia absq; exactore huius obseruatiōis, ipsa lex per se homines ita ualuit obligare: & quē admodū deus in uniuerso mūdo cōsistit, ita lex per cūctos ambulauit. Vnusquisq; em̄ si suā regionē domūq; cōspiciat, his quę dicuntur à me credere non reculabit. Oportet igitur cūctorū hominū spōtaneā malitiā reprehēdere. aut enim uolūt nos isti aliena & praua iura, ante p̄pria & meliora zelari: aut certe si hoc nolūt, quiescāt nobis per inuidiā accusatiōes ingerere. nō enim alicuius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legislatorē, atq; credimus quæ ab illo prophetata de deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi uirtutē legū, at certe ob imitatiū multitudinē præclare de eis sentire cogeremur. Sed de legib. quidē & de rep. nostra certissimā feci narrationē in his quæ de Antiquitate cōscripsi. Nūc autē earū mētionē feci quātum necessariū fuit, neq; aliorū uituperare iura, neq; nostra laudare p̄ponēs: sed hoc agēs, ut de nobis iniuste cōscribētes, & cōtra ipsam ueritatē impudētissime cōtendentes, arguerē. Arbitror itaq; per hāc cōscriptionē abūdāter me quæ promisi, cōplesse. Ibi enim ostēdi, hoc genus hominū cōtra q̄ calūniatores affirmāt, esse antiquissimū: & multos ueterū in cōscriptionib. suis memoriā habētū nostri, testes exhibui. Dixere itaq; Ægyptios fuisse p̄genitores nostros: & ostēsum est, quia in Ægyptū uenerint aliunde. Deinde sunt mētiti, quoniā exinde p̄pter cladē corporis sint expulsi: & apparuit q̄ uolūtate & magnitudine fortitudinis ad p̄pria sint reuersi. Alij uerō tanq̄ nequissimo uiro, legislatori nostro derogare cōtendūt: cuius uirtuti dudū quidē multi post illū, tēpus uerō longissimū perhibet testimoniū. De legib. autē loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipse nancq; per semetipsas apparuere piæ, & uerissimā habentes intentionē: & nō

Ioseph.

D d d ad

ad hominū odiū, sed ad rerū cōmunionem potius inuitātes, iniquitatū inimicæ, cultricesq; iustitiæ, & luxum procul abijcētes, frugalitatem uerò ac industriam erudientes, bellū causa auaritiæ nescientes: fortes autē pro se esse populos pręparantes, ad supplicia retribuēda semper ineuitabiles, uerbis nequaquā circūueniri faciles, pręparationes semper operib. exequentes. Hęc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego cōfidēs dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos q̄ alij pręceptores sumus. Quid em̄ impreuaricabili in pietate melius est? quid iustius, q̄ legib. obedire? quid utilius, q̄ inuicē unanimes esse, & neq; in calamitatib. ab inuicē recedere, neq; tēpore felicitatū per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortē cōtēnere, in pace uero artibus aut agriculturæ uacare: & semper & ubiq; credere deū respicere, & solum omnia gubernare? Hęc igitur, si quidē apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorē debemus nos gratiā illis tanq̄ eorū facti discipuli. Si uerò nequaquā primitus extitere, his pręcipue nos utētes cognoscimur, & primam eorum inuentionē nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molo nes, & quicuncq; mendacij derogatione cōgaudent, cōuicti procul facestant. Tibi autem Ephaphrodite, ueritatē maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Flauij Iosephi contra Apionem libri II. finis.

DES ERASMVS ROTERODAMVS IN-

TEGERRIMO DOCTISSIMOQVE PATRI HELIAE MARCAEO
Machebatano, honoratissimī Machabæorum collegij moderatori, S.D.

Nius diēculæ opellam tibi nō grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratribus Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatus tuo uoto satisfacere potuissē. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauī nonnulla, sed non admodum multa. Non falso de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usq; ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sane uel ex hoc libello perspicuum erat, in quo uir ille singularem quandam orationis tum uim tum copiam declarauit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamentis æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio ualde elegans, Suidas *ἡρώδου πάππυ* uocat. Ex utroq; titulum corruptum restitui mus *πρόι ἀντοκράτορος ἡρώδου*, id est de imperatrice ratione: quod hęc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine non præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonem, inter sacros tamen habēt. Equidem isti collegio multis alijs quoq; nominibus celebri, tamen hoc pręcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari contigit. Quin magis uniuerſa Colonia Agrippinæ magnopere censeo gratulandum, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, quā quod una tam multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum uirtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus nō sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, sinceritatem religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescentes Machabæos, & inuicti pectoris uiraginem, animi infracti constantia referat. Atq; hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere commendatus, & urbis uestræ famam illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

RERVM OMNIUM APVD IOSEPHVM ME-

MORABILIVM INDEX SECVNDVM ALPHABETI ORDINEM

- A**ron Moyſi in Aegyptum redeunti occurrit 49
 Aaroni ſacerdotium conſertur 69. confirmatur 85. eius filij quatuor 69. quomodo purificatus 70. filij eius duo ſeniores dum offerunt, exuſti, ibidē. uirga eius ſloret, & proſert amygdala 85. moritur 86. primus fuit pontifex 545
 Abaneth qualis zona 66
 Abaris mons 105
 Abaſſarus à Cyro præfectus reſtituendo templo Hieroſolymis 287
 Abdartaſtus rex Tyriorū Beleaſtarto patri ſucceſſit 835. eius mors ibidē
 Abdonus Tyrius adoleſcēs problema tum diſſoluendorū peritus 212. 835
 Abdonis principatus Hebræorum 127
 Abel quid ſignificet, occiditur à fratre 5
 Abelmachea urbs 190
 Abemerigus Iſate ſuam filiam dat uxorem 532
 Abenerus præfectus exercitus 144. 153
 Ichoſthum Sauli filium conſtituit regem 166. pugnat cōtra Ioabum 166. transfert regnum ad Dauidem 167. ab Ioabo fraudulentè occiditur 168
 Aber ſecundi ex fratribus Machabæi ſupplia crudeliſſima, tolerantiaq; eius 879. 880
 Abefalomus Amnonem fratrem iugulat 180. fugit in Geſura, unde à patre reconciliato reuocatur, item forma eius & caſaries qualis. tum quomodo Ioabum tractarit 181. popularem aurā captat & regnū 182. cum patris concubinis rem habet 183. cogit magnū exercitum contra patrem 185. pendens in arbore interimitur 186
 Abias Arabum rex prælio uictus ſibi ipſe manum infert 536
 Abias Salomonis filius quomodo ſegeſſerit in adminiſtratiōe principatus 136. 173
 Abiatharus Achimelech filius ſeruatus à Sauli ſeuitia 155. cōfirmatur ei pontificatus 190. quomodo à Dauide ultus, eius domus ſacerdotio priuatur 200. 201
 Abibalus rex Iromi pater 212
 Tyriorum rex 834. 835
 Abigea Nabali uxor Dauidem commotum placat 158. 159
 Abilamarodachus Nabuchodonofori filius in paternum regnum ſuccedit &
- Ioachimū ē uinculis eximit 276
 Abimelech Bethlemite in Moabiticā terram cum ſuis proſectio 130
 Abimelech Gedeonis nothus, fratres legitimos occidit, & imperiū arripit 124. urbe & tribu pellitur ibid. Sici mas captas ſolo æquat 125. occiditur ibidem
 Abimelech Paſtine rex Saram cōcupiſcit 17
 Abironi cum ſuis terra debiſcit 84
 Abiſace puella calefacit ſenem Dauidem 195. ambit eam uxore Adonias 200
 Abiſeus Ioabi frater, uir fortis 166. 188
 192. cum fratre Sabæum perſequitur 190. iudicat regem ab interitu, occiſo Acnone 191
 Abrahamus quando natus 12. Lotum nepotem adoptat 13. è Chaldaea migrat in Chananeam, & dei uerum cultum inſtituit ibid. hinc in Aegyptum proficiſcitur, ubi uxorem ſungit eſſe ſororem ſuam 14. 17. Aegyptijs diſciplinam inſtituit 14. Aſſyrios uincit 15. decimas dat Melchiſedeco, & promittitur ei filius à deo 15. 16. genuit Iſmahelem ex Agare 16. hoſpitatur angelos tres 16. migrat in Gera 17. à deo tentatur 18. monumentum ſibi & poſteris comparat 19. ducit Cheturā uxorem, ſuſcipit liberos 20. Iſaco querit uxorem ibid. moritur 21. eius arma contra Pharaonem 768. 769
 Abrahami domicilium, uicus 13
 Abſalomon tyrannidis Manahemi adiutor 671
 Abſalomus patrum, & ſocer Ariſtobuli captus 370
 Accaron non potuit capi ad Hebræis 115
 Achabus Amarini filius regnū paternum naſtus maioribus cōtaminat id ſcelatibus quā anteceſſores ſui 229
 agnoſcit ſuum fatū & poenitet 230
 cedit Adadi filio bellum inferenti 231
 eundem uincit 232. occiditur 235. ipſius liberorū capita præciſiuntur 246
 Achar ſurtū cōmittit 108. pleſtitur 109
 Achæ, quinti ex fratribus Machabæi immania ſupplicia, eiusq; inſignis tolerantia 881
 Achazes Iothami filius regnū paternum arripens, idolis filium holocausta offert, belloq; impetitus, magnam patitur ſtragem 255. Aſſyriorū regis auxilio ulciſcitur Syros, ſtultus & impius moritur 256
- Achabus Herodis nepos aui uis prædibet 466. impetitur à 2000. militibus dimiſſis 473. Herodem manum ſibi inferentē prohibet 637. militibus tum multuantibus reſiſtit 473
 Achias pontifex 142
 Achias propheta Hieroboamo regnū & alia uaticinatur 217. 222. 223
 Achilæus princeps cōmentarienſiū 190
 Achimanus Berzelai filius apud Dauidem manet 189
 Achimas Dauidi uictoriam nunciat 187
 Achimelech pontifex Dauidem cōmeatu inuat 154. acciſus ad Saulum occiditur cum omni ſua familia 155
 Achitophel à Dauide ad Abefalomū deſciit 182. male conſultat domino ſuo 183
 184. propter ſp̄retum conſilium reuoluit Abefalomum & ſe ſuſpēdit 158
 Acmeſ Iulie famule dolus 463. 635
 Acmon gigas Dauidem occiſurus, ab Abiſeo perimitur 191
 Acufilaus Argiuus quo tempore hitoriā condere inceperit, & in quibus Heſiodum corrigat 828
 Adadus Azaelis filius paternum in regnum ſuccedit, quo ab Iſa Iſraelitarū rege priuatur 251
 Adadus Syriæ & Damasci rex cum Dauide conſligens uincitur 174
 Adadi huius poſteri dicti reges Syriæ, ſicut Aegypti reges Ptolemæi ibid.
 Adadus tertius Samariam uafat ibid.
 Adadus Syrus Achabo bellū inferens cedenti, ab eo tandem uincitur 231. 232 & recipitur in gratiam 233. Ioramo inſidians & Eliſeum capere conatus fruſtratur 240. 241. bello aggreditur Ioramū 241. fugatur à deo 242. præſecatur ab Azacle 243
 Adami creatio, & quid ea uox ſignificet 3. lapſus & mulctā 4. 5. eius ſoboles, poſteritas & mors 5. 6
 Adar menſis 105. 288. 294. 300. 333
 Adar menſis dies XIII. & XV. cur ſeſi Iudeis 300
 Aderus Syriam occupat, & rex eius efficitur 217
 Adoma quid ſignificet 28
 Adomus dictus Elſaus ibidem
 Adoni quid ſignificet 115
 Adonias Dauidis filius regnum paternū affectat 195. fugit ad aſylum, & ueniam commiſſi à patre impetrat 196
 ſalutat matrem Solomonis, & Abiſaces conubiū ambiſ occiditur 200
 Fff Adoni

INDEX

Adonibezecus capitur ac truncatur manibus et pedibus, sic uti ipse alios reges mutilauerat 115
 Adoramus quaestor tributorum ordinatur 190. lapidibus obruitur 218
 Adulterij suspecta quomodo purgetur 75
 Adramalechus Senacheribi filius patricida 261
 Adrazarus Sophenorū rex à Dauide uictus 174
 Aegyptius uates seductor Iudeorū 542
 Aegyptij populus qualis 11. 43
 Aegyptijs quis astronomiam et arithmetican primus tradiderit 14
 non licere eis greges curare 42. cur quintam fructuum portionē regibus pendant 42. pugnant cum Aethiopiabus 46. Hebraeos insequuntur 53
 quare Babylonē abducti 273. eorum antiquissima rerum memorabilium traditio 827. 829. testimonium de Iudeis 832. 841. quid eis Graecorum commercium conciliarit 831. sexaginta milia Iudeorum peremerunt 822
 Aegyptijs gratificari uolentes ueritatem de gestis Iudeorum corrumpere 842
 Aegyptiorum dii descripti 844. 854
 855. seruius 858. eorum mali mores taxati 854
 Aegyptijs nemo regum aut imperatorum ius ciuitatis largitus est 854
 Aegyptiū mare totū portub. caret 745
 Aegypti fames ingens occupat 35. 42
 Aegypti regina Solomonem inuifit 214
 Aegypti descriptio 667. 744. 745
 Aegyptus unde nomen accepit 834
 Aelius Gallus dux auxiliariarum ab Herode missorum Caesaris 418
 Aemilius Lucundus à Iudeis occisus 678
 Aemilius Regulus Corduben. 508
 Aeneas, qui Aretas postea dictus, Arabū rex constituitur 445
 Aeoles populus 11
 Aeraria quis inuentor 6
 Aeris genus auro preciosius 174
 Acinaces Persicus, qualis 543
 Aeta, petra, Sampsonis habitatio 125
 Aeternius Fronto magister duarum legionum Alexandrinarum 792
 Aethiopes, populus 11. bello Aegyptios infestant 46. quō à Mose uicti 47
 Aethiopus ab Aegyptijs circumcissionem accepisse 222
 Agaris insolentia ob cōceptum infantem punitur 15. 16. ablegatam unā cum filio consolatur angelus 18
 Agatharchides historicus 841
 Aggeus propheta 287. 288
 Agirae Nabathae facinus 774

Agrorū terminos quis primus fixerit 5
 Agriculturam quis inuenerit ibidem
 Agrippae Aristobuli filij soboles 489
 uaria fortuna 490. usq. 496
 M. Agrippa in Iudeos beneuolentia 313
 Agrippa in Asiam mittitur 421. ab Herode magnifice exceptus epulum praebet populo 427. eius in Iudeos stultitiam 437. 455
 Agrippa rex Herodem apud C. Caligulam accusat 497. accusati tetrarchis ac bona consequitur 498. cōiuiuo sumptuosissimo Caesarem excipit 501. Iudeos reconciliat Caio 500. 501. hortatur Claudium ad retinendum principatum 522. tergiuersator bilinguis ibid. quae beneficia à Claudio Caes. accepit 524. 525. eius in Iudeā reditus 526. Silam uinctū adseruat 527. reliqua eius gesta usq. mortem 528. 529. 530. et 654. 656 661. 663. 664. 667. 670. 674 675. 687. 714. 739. 750. 757
 Agrippa filius Agrippae 530. impetrat pontificiae stolis custodiam Iudeis 531
 Chalcidi praeficitur 538. Claudio auctor ut Iudeorū causam legitime cognoscat 540. Chalcidem aufert ei Caesar, et multis alijs toparchijs donat ibi. nuptias instruit ibid. Galileae parte donatur à Nerone 541. domū extruit 543
 Neroniada nominat et munificus est 544. Magdala certat capere 556
 uenit Tyrum cum Vespasiano 575
 Agrippae regni fines qui 687
 Agrippina Claudij Caes. uxor 540. maritum ueneficio tollit ibid. filium Neronem imperio praeficit 541
 Agrippinum à quo conditum 613. 614
 Ainā inuadunt Hebraei, et fugantur 108
 capitur et succenditur 109
 Alabarchiae magistratus 537. 540
 Alanorū nationis descriptio 816. eorum irruptio in Mediam et Armeniam ibi.
 Albinus Iudeae praesidet 544. Iudeā legionibus explet 545. malus 547
 Albinus Rom. praefectus Iesum Anani filium misere multatum dimittit 796
 Albini procuratoris direptiones et iniustitia 568
 Alcimus in pontificatū succedit aliās Iacimus dictus 331. profugit ad Demetrium ibid. perit 333
 Alexander Alabarcha mutuatur pecuniam Agrippae 491. Vide infra Alexander Lyfimachus
 Alexander Antiochi Epiphaniis filius bello aggreditur Demetrium 336
 uincit 338. Ionathae amicitiam ambit

337. Ionatham in summo honore habet 340. Ptolemaeo Philometori bonis factus occiditur 342
 Alexander Aristobuli fil. Iudeā infestans à Gabinio uincitur 371. 372. rebelans Romanos quotquot potest interficit 372. 373. Hyrcano bellum infert 591. 592. cum Gabinio pugnat 593
 securi percutitur 374. 593
 Alexander fictitij actus et fallaciae 645
 Vide Pseudalexander
 Alexander Herodis filius Roma reuersus ducit uxorem 427. accusatus à patre causam dicit, et reconciliatur 432
 433. 434. calumnijs oppressus conuictur in uincula à patre 442. reconciliatur patri per focerum 443. iterum calumnijs urgetur ab Eurycle alijsq. 446. 447. et in carcerem detruditur ibi. accusatus à patre Berysi, damnatur 450. strangulatur 451
 Alexander Herodis filius ueneficij accusatur à patre 617. 618. iterum accusatur 621. et in uincula cōiicitur 621
 accusatur 625. strangulatur 626
 eius soboles ibidem
 Alexandri Herodis filij posteri in maiore Armenia regnauerunt 654
 Alexander Iamnaeus Hircani filius, rex factus fratrem insidiantē interimat 357
 circumuenit astu Ptolemaeum Laiburum, à quo postea uincitur 358. iterum belligeratur contra eum 359. preliatur cum suis 360. 361. cum Demetrio Eucero ibidem. immanitatis causa Thracides dictus: alijsq. gesta et mors 261. 363. et 585
 586. 587
 Alexander Lyfimachus Alabarcha solutus uinculis à Claudio 525. eius diuitiae quantae 537
 Alexander rex primus Macherunta edificauit 812. quo tempore mortuus 839. eius morte Iudei in Aegyptum et Phoenicem translati 840
 Alexander Philippi filius patri in regna succedens quas tulerit uictorias 301
 Damascus et Tyrum capit atq. Gazam 302. pontificem Iadadum ueneratur, et Hierosolymis deo immolat, Danielisq. prophetiā interpretatur, et Iudeis quaecunq. postularant concessit 303. 674. eo mortuo quomodo regna eius occupata 304
 Alexander Tiberij pater portam templi supra Corinthiam crassiori auro et argento perfudit 759
 Alexander Veles rex 342
 Alexander Zebinae Demetrii uicti loco rex

IN IOSEPHVM

rex constitutus federatur Hyrcano
353. in bello cadit ibidem
Alexandra Alexandri Iamnei uxor quo-
modo à morturo marito instructa re-
gnum seruauit & administrari 352
363. morbus eius & mors 364
365. 787. 788
Alexandra Hyrcani filia, uxor Alexan-
dri Aristobuli, infensa Herodi 399
400
Alexandra Phasaeli filia 489
Alexandria plus singulis mensibus quam
Hierosolyma toto anno pendit Roma-
nis 869. ipsam quatuor mensium
annonam ministrat ibidem
Alexandria ciuitas post Romani maxi-
ma 748
Alexandrie portus descriptio 745
urbis situs descriptus 667
Alexandrinorum seditio contra Iudeos
674. 675
Alexandri Vespasianum pro impera-
tore prompti agnoscunt 745
Alexandrinorum fortitudo & prestan-
tia in oppugnatione Hierosol. 763
Alexandri quando cesserint Iudeos
sollicitatibus 854
Alexandri seditionis autores, Apionis
similes ibidem
Alexandrium arx 369. 371. 589
Alexas ducis Salomem uxorem 453. in-
betur ab Herode nobiles Iudeos se de
functo occidere 466. pie agit 467
Alifas, Alifai 11
Alifragum uobis rex contra pastores ge-
rit bellum 833
Alitrus minorum actor 550
Allus Samarita, liberius Neronis 491
Althemus pre timore obrigit 611
Amalecitis gens 58
Amalecitis bellum Israelitis inferunt &
uincuntur 58. 59
Amalecitis Hebraeos subigunt 122
eorum rex captus et occisus 145. 146
Amalecitas quanto deus odio sit prosecu-
tus, & quomodo Saulus eos extirpa-
uerit 145. Daulid cedit eos 164
Amalecus nothus Aliphaze filius 28
Amalecitis regio ibidem
Amanus quanto in honore apud Artax-
erxem habitus, & quantum in Iu-
deos propter Mardotheum cotra-
pit odium 295. consulit contra seip-
sum 297. in crucem Mardocheo pa-
ratam sustollitur 298. & filij eius
366
Amarei filij quomodo Ioannem Gaddim
interfecerint, & quas eius cedis poe-
nas dederint 335

Amaranes Moysis pater & Aaronis,
deum inuocans ut Hebraeos redimat
exauditur 44
Amaranus seditiosus exulat 531
Amarinus constituitur rex 226. obiit die
suum, relicto principatus succeffore
Achabo filio 227
Amasus Abesolomi copijs praeficitur 185
impetrat ueniam à Dauide, cui grati-
latur regni restitutionem 188. consti-
tuitur praefectus exercitus 189. occi-
ditur à Ioabo 190
Amasus filius Ioasi regis Iude, uir bonus
& pius patri in regnum succedit 250
251. paternae necis autores tollit, Ama-
lecitas, Idumaeos & Gabelitas prelio
uincit, & ad idola deficit 251
increpatur à propheta ibid. minatur
Ioe regi, & prelio uictus capitur in-
terfectusq; 252
Amasias sacerdos 236
Amathus, Amathe 11. 12
Amathus castrum ad Iordanem 359
Ambitio quantum malum 168
M. Ambius praeficitur Iudae 481
Amenophis regni terminus 833
Amesses regni terminus 833
Amias Achaz fil. bello superatus à Za-
charia trucidatur 255
Aminadabus leuita 135
Ammanus, Ammanite 17
Hebraeorum genti bellum inferentes
male excipiuntur 125. 126
Ammanitarum contumelia in Daulidem,
& quae de eis ultio accepta 176. ex-
citantur 179
Ammanite & Moabite socij mutuo sese
occidunt 237
Ammaus exusta 643
Ammaus thermae sanandis corporib. ido-
neae 714. uide & Emmaus
Ammonius insidiator Ptolemai Philome-
toris occisus 342
Annon sorore Thamaram stuprat 179
occiditur à fratre Abesalomo 180
Amoraei cum suis regibus deleti 87. 88
qui eorum ditionis termini 87
Amoritae regio duabus & dimidia tribu-
bus conceditur 93
Amosus Manassis filius regno paterno
substituitur, quod propter impietate
non diu tenens occiditur 263
Ananias constituitur pontifex ab Hero-
de 399. honore priuatur 400. resis-
tunt ei 401
Ananias Masbali pontifex cum quindecim
alijs crudeliter necatur 777
Ananias mercator Iudeus regis mulie-
res Iudaicam religionem docet 533

Ananias Nebedei fil. pontificatum acci-
pit 537. uinctus mittitur Romam 539
Ananias nominatur Sedrachas 273
Ananias Onie filius copijs Cleopatrae
praeficitur 354. 358
Ananias Phariseus Iosepho se opponit
562
Ananie pontificis liberalitas, eiusq; ser-
uorum iniquitas 544. 545
ipsius filius captus à sicarijs 544
Ananie pontificis domus incenditur 670
Ananias pontifex cum Exechia fratre, et
pontificibus alijs in cloacis latere pro-
pter seditionem 670. cum fratre ma-
terfiscitur 671
Ananias Anani filius pontificatum acqui-
rit, & Iacobum lapidat 544
Anani senioris felicitas ibidem
Ananias Ionathae filius Cestio portas pro-
dere noluit 678
Ananus Iudeorum dux uinctus Romam
mittitur 539
Ananus pontifex cum Hierosolymitis bel-
lo contra Romanos se preparat 684
685. apparatus belli rursus amitte-
re noluit 685. milites contra Simonem
Goria mittit ibidem
Ananus pontifex, eiusq; gesta 721. 723.
724
Anani mors Hierosolymae excidij princi-
pium 730. eiusq; uirtutes celebrate
ibidem
Ananus Sethi filius pontifex constituitur
481. eo priuatur 482
Ananus Simonis satellites ad Titum profu-
git 791
Anarabarches, pontifex Hebr. 66
Anaxagoras Clazomenij mors 868
Anchus rex Gitta 154. 160. exercitum
ducit in Hebraeos 161. 163
Andromacho amicitiam renunciat Hero-
des 442
Andronicus Messalam filius orator 339
Angelus, quale nomen 407
Angelos cum mulieribus coisse 6
Anilei & Afinei Neerdensium facinora
503. 504. 505. 506
Animi unde certissimum argumentum col-
ligatur 157
Anna Helcanis uxor 131. 132
Annibal seditiosus plectitur 531
Annius Minutianus 508. 511. 523
Annius Rufus Iudae praeficitur 481
Annius magnus quot annis constet 9
Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli
remissio 75
Anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto
usq; ad templi Salomonis extractio-
nem 546

- Antioj interitus 315
 Antiocho postea Agrippas dicta 359
 Antigonus Asia occupat mortuo Alexandro 304
 Antigonus Aristobuli filius cum patre transfugiens capitur 372. accusat apud Cæsarem Hyrcanum et Antipatrum 375
 paternum regnum affectans profligatur 383. reducitur in regnum per Parthos 386. amputat Hyrcano auriculas 388
 accusatur Roma, et placat pecunijs hostem 390. quomodo ab Herode oppugnatus sit 391. et inde. quomodo expugnatus et irrisus a Sosio 396
 Antonius Herodis pecunijs corruptus eum occidit 397. 398. Antipatrum et Hyrcanum accusat 594. vincitur ab Herode 599. rex constituitur 601
 quam insolens ex unica victoria factus 606. dat se vincendum Sosio 609
 securi percussus ibidem
 Antigonus Hyrcani fil. Samariae obsidio ni praeficitur 354. quomodo a fratre et cur occisus 356. 584
 Antiochia Mygdonia, urbs 535
 Antiochia, Syria metropolis 686
 Antiocheni Demetrium eiectionem recipiunt 342
 Antiocheni soli cum Sidonijs et Apamenis pepercerunt Iudeis cohabitatoribus suis 674
 Antiochenis odium in Iudeos 312
 Antiochenis petitiones apud Titum 809
 Antiochus Antiochi Grypi filius victus et occisus ab Antiocho Cyziceni filio 360
 Antiochus Antiochi Cyziceni filius superat Antiochum Grypi, et superatur inde ab Eucaro et Philippo fratribus ibidem
 Antiochus Aspendius ab Hyrcani filijs uictus 583
 Antiochus Comagene rex 483. 529
 Antiochus Cyzicenus cum fratre Antiocho Grypo belligeratur 353. 357. vincitur ab Hyrcano 354. occiditur a Grypi filio Seleuco 360
 Antiochus deus Alexandri fil. adolescens. rex coronatur, et amicitiam cum Ionathas inuit 344. trucidatur a Tryphonis suo tutore 350
 Antiochus Dionysius Antiochi Grypi fil. Damasci regno potius quid gesserit 361. 362. eius cum Alexandro et Arabibus bellum 586. 587
 Antiochus Epiphanes Seleuci fil. 320. eius gesta contra Iudeos 320. usque 329. 306. 855. ad Elymaida vincitur 328. commissa regi cura Philippo moritur ibid. 329. aliaque eius gesta 874. 876. 857. 878
 Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo Sexto contentio propter Syriam, et in Iudeam irruptio Iena 581
 Antiochus Epiphanes quomodo cepit Hierosolymam 769. 773
 Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis fil. rex constituitur 329. Bethsarus expugnat 330. Philippum tutorem regnum invadentem occidit 331. captus a Demetrio trucidatur ibidem
 Antioch. Eupator Antiochi Epiph. f. quomodo Iudeam afflixerit 582
 Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo Philopatore, et beneficia in Iudeos 313. dat filiam Ptolemaeo uxorem 315
 Antiochi Pharanx, loci nomen 587
 Antiochus Seleuci nepos Deus cognominatus 313
 Antioch. Soter, etiam Pius dictus frater Demetrii rex natus Tryphonem persequitur et interficit 350. Simonem Mathie in amicitiam receptum conatur subigere, sed infelicitur 350. oppugnat Hyrcanum Hierosolymis, et cognominatur Pius 351. 352. regno et vita priuatur ab Arsace ibid. Seleucus cum Grypi vincit 360
 Antiochus Grypus qui et Philometor Demetrii Nicanoris f. Alexandrum Zebinam bello occidit, et regnum Syriæ occupat 353. Heracleonis insidij occisus 369
 Antiochus, Agrippa et Sohemus Vespasiano in auxilium miserunt bina milia pedum, et sagittarios equites mille 689
 Antipas Herodis fil. constituitur tetrarcha 467. affectat regnum 469. portionem paterni regni acquirit 476. 644
 Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur testamento 635. tetrarcha instituitur 637
 Antipas pater Antipatri Iudaeæ praefectus ab Alexandro 366
 Antipas regij generis uir comprehensus custodia traditur 720. occiditur 721
 Antipater Herodis fil. a patre uocatur domum 431. honoribus augetur 432. fratres crebris calumnijs infestat 432. 442. 447. malicia eius 453. 454. eius in patre insidia 455. 457. 458. capitis damnatus vincitur 436. occiditur 467. ab Herode patre pellitur ciuitate 616. fratrib. insidiatur 617. 619. 621. 623. prodigit 626. 627. fratrum occisorum liberis etiam male uult, et conspirat contra patrem 627. 628. ueneno cum tollere conatur 630
 631. alij duobus fratribus calumniæ sruunt 631. causam dicit 633. 634. occiditur 637
 Antipater Iudaeus Hyrcanum in regnum restituit 588. 589. aliaque eius gesta 593. usque 597
 Antipater accusatus, declaratur praefectus Iudaeæ a Iulio Cæsare et Hierosolymorum muros reficit, et filijs suis praefecturas attribuit 595
 Antipater qui prius Antipas, quomodo se suosque euexerit, et Aristobulum regno eiecerit 366. 367. Scaurum comen tu inuocat 371. 372. eius auctoritatem, uxor et liberi 374. qualem operam nauerit Cæsari, aliaque eius gesta 374. 375. dynasta et procurator Iudaeæ constituitur a Cæsare 376. suos liberos ad gubernacula prouehit 377
 Antipater Salomes fil. accusat Archelaum 470. 640
 Antipater Samarita Antipatri Herodis filij procurator 458. ueneficium apparatus Herodi indicat 630
 Antipatris ciuitas edificatur 435. 614
 Antiphibus cum suo fratre uenenum apparatus in Herodis interitum 458
 Antiquitatum libri xx. quod tempus complectantur, et quas historias 548
 Antonia Drusi maioris uxor, Germanici et Claudij mater Agrippae dat multo pecuniam 490. 491. eius fauor in Agrippam 493. 494. eius prudentia 496
 Antoniae edificij Herodiani descri. 764
 Antonia porticus incensa, et praesidium ex ea deturbatum 670
 Antonia turris ab Herode condita 425. 486. 613
 Antoniae fundamenta subuersa 787
 M. Antonij decreta pro Iudeis 381
 M. Antonium, dux Ro. 371. in Asiam proficiscitur et Herodem defendit 384. 599. amore Cleopatrae captus Herodem, et Phasaelum tetrarchas constituit 385. 399. ad regium suffugium eundem promouet 390. ab eodem pecunijs corruptus Antigonom e medio tollit 397. 398
 M. Antonius donatur ab Herode 398. homo impurus 399. Herodi nimium indulget 402. multa indecore, agere in gratiam Cleopatrae 404. subigit Armeniam 404. vincitur apud Actium a Cæsare 408. occisus 412. qualem operam Gabinio praestiterit 592. Herodem exule regno Iud. praeficit 603. 603. propter Cleopatram multis facit indecore 699
 Antio

IN IOSEPHVM.

Antonius centurio à Iotapatenò infidijs
interemptus 702
Antonius præfectus ale equitū cōtra Ro-
manos 686. eius gesta ibidem
Antonius Prmuis è Moesia contra Vitel-
liū cū legione tertia properat 746
eius gesta ibid. Vitellium interficit
739. in conflictu cum Vitellianis qua-
tuor milia & quingentos amittit 746
Romam properat 747
Antonius Silo Taricheas missus cū duo-
bus milibus sagittariorum 710
Aod. uide Iodes
Apachne regni termini 832
Apamia obsidione liberata 597
Apelleus, mensis 291. 321. 326
Aphrica unde sic denominata 20
Aphri & Aethiopes quantum annue pen-
dant Romanis 666
Apion Alexandrinorum legatus contra
Iudeos 498
Apion grammaticus res Aegyptiacas cō-
scripsit 849. eius portentosa menda-
cia de Iudeis & tota uita taxata ibid.
& 850. 851. eius calumnie & men-
dacia confutata 852. 853. 854. 855
propheta factus fabulam tragicam de
Iudeis impudentissime fingit 855
856. 857. 858. 859
Apionis mors 858
Apobaterion locus 8
Apochis regni termini 832
Apollodoti Gazareorum ducis prelium
cum Iamneo, & mors 119. 359
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Maccha-
beo uictus occiditur 324
Apollonius Datus præfectus Alexandri
filij Antiochi Epiph. 340. uincitur à
Ionatha 341
Apollonij Molonis mendacia de Iudeis
855. 859. 866. 867. 868.
Aponius senator sauciatur 524
Apphanes Iudeis præficitur 126
Aquila aurea supra portam posita deijci-
tur 464. 635. 636
Aquila quare Romanorum insigne 692
Aquila Caligulae interfector 514
Ara tabernaculi, & Arula suffumigato-
ria 66
Arabia, confinis Iudæe 366
Arabes qua etate infantes suos circumci-
dant 18
Arabes Hebreos subigunt 122. ab ipsis
tursum cæduntur 123
Arabū prelium cum Herode 405. 406
Arabum Iudeam deuastantium seuiua
474
Arabum gesta in Iudæa post mortem He-
rodie 643

Arabes Iudeorum transfugarū uiscera
patesciunt, aurumq; eximunt 778
Aramus, Aramei 12
Arami liberi quibus gentibus appellatio
nem indiderunt ibidem
Arane ubi mortuus ibidem
Ara sci templum 261
Arbela uicus 569
Arbori interdixit que uis indita fuerit
4
Arca Noe 7
Arce Noe reliquie ubi seruentur 532
Arce tabernaculi forma 65
Arca in potestatem hostium uenit 133
quantorum malorum his fuerit autor
ad quos peruenit, & quomodo He-
breis reddita 133. 134
Arca transfertur Hierosolymam in tem-
plum Salomonis 208
Arcades de antiquitate gloriantes, post
Athenienses literis eruditi 828
Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas 112
Arce, que nunc Petra, ciuitas 86
Archelais uicus conditur 478
Archelaidis palmeta 481
Archelaus Cappadocum rex 427. 435
Herodem ad sanam mentem reducit
443. eius prudentia 622. 623
Archelaus Herodis filius à patre regno
præfectus ipsius funus curat 467
populo se accommodat, & incidit in
seditionem 468. 469. accusatur a-
pud Augustū 470. 476. ethnarcha
non rex cōfirmatur ab Augusto 476
Glaphyram fratris defuncti uxorem
ducit 478. accusatur apud Augustum
& relegatur Viennam Gallie 478
646. uenditur eius bona 481. 646
à fratre falsè calumniatur 631. rex cō-
stituitur 637. in seditionem incidit
638. 639. 643. quod non rebellasset
quarta tributorū parte leuatus 645
eius reditus quanti ibidem
Archelaus Magdani ad Titum profugit
Arcyon medicus 5 (791)
Aretis, sexti ex fratribus Machabei im-
mania supplicia, eiusq; cum insigni to-
lerantia sermones 881. 882
Aretas Arabum rex fugientē Hyrcanum
recipit hospitē, oppugnationē Aristo-
buli cogitur intermittere 366. 367
cum Scauro foedus init 371
Aretas qui antea Aeneas, cōstituitur Ara-
bum rex 445. cōfirmatur 449
Aretas Coeleſyrie regnū adipiscitur 362
587. cū Herode bellatur 487. 488
& Iudæa inferi bellum 587. à Scauro
multatur ccc. talentis 591
Aretas Petreus Rom. auxiliatur 474

Argolice historie scriptores discrepan-
tes 828
Ariphanes Græcus historicus Iudeorum
mentionem facit 841
Arietis instrumenti bellici descriptio 696
Ariochus Nabuchodonosori satellitum
præfectus 274
Ariō procurator Iosephi Tobie filij 318
Aristeus Iudeorum negotium agit apud
Ptolemæum Philadelphū 305. 306
Aristocratiā esse optimā administr. 97
Aristotelis apud Clearchum uerba de Iudæa
deis 839
Arius centurio confusus 474. 642
Aristobuli odiū erga frat. Agrippā 490
Aristobulus Agrippæ frater, Iudeorum
causam agit apud Petronium 499
Aristobulus Aristobuli fil. adolescens pul-
cherrimus 399. ab Herode constituitur
pontifex, & occiditur ab eodem
400. 401
Aristobulus Alexandri Lamnei fil. genero-
sus 663. quomodo adscutus sit regnū
364. 365. obsessus ab Areta liberatur
per Scaurū 367. quale donū Pōpeio
miserit, & controuersia cū fratre apud
eundem disceptauerit 368. quomodo
à Pōpeio tractatus 369. uinctus abdu-
citur Romā 371. uinculis elapsus ite-
rum capitur & mittitur Romā 372
ueneno sublatus est 374
Aristobulus Herodis fil. reuersus Roma
ducit uxore 427. conicitur in carce-
rem falsis calumnijs oppressus 447
accusatus à patre Beryti damnatur
450. strangulatur 451. 626
Arist. filij Herodis, liberi qui 626. 654
Aristobulo Herodis filio Armenia minor
à Nerone data 656
Aristobulus Herodis frater, priuatus mor-
tuus, filia unica relicta 654
Aristobulus Herodis dynastæ Chalcidis f.
dominijs multis donatur à Ner. 541
Aristobulus Hyrcani fil. obsidioni Sama-
rie præficitur 354. quō imperarit, et
seuierit in matrem ac fratres 355
fratris cede pollutus moritur philhellē
dictus 356. primus diadema regium
usurpauit, & quomodo se gesserit in
matre et fratres 584. mors eius 585
Aristobuli & Hyrcani furor & conten-
tio 769
Aristobulus rex Chalcidis contra Antio-
chum 815
Armenia regio 12
Arnon fluiuius 86. 57
Arphas uicus 688
Arphaxades, Arphaxadei 12
Artabanus Vonone uicto Parthorum re-
ff 3 gnum

I N D E X

gnum assequitur	483	Asphaltites lacus repletus cadaver.	736	Azotum captum & concrematum	344.
Artabanus à Vitellio uictus	486. recupe	Asphaltites lacus Tiberiensi natura con-	737	Azymorum festiuitas restauratur	257
rato impio foederatur Neroni	487	trarius 737. eius descriptio	738	Azymorum festiuitatis institutio	52. 73
Artabani cum Asineo & Anileo recon-		Asphar lacus	335		
ciliatio & amicitia	504	Asprenatis prodigium & interitus	513		
Artabanus regno pulsus restituitur per		Assamonei principatus quando desierit			
lratem	534. 535		397		
Artabazes rex Parthorum donatus Cleo		Assamoneorum familie quando & quā			
patre	609	diu principatus Iudeorū cōcess.	546		
Artabazes Tigranis fil. captus	404	Assara coddas Senacheribi filius patri			
Artaxerxes regnum paternum accipies		succedit in regnum	261		
quale conuiuium instruxerit	293. ac-	Assaron quantum contineat	66		
cusat uxorem & diuertit ab ea	294	Assis regni termini	832		
ducit aliam nomine Estheram	ibid.	Assuras, Assyrii	12		
Amanē in summo habet honore	295	Assyriorum imperium quando dissolutū			
eundem cruci suffigit	298. Iudeos pe	fuert	261.		
riclitantes liberat	299. 300	Astabarri populus	11		
Artaxias Tigranis fil. regno non diu po-		Astapus fluuius	47		
titus pellitur	404	Astartes templum	165		
Artemisius mensis	205	Astatis rex Tyriorum, eiusq; successo-			
Artorius quema. modum ex incēdio per		res cnumerati	835		
Lucium cōmilitonē seruatus sit	789	Astoborta fluuius	47		
Aruceus Arcen condidit	12	Astronomie qui primi inuentores	6		
Arudeus, Aradus insula	ibidem	Athenienses quando & quemadmodum			
Aruntius præco retundit Germanorū mi		Romanis subiecti	665		
litum impetum	516	Atheniensibus nulla cura fuit historia cō			
Arus uicius	474	scribendæ	828		
Aruum loci nomen	154	Athenienses religiosissimi crediti	858		
Asanoneorum gens Iudeorū reip. statu		scriptis legibus utebantur	861		
mutauit	288	Athenio legatus Ptolemei Evergetis. ad			
Asanonis montis Galilæe situs	676	Iudeos	315. 316		
Asanus Abie filius regnum paternū acci		Athenio dux Cleopatra, Herodem repel			
pit 224. eius pietas, & bellum cū Za		lit iam uictorem	495. 610		
reo Aethiopū rege ac uictoria	225	Atrongeus pastor regnum affecit	473		
mors	226. 227		642		
Ascalon capitur	115	Auaris urbs Aegyptia	832. 833. 843		
Ascalon Iudeis semper inuisa	685. eius	Augusti Cesaris in Iudeos beneficia	437		
situs ibidem	& 686	778. in Herodem odium & Aretam			
Ascalonitæ quingentos & duo milia Iu-		445. rediit cum utroq; in gratiam			
deorum apud se habitantium interfe-		449. confirmat testamentum Hero-			
cerunt	674	dis 476. in Italiā proficiscitur	599		
Ascalonitis quantum incommodi arca at		Augusti mors, & quot annis imperarit			
tulerit	134	482. 610			
Aschanes eunuchus prepositus Hebreo		Aula regie descriptio elegans	757		
rum nobilium curæ obsequitur Da-		Aulicæ delicie quæ	189		
nieli	273	Aurea terra, regio	214. 215		
Aschanaxes Aschanaxi	10	Azael ab Adado cum muneribus mitti-			
Asfer natiuitas 25. filij	41	tur ad Eliseum, unde se regem futurū			
Asferitarum fors in Chanaanæa	112	cognoscit 243. contra Israelitas belli-			
Asia quingentas ciuitates uni rectori, &		geratur & Hierosolymitanos, à quo			
consuli Romano parere	665	pacem redimit loasus rex	249. 250		
Asineus & Anileus Neerdenses grassa-		moritur	251		
tores quomodo cum Artabano amici		Azarias propheta uaticinatur Asani ag			
tiam ineunt	503. 504. 505. 506	mini	225		
Asongaber, loci nomen	214	Azarias compellatur Abdenago	273		
Asorix ciuitas	121	Azixus Emeferiorū rex Agrippæ iunio-			
Asosra, buccina	76	ris sororem duxit	540		
Aspersorium tabernaculi	64	Azotum pestis propter arcam detentam			
Asphaltites lacus	14. 636	inuadit	133		

IN IOSEPHVM

Banaías satellitibus præponitur 190
 unus fortium Dauidis 192
 Banaías Salomonis copiis præficitur 201
 Banaoithus & Thannus occisores labo-
 ribi supplicio afficiuntur 169.170
 Barachas autor Israelitis ut captiuos Iu-
 deos & Beniamitas dimittant 255
 Baracus Hebræos in libertatem vindicat 121
 Barasa expugnata concremata 327
 Baruchus Neri fil. Hieremie propheta
 scriba 266. liberatur è carcere 271
 Baris Castellum, postea Antonia 588
 Baris mons 8
 Barzapharnes Parthorum satrapa 386
 Syriam obtinet 599
 Basanes Hieroboami totam familiam su-
 stulit 224. regnum occupat 225
 Basana impietas à Gimone propheta
 grauius carpitur, sed frustra, regnūq;
 ab hostibus infestatum tueri nō ualens
 moritur, Elano filio successore relicto
 Bassus addit se Cassio 597 (228)
 Batanea, Trachonis & Auranitidis, par-
 tiumq; quarundā domus Zenonis cen-
 tum talenta redditus erant 644
 Bathuel Nachoris filius 913
 Bathyllus Antipatri libertus uenenū be-
 ro adfert 631
 Batibij dictum 513
 Beelsephon ciuitas 52
 Bezabri Idumæ uicus 737
 Belasartus rex Tyrionum Hiram pater
 tri successit 835
 Belli leges 102.103
 Beniaminis natiuitas et nominis ratio 28
 filij decem 41
 Beniamitarum fors in Chananea 112
 Beniamite post Iesu ducis mortem quieti
 & agriculture student 115
 Beniamitarum fortitudo & peritia mi-
 litaris 117. cedes omnium usq; ad sex-
 cetos uiros 118. quomodo catribus re-
 stituta 118.119
 Berenice, locus 214
 Bernice Agrippæ filia 489.525
 Bernice Costobari filia 498
 Bernice Polemoni nubit 540
 Bernice Salomes filia datur nuptum Ari-
 stobulo Herodis filio 427. sit exosa
 Glaphyre 439. datur alij marito
 626
 Bernices supplicatio ante tribunal Flori,
 & eius uite pericula 661
 Bernice & Iudæi ad Cestium de Flori ge-
 stis retulerunt 663
 Berotha ciuitas 110
 Berosus Chaldæus de astronomia et Chal-

dæorum philosophia Græcè scripsit
 835.836. eius historie uerba & com-
 pendium de Iudæis 836. Græcos scri-
 ptos taxauit ibidem
 Bersabe, ciuitas 229.249
 Bersabe puteus 17
 Berytus domicilium Romanorum 449
 Berytus Phœnices, colonia Romanorum
 805
 Berytus quomodo ab Agrippa exorna-
 ta 528
 Berzelæus quātis beneficijs inuenerit Da-
 uidem regno pulsum 185. quam gra-
 tiam ei obtulerit rex 189.190
 Besana oppidum 558
 Bezelel architectus 63.70
 Besemmathe uxor Isaci 23
 Bethalaga uicus 336
 Bethel quid significet 23
 Bethenabem uicus 735
 Bethleem toparchia 736
 Bethmaus uicus 553
 Bethona locus 110
 Bethsabee forma Dauidem ad adulteriū
 Bethsama uicus 134 (pellicit 117)
 Bethsamitarum prophani bxx. arcem cō-
 tingentes moriuntur 135
 Bethsana, quæ Scythopolis 328.347
 Bethsana ciuitas 112
 Bethsuritarum deditio 330
 Bettea capta & prædata 174
 Bezedel uicus cum turri inexpugnabili
 Bezethe collis descriptio 761 (688)
 Biblia quot annorum historiam comple-
 ctantur 2
 Bithynos, Cappadoces, Pamphylios, Ly-
 dos & Cilices Romanis tributa pen-
 dere 665
 Borceus Agrippæ legatus à Iudæis uul-
 neratus effugit 677
 Borceus uicus 688
 Bonis cornupete noxa quomodo uindi-
 canda 101
 Boz columna uestibuli templi 206
 Bozus quomodo Ruthem acceperit uxo-
 rem 130.131
 Britannicus Cl. Cesaris filius 540
 Britanic. Claudij ex Messalina fil. Neroni
 priuigno in imperio posthabitus 656
 Britanni quomodo & quando Romanis
 subiugati 665.666
 Broccus trib. plebis 522
 Buccinarum excogitatio & usus 76
 Burrus præfectus prætorianorum mili-
 tum 541

C

Abrothaba locus 77
 Cadmus Milesius quo tempore historiam
 conscribere incepit 828

Caduceatores sacros esse & inuolabiles
 407
 Cecilius Bassus occiso Sexto Cesare præ-
 uinciam occupat 381
 Cecilius Bassus Sex. Cesarem interficit
 & copias eius occupat 596
 Cecinna ab Antonio Primo rerū gestarū
 nuncius ad Vespasianū mittitur 746
 Cecinna de productione cogitat, & cū mi-
 lite ad Antonium transfugit 746
 Cedeasa ciuitas 110.112
 Cenopolis et forū quod uocatur materia-
 rium à Cestio incensum 677
 Cephalio fr. Antip. cadit in prælio 367
 Ceron regio amoni ferax 532
 Cesar Iudeorum & Archelai conuentiā
 diremit 644. Archelau etbnarchiā
 seu mediam regni partē dedit ibidē
 eius promissio Archelao facta ibidem
 reliquam regni dimidiam partem in
 duas tetrarchias diuisit ibidem
 Cesar quæ Salome largitus sit 645
 Cesar quas ciuitates Iudeorū regno ad-
 uulsas Syriæ adiecerit 645
 Cesaris liberalitas in duas filias Herodis
 uirgines ibidem
 Cesar falsum Alexandrū deprehēdit ibid.
 eum remigum numero inserit 646
 Cesares uocatos imperatores Rom. 213
 Casarea conditur 613.614
 Casarea Philippi dicitur Neronis 544
 Casarea Iudææ maxima ciuitas 706
 Casaria templa 614
 Casariensium contumelia in mortuum
 Agrippam 530
 Casarienses contra Iudæos apud Neronē
 uictores 659
 Casarienses omnes Iudæos apud se habi-
 tantes trucidant 672
 Cesennius Gallus duodecimæ legionis du-
 ctor à Cestio in Galileam missus 676
 duo milia Galileorum cedit ibidem
 Cesennius Pætus rector Syriæ 807
 Cesennius Pætus Antiochum regē Coma-
 genes apud Vespasianum defectionis
 accusat 815. bellū mouet cōtra eū ibi.
 uinctum Romanè Cilicia mittit ibid.
 Cesonie iugulata cum filia magnanimi-
 tas 529
 Caiaphas constituitur pontifex 482
 Cain quid significet, sacrificat, iugulat
 fratrem, totus malus, multa inuenit
 eius posteri 6
 Caius Agrippæ & Iulie fil. Augusti ado-
 ptiuus 470
 Caius Cesar Agrippam uinculis soluit, et
 tetrarchia Philippi tradita, regem ap-
 pellauit 651. ei etiam Herodis tetrar-
 chiam addidit ibidem

INDEX

<i>Caius uxor et filia occise</i> 519. eius ingenium et mores 519. 520	<i>Cassius Loginus Syriae praeses</i> 424. 531	<i>Citta ciuitas</i> 256.
<i>Caius Caesar Deum se uocari uoluit</i> 651	<i>Cassius Iulio Caf. interfectio Syriam petit et qd gesserit</i> 597. 598. occis. 599	<i>Cillanos à Palestinis bello uexator Dauid inuast</i> ibidem
<i>Petronium ob statum in templo locandae Hierosolymam misit</i> ibidem	<i>Castor rerum Iudaicarum scriptor</i> 855	<i>Cinthere idem quod talentum</i> 66
<i>Caii littere ad Petronium</i> 653	<i>Castoris Iudaei uersutia et dolus erga Titum</i> 765	<i>Cinnyra instrumentum musicum</i> 192
<i>Caius per dolum interemptus, quanto tempore imperauerit</i> ibidem	<i>Castra Iudeorum, locus</i> 375. 594	<i>Cinnyra fabula</i> 513
<i>Calebus explorator Chanaanæ</i> 78	<i>Catullus Libyæ Pentapolitane rector si carys calumniandi doctor erat</i> 826	<i>Circenses ludi</i> 509.
<i>Calide ad Baiae</i> 497	<i>tria milia Iudeorum trucidauit ibi. eius cruciatus et mors horrenda</i> ibidem	<i>Circumcisionis prima institutio</i> 16. 17
<i>Calide ad Emmauentem</i> 482	<i>Cedasa urbs</i> 345	<i>Cisus Saulis pater</i> 137
<i>Calide apud Callirhoen</i> 465. 636	<i>Celadus Augusti libertus</i> 477. <i>que Celsaris nomine cum falso Alex. egerit</i> 645	<i>Cithare quis inuentor</i> 6
<i>Caligo tabernaculi qualis fuerit</i> 70	<i>Celer accusatus Romæ causam dicit, et plectitur</i> 539. 340	<i>Ciuitatem quis primus instituerit</i> 56
<i>C. Caligula constituitur Caesar</i> 488	<i>Celer tribunus uinctus à Claudio Iudeis ad supplicium Hierosol. mittitur</i> 656	<i>Claudius à militibus constituitur Caf.</i> 517
<i>C. Caligula Germanici fil. 494. designatur Caesar à Tiberio 495. occiso Tiberio fratre opprimitur et ipse 495. Herodem cum coniuge mittit in exilium 498. quali fuerit ingenio 500 501. Iudeis bellum illaturus reuocatur à Petronio et Agrippa 500. 501 moritur 502. eius in omnes seuitia, et diuini honoris uendicatio, insaniaque tum coniuratio in ipsum, et eius interitus 507. usq. 514. 519</i>	<i>Cedebeus praefectus uincitur à Sim.</i> 350	<i>Claudius Agrippam ad senatum legatum mittit</i> 653
<i>Callimander ab Hyrcano uictus interiit</i> 354	<i>Cenizus Hebr. in libertate restituit</i> 119	<i>Cl. Romæ contra Samaritas pronuicias tras eorum nobilissimos interfici iussit</i> 656
<i>Callistus Caligulae libertus</i> 511	<i>Cestius Gallus Syriae praeses inuadit Galileam</i> 563. 571	<i>Claudius quadiu imperium administrauerit ibi. Agrippinae uxoris Nerone priuignu in imperium cooptauerat ibid.</i>
<i>Calumniarum quanta uis</i> 585	<i>Cest. Festus à Claudio in Iudea procurator praemissus 654. eius malitia</i> 659	<i>Clearchus peripateticus Aristotelem praecptorem suum de Iudeis narrantem inducit</i> 839
<i>Cambyses Cyri filius patri in regno successit, et Iudeos à templi et urbis edificatione prohibet, moritur</i> 282	<i>Cestius Sauli cum ceteris legatum ad Neronem in Achaia mittit</i> 679	<i>Clemes praefect. urbanarum cohortium</i> 510
<i>Campus regius, loci nomen</i> 15	<i>Chabalon terra cur sic dicta</i> 212	<i>Cleopatra Antiochi filia nubit Ptolemeo Philopatori</i> 315
<i>Canæ, loci nomen</i> 405	<i>Chabalo uicus</i> 563. 564	<i>Cleopatra Flori uxor</i> 547
<i>Canæ uicus Galileæ</i> 554. 607	<i>Cherea Caii uxorem et filiam interficere curat</i> 519	<i>Cleopatra Ptolemei Epiphanis filia datur nuptum Antiocho</i> 315
<i>Canæ seu Canatha</i> 610	<i>Chalæas Syrorum trans euphraten suum rex</i> 176	<i>Cleopatra Ptolemei Philometoris filia ducitur uxor ab Alexandro Antiochi, qui et Demetrius dictus</i> 340
<i>Canathenses</i> ibidem	<i>Chalebo donatur pars agri Hebronis</i> 115	<i>Cleopatra M. Antonium in sui amorem pertrahit 385. 599. Mariammæ cum filio ad se uocat, et Antonium contra Herodem incitat 400. usq. 503. 610 819. contra omnes omnium opibus inhians 403. 404. 609. Herodem ad suprum sollicitat 404. occiditur 412. 612</i>
<i>Candelabrum tabernaculi</i> 66	<i>Chaldei, populus</i> 12	<i>Clitus Tiberiensis altera manu emulsetur</i> 560. 684
<i>Capernaum fons, Nilii uena esse creditus</i> 712	<i>Chaldeorum consensu cum sacris literis</i> 838	<i>Cluuitus</i> 513
<i>Capharsaba, campi nomen</i> 435	<i>Chamis patris irrisor</i> 12	<i>Colossus Caesaris</i> 614
<i>Caphartophan Idumææ uicus</i> 737	<i>Chananeus, Chanaan</i> 11	<i>Comagenensium ciuili contentio</i> 483
<i>Capito cæturio à Floro praemissus ad Hierosolymitanos</i> 660	<i>Chananeorum terre prestantia</i> 78	<i>Commeatus centum annorum quæ de cæsa in Massada incorruptus manserit</i> 818.
<i>Capitolij templum à militibus direptis donarijs incenditur</i> 747	<i>Charetis mors apud Gamalam</i> 717	<i>Conon Græcus Iudeorum mentionem facit</i> 841
<i>Cappadoces populus</i> 10	<i>Chariathiaris ciuitas</i> 135	<i>Conuallis laudationis</i> 237
<i>Carmeli montis situs</i> 687	<i>Chasleus mensis</i> 321. 326	<i>Conuictus ciuium quæ utilitas</i> 96
<i>Carre, Mesopotamiae ciuitas</i> 12	<i>Chebronis ciuitatis antiquitas</i> 741	<i>Coponius Iudei præficiuntur</i> 479. 481
<i>Carthaginensium originis et fati descriptio</i> 666	<i>Chelcias Onie fil. copijs Cleopatæ præficitur</i> 354. 358. moritur 359	<i>Coponius procurator constituitur, Archelai subitus in prouinciam redactus</i> 646
<i>Carus, deliciae Herodis</i> 456	<i>Cherubeis quid fuit</i> 65	<i>Corban iuramenti explicatio</i> 838
<i>Casander occupat Macedoniam mortuo Alexandro</i> 304	<i>Cheruborum descriptio</i> 206. 208	<i>Corban, quomodo se liberent</i> 86
<i>Caspiae portæ</i> 486	<i>Chetim quid Hebraeis significet</i> 11	<i>Coræ, loci nomen</i> 539
<i>Cassius Cherea</i> 508. 509. 510. 514	<i>Chetimus, et Chetima insula</i> ibidem	<i>Corres seditionem contra Moysen et Aaronem</i>
<i>523. occiditur</i> 524	<i>Chetomene qualis uestitus</i> 66	
<i>Cassius quæ gesserit in Iudea</i> 374. 543. affligit Iudeos 282	<i>Cheton quid significet</i> ibidem	
	<i>Chettæi populus</i> 12	
	<i>Chiramus operarius insignis</i> 206	
	<i>Christus et Christiani</i> 484	
	<i>Chusarthes Assyriorum rex Hebræos sibi subijcit</i> 119	
	<i>Chusus, Chusæi</i> 11	
	<i>Chusus amicus Davidis constantissimus quomodo se gesserit apud Abesalomum</i> 183	

ronem excitat 81. dat eius poenas 84.
Cornelius Fauftus Sylle filius. qualem se
præfuerit in expugnatione templi
370
Cornelius Sabinus sibijpsi mortem infert
510. 514. 523. 524
Corona triplex pontificis 68
Correi, locus 136
Corus mensura qualis 79. 418
Cotobarus Idumæ Gaze præfectus ab
Herode, lucro intentus, repudiatur ab
uxore 414. 415. eius uolentia 549
Cotobarus & Saulus fratres unâ cū Phi
lippe ad Cestium transfugiunt 679
Coturnices ubi copiose inueniantur 57
Cotys Armenia rex 529
Crassus in Partibus proficiens Hierosol
imitanum templum spoliât peruersus
373 cum omnibus suis copijs perit
374
Crassus in Syria prouinciâ Gabinio suc
cedens quid gesserit 593
Cretenses moribus, non uerbis erudiebân
tur 861
Ctesiphon, urbs 507
Cumanius Iudæe præfès constituitur 537
654. & quid sub eo Iudæis acciderit
ibid. & 539. accusatur à Iudæis 539
exulat 540. 658
Cuspius Fadus Iudeorum regno præfici
tur 242. 530 seduciosos punit 531
537
Cydoessa Tyrionum uicus 719
Cyprus insula 11
Cyprus presidij locus in finibus Hieru
solum 674
Cypros Herodis filia 489. alia Phasaeli
filia ibidem
Cypron, castellum 435. 615
Cypris Antipatri uxor 593
Cyrenæi, Marmaride & terribiles Syr
tes quæadmodum Romanis subditi 666
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem
eius capit 278
Cyrus Iudæis Hierosolyma repetere per
mittit templumq; restituere, ac uasa te
pli eis reddit, multa; præstat benefi
cia 281. 282. 287. 769. perit 282

D

Dabariteni uxorem Ptolemæi regij
procuratoris inuadunt 557
Dacchari herbe descriptio 68
Dagon, arx 351
Dagon præcipitatus 133
Dagonis templum exustum 341
Dalale, meretrix Sampsonis 129
Dalmatas bellicosissimos sub una tantum
legione Romanorum quietem agere
666

Damascus à quo condita 12
Damascus imperio Davidis subijcitur
174
Damascus à Metello & Lollio capta est
367
Damascenorum in Iudeos seueritas 552
679. 822
Dana oppidum 119. 219
Danaus Argiuorum antiquiss. 834
Daniel uocatur Balihafar, & cupit duri
us uiuere propter ualitudinem & stu
dia 273. insomnia diuina uidet 274
regi somnia interpretatur 274
275. Balthasaris uisionem in parie
te explicat 277. abducitur à Dario
in Mediâ & constituitur summus sa
trapa 278. insidias patitur, sed insi
diatores eius luunt poenam 278. 279
apud Ecbatana turrim ædificat ibid.
quàm carus deo fuerit, & quantum
ceteros prophetas superauerit 279
280
Danielis prophetia 326
Danitarum fors 112
Danitæ à Chananæis sedes mutare coacti
119
Danus, fons Iordanis 19
Danus nascitur 25 filij eius 41
Darabita uicus 569
Darius Artabani filius. Neroni obfes mis
sus 487
Darius Astyagis filius imperium Babylo
norum uastat, & Danielem abductum
constituit satrapâ, quem inuitus postea
leonibus obijcit 278. hostes Danie
lis ipsæ obijcit, & deum eis prædia
cat 279
Darius equitum præfectus sub Agrippa
670
Darius Hystaspis filius rex Persarum crea
tur, questionem proponit quenam o
mnium rerum fortissima aut potentis
sima 283. 284. cõmonitus uero à Zo
robabele Iudeos libertati instituit, &
immunitati, urbemq; & templum re
stituere promittit et iuuat 285. 289
mortuus successorem filium Xerxem
relinquit ibidem
Dathamo cum uniuersa sua familia ter
ra dehiscit 84
Dauid filius Iessei 131
Dauid qualis, et quomodo rex à Samuele
unctus prophetat, & Saulo furioso
hymnos occidit ad citharam 147
eius magnanimitas 148. uictoria de
Goliatho 149. amatur à Sauli filia,
& sexcenta hostium capita Saulo ad
fert, & filiam eius uxorem ducit 150
focetum fugit 150. 151. 152. spiculo

ab eo petitur 151. accepto Goliath
gladio fugit in Gittam, & insanum se
fingit 154. fugit inde aliò atque aliò
ibidem. Cillanis auxiliatur ac ite
rum Saulum effugit 157. 159
cum Saulum occidere potuisset noluit
157. 159. reconciliatur Saulo 158
Nabali defuncti uxorem ducit 159
Amalecitas prædatur 160. iungit se
Ancho. contra Hebræos 161. 163
abducitur ei ambæ uxores capte 163
Palestinos cedit & uxores recuperat
164. Sauli interfectorem supplicio af
ficit, & epitaphia ipsi ac Ionathæ con
scribit 166. rex unius tribus decla
ratur, & cum Abnerò pugnat 166
eius filij 167. 171. Abnerò foedere
iungitur & amicitia 168. interfe
ctum luget 169. regnum in uniuersa
sum ei confertur 170. dominorum
suorum occisores punit 166. 170
quantæ copię ad eum in Hebronem
conuenerint 170. Iebuseos illuden
tes capit 170. 171. amicitiam cum
Iramo parat, & Hierosolyma ciuita
tem Davidis appellat ibid. Pale
stinos superat, & arcam Hierosoly
mam transfert 172. 173. Palesti
nos frangit ut & Moabitis Adrazæ
rumq; Sophenorum regem 174
Thenonem in amicitiam recipit, Idu
mæam subigit, & officia distribuit
157. 190. Ionathæ posteros benefi
cijs afficit 176. legati eius iniuria à
Naase afficiuntur, Syri, Mesopotamia
tæ, Ammanitæ debellantur 178
177. Bethsaben adulteram facit, &
ducit uxorem, Vriamq; interficiendâ
curat 177. 178. Ammanitas excina
dit 179. à filijs molestatur 180. 181
Abesalomum filium regem salutatum
fugit 182. patienter audit conuictan
tem Semeim 183. fugiens benignita
ter excipitur ab optimatibus regionis
trans Iordanem 185. prior filium ag
greditur ibid. occisum luget 187
ignoscit hostibus & recipit regnum,
salutator rex 188. 189. decem tria
bus ab eo deficiunt autore Sabao 189
Palestinos ultimo fundit, hymnos ac
musicam instituit 191. fortissimi uir
ri ipsius qui 192. populum recen
sendo deum offendit 192. 193. è tri
bus malis infligendis pestem eligit, &
Oromæ arcam emit 193. 194. templi
extruendi locus ei indicatur, ad quod
opifices & materiam comparat, filia
umq; instruit Salomonem quomodo se
debeat gerere nactus imperium 194. di
scipulus

INDEX

<i>Isosus edificatus se Abisaces occubuit</i>		<i>Dido soror Pygmalionis regis Tyrionū</i>		<i>Drusus turris</i>	420
195. Solomonem confirmat regem,		in Africa Carthagine edificauit	835	<i>Drymos, loci nomen</i>	599
officiisq; distribuit et tribus, tum tem-		<i>Diebus singulis quid deus condiderit</i>	3	<i>Dysurus mensis</i>	105.288.300.333
plius forumq; descriptionem tradit		<i>Diglaib, quid significet</i>	4		
196.197. Davidis principum adcri-		<i>Diluuij uniuersalis descriptio</i>	7.8	E	
tas in contribuendo ad templi fabricā		<i>Dina Iacobi filla 25. stupratur, quapro-</i>		<i>E Butius decadaribus sub Vespasiano</i>	
198. quid sub mortem Solomoni com-		pter Sicimita uniuersi trucidantur	27	693. Gamale occisus	715
miserit 198.199. expirat ac sepelitur,		<i>Diodotus Trypho Apamensis, uide Try.</i>		<i>Ecdippon locus</i>	600
maximusq; cum eo thesaurus	119	<i>Diogenes Alexandri amicis. à Phariseis</i>		<i>Edom, uide Adomus</i>	
<i>Davidica generis regū finis, et quot eo-</i>		interficuntur	587	<i>Edraus dux militum Ionatbe</i>	234
rum fuerint	270	<i>Dionysius Tripolitanus securi percussus</i>		<i>Eglon Moabitari rex qui Hebreos sub-</i>	
<i>Debora prophetis</i>	121	368		ingarat, ab Iobe interficitur	120
<i>Decime date</i>	15.23.85	<i>Diophantus notarius sceleratus</i>	447	<i>Ela capta et habuatores eius extindit</i>	
<i>Decius Mundus quantum infanterit in Pau-</i>		<i>Discipline militaris exemplum pulcher-</i>		<i>Syrie rege</i>	259
linam	484	ritum	681.682	<i>Elanus Bafane filius altero regni anno</i>	
<i>Delatorib, quid premij fuerit apud C. Ca-</i>		<i>Disciplinas à Chaldaeis ad Aegyptios, ab</i>		occiditur, una omne eius soboles tola-	
ligulam	515	his ad Graecos esse deductas	14	litur per Zamarem	220
<i>Demetrius Alexandrinus</i>	340.450	<i>Disimulatum communionem etiam natu-</i>		<i>Elcana Iudae copiarum dux occisus</i>	259
<i>Demetrius Demetrii filius amicitiam cū</i>		ram horre	97	<i>Elcias Magnus, legatus Iud.</i>	499
Ionathae init 341. Alexandrum uin-		<i>Dius in historia Phoenicū integerrimus</i>		<i>Eleazarus pontifex</i>	2
cit	342	<i>Dius mensis</i>	7 (834)	<i>Eleazarus Moysis filius</i>	49
<i>Demetrius Eucerus Antiochi Grypi fi-</i>		<i>Doccus mularum nutritor</i>	154	<i>Eleazarus Aaronis filius 84. fit pōt. 88</i>	
lius rex apud Damascus constituitur,		occidit Abimelechum pontif.	155	<i>Eleazarus pont. moritur</i>	115
et Alexandrū Iannaeum superat	360	<i>Dolefus nobilitate potens à Gadarense-</i>		<i>Eleazarus Dodeie filius unus fortis Dae-</i>	
361. cōtra fratrem pugnans captiuus		bus interficitur	735	uidis	192
ducitur ad Parthos	361	<i>P. Dolobelle decreta pro Iudeis</i>	381	<i>Eleaz, quidā arreptitionū medicus</i>	204
Alexandrum praelio superat	586	<i>Domitianus cum multis Romanorum sal-</i>		<i>Eleazarus Auranis Mathie filius</i>	329
<i>Demetrius Gadarenfis libertus Pompeij</i>		uns euadit 747. à Mutiano produ-		fortiter ab elephanto confosso oppri-	
378		ctus populo rector insinuat	ibid.	mitur	330
<i>Demetrius Nicanor rex 342. clementer</i>		<i>Domitiano Germani subiiciuntur et Gal-</i>		<i>Eleazarus phariseus homo seditionis cō-</i>	
agit cum Ionatha Iudeisq; 343. uinci-		li	808	uittatur Hyrcano	354-359
tur à Tryphone 344. capitur à Pa-		<i>Domitianus in triumpho Vespasiani et</i>		<i>Eleazarus quō pontificatu adeptus 307</i>	
thris 347. dimittitur, et in regnum re-		Tui eis adequabat	811	<i>Eleazarus thesauri templi custos quō pō-</i>	
stituitur ab Arsace 352. uincitur, capi-		<i>Domitius Aenobarbus</i>	540	ctus cum Crasso	373
tur et occiditur	353	<i>Domitius Aenobarbi filius</i>	ibid.	<i>Eleazarus Anani fil. pontifex cōsumum</i>	
<i>Demetrius Phalereus quomodo biblio-</i>		<i>Domitius Nero consalutatur Imperator</i>		umius tantum anni	483
thecam Ptolomaeo Philadelpho com-		541. fratrem, matrē, uxorem, uirosq;		<i>Eleazarus Boethi pontifex constituitur</i>	
parauerit 305. legem Iudeorū trans-		illustrisq; trucidat ibid. Caesarea exclu-		478. primatur pontific. ibidem	
scribendam curauerit	207.311	dit Iudeos	543	<i>Eleazarus gigas, quam uasto fuerit cor-</i>	
<i>Demetrio Phalereo in historia Iudeorū</i>		<i>Domitij Neronis ixor à marito occidi-</i>		porē	487
uenia concedenda, quod Hebraice ne-		tur	541	<i>Eleazari Asamonei filij fortitudo et</i>	
sciuerit	842	<i>Domitij Sabini fortitudo</i>	766	mors	523
<i>Demetrius Seleuci filius regnū Syriae oc-</i>		<i>Dora Phoenices urbs</i>	551	<i>Eleaz, Dinei, latro 539. 541. 655. 657</i>	
cupat, Antiochumq; et Lyfiam occi-		<i>Dore ciuitatis situs</i>	857	<i>Eleazarus seditionis exulat</i>	530
dit 331. Iudam occidit in praelio	334	<i>Doras Hierosolymitanus pontificem pe-</i>		<i>Eleazarus Ananiae pōtificis filius, Roma-</i>	
Ionathae amicitiam ambit	337.338	rimis	541	ni belli seminarium fuit 669. reiectus	
occiditur	338	<i>Doris mater Antipatri Herodis filij accu-</i>		Cesaris hostias	ibid.
<i>Dei castra, locus</i>	26	satur ueneficij, et quomodo se gesse-		<i>Eleaz, Semei factinas memorabile</i>	697
<i>Deus Galileorum clades Romanis dona-</i>		rit	457.458.599.630	<i>Eleaz, duo socij cōtra Manabemū</i>	671
bat	700	<i>Doritarum in Iudeos insolentia</i>	526	<i>Eleazari Simonis filij factio</i>	660.748
<i>Deus Iudeis omnem uiam salutis ad inte-</i>		<i>Dorotheus lxx. interpretib, additur</i>	311	749.	753
ritum uertit	778	<i>Dositheus Hyrcanum et Alexandrā He-</i>		<i>Eleaz, Simonis Giora socij mors</i>	740
<i>Dei decretum cōtra omne Iudeorum ge-</i>		rodi prodit	409	<i>Eleazarus sicariorū princeps Massadam</i>	
nus	821	<i>Draconis leges de supplicijs antiq;</i>	828	obtinet 816. eius ad suos oratio	820
<i>Dei definitio apud Moysen</i>	861.863	<i>Drama Gedeonis concubina</i>	124	altera oratio de immortalitate animae	
<i>Dextra porrecta quid apud barbaros si-</i>		<i>Drusilla Agrippae filia</i>	498	ibid. et 821.822.823	
gnificet	503	<i>Drusum turris</i>	614	<i>Elephantis quomodo pugnatum sub An-</i>	
<i>Diagoras Melius in mortis periculo uer-</i>		<i>Drusus Agrippae filius</i>	489	tiocho Eupatore	329
satus propter Athenienses	868	<i>Drusus Neronis filius</i>	490.494	<i>Elesa oppidum, Sebaste dictum</i>	435
				<i>Eleutherus flumini</i>	341.346.609
				Elena	

IN IOSEPHVM.

Eleutheri equites	600	ditione cepit	116	uenia concedenda quod Hebraice nea	
Eliabus architectus	63.70	Epicrates pecunia corruptus Scythopo		sciuerit	842
Eliacius pontifex sub Iofia rege	263.264	lim cū alijs aliquot ciuitatibus Iudeis		Euphrates, fluius	4
Eliacimus Iofie filantea Iocimus dictus		prodit	354	Eurycles Lacedæmonius impostor maxi	
accepit regnum paternum, sed tribu-		Epicuræorum error refutatur	280	mus Herodem circumuenit, & domū	
tariū iam factum Aegyptijs	265. etiā	Epiphania, ciuitas	12	eius subuertit	446.623.624
Babylonijs tributum cogitur pendere		Epiphanes & Callinicus filij regis An-		Eutychus Agrippæ libertus & auriga ius	
266. occiditur	ibidem	tiochi Cæsennio Pato pugna forti ob-		uinculis detentus	491.492
Eliacimus Iocimi filius in pontificatum		nituntur 815. à Vologeso Parthorum		aperit Neroni maleuolentiam Agrip	
patri succedit	291	rege magnifice excipiuntur ibidem		pæ	493
Elias propheta tēpore Achabi quæ præ-		Roma ad Vespasianum ueniunt	816	Eutychus, auriga Caij Cæs.	523
nunciauerit & gesserit	227.228	Epomidis descriptio	67	Excæcantis aliquem poena	101
229.230.237.238. exemptus ex ho-		Epule feræ Iudeorum	638	Ezechielis prophetia	265.267
minibus	238	Equitum Romanorum arma	690	Ezechas Achazæ filius regnū obinet pa	
Elie epistola ad Ioramum Iosaphati filiū		Equus Modius Varo succedit	553.556	ternum Hierosolymis, religionem col	
sceleratum regem	244	Erebithonicus uicus	775	lapsum restituit 256. 257. Palesti-	
Elieneus Cithæi filius pontificatum ac-		Erica pretorianorū Achazæ præfectus		nos bello uincit 252. à Senacheribo	
cepit	529	occiditur	255	oppugnatur 259. in summā adactus	
Elis pontifex princeps Hebræorum	130	Esalas prodigium Ezechie regi exhibet		desperationem Esaiam implorat 260	
filij eius scelerati	131. exitium suum	261. obiurgat eundē propter thesau-		posteritatem à deo exorat 261. mori-	
cognoscit	ibidem	ros Babylonijs monstratos	262	tur	262
Elis pontificis filij scelerati	131. exitium	Esaie prophetia cognouisse & credidisse		Ezechas latronum princeps interficiunt	
suum & suorum filiorum cognoscit		se Cyrum regem	281	595	
132. tum ipsius & filiorū mors	133	Esaie uaticinium deprauatum	825		
Eliseus prophetie donū accipit, & Eliā		Esaï natiuitas 21. uxores 22. circumue-		F	
comitatur 230. uaticinatur & aquā		nitur à fratre ibidem. iratus fratri re-		F Abatus Augusti seruus	455
suppeditat Ioramo Achabi filio 239.		conciliatur 26.27. partitur cum fra-		456.457	
uiduam à debitis liberat 240. Iora-		tre habitationem, uocaturq; Adomus		Fabatus procurator Cæsaris, pecunijs	
mo insidias Syrorum indicat, et Ada-		28		corruptitur	628.629
dum capere ipsum uolentem eludit		Esfaræ Iudeorum apud Babylonem degō		Fabij centurionis fortitudo	590
240.241. famis tempore uilitatem		tium pontifex, à Xerxe quæ & quan-		Fames ingens	229.241.242
annonæ prænuiciat 242. Adado mor-		ta impetrauerit 289. 290. quomodo		417.418	
tem indicat 243. Ieuu unguit regem		populū mundauerit, et legem ei præ-		Fati potentie nemo potest resistere	452
Israhelitarum 244. 245. Iosum Ioa-		legerit, ac rempub. reformarit, mor-		Fauces locus	77
zæ filium ad se egrotum uenientē con-		tuiq; sit	290.291	Fauftus Cornelius primus Hierosolyma	
solatur 250. uita defungitur 251. ca-		Efcon puteus	22	conscendit	590.591
dauer occisi à latronib. in ipsius mo-		Esther puella quali fuerit forma	294	Felix Pallæis frater à Claudio ad Iudeos	
numentum iniectum reuixit	251	ducitur uxor Artaxerxi & corona-		missus	656
Elymus, Elymi	12	tur regina ibid. Iudeorum cladem su-		Felix præfectus militū Romanorum in	
Emiam zona sacerdotalis	66	turam cognoscens regi indicat	296	uadens Phasaelum uincitur	383
Emmaus concremata	474	297. impetrat Iudeis uitam	299	Cl. Felicis procuratoris gesta	657.
Emmaus uicus 482. Vide etiā Ammaus		Essen, uestis qualis	67.71	658. uide Cl. Felix	
Engaddi à sicarijs inuaditur	734	Essenorum secta	480.646.647	Ferrei montis situs	737
Eniachin tribus sacrata	721	648.649. eorum mirabilis constan-		Festus procurator successit Felici	658
Enochi mors nemini cognita	138	tia, & uirtus in bello cum Romanis		uide Porcius	
Enosa ciuitas	6	649. opinio de animæ diuinitate ibi.		Festorum descriptio	73
Epaphroditus	1	aliud eorum & diuersum collegium		Filij contumaces & proterui in parietes	
Ephodes, uestitus	67	ibidem & 650		quomodo multandi	100
Ephorus historicus Gallos & Hispanos		Eshæus Githæus Dauidis sectator præsi-		Filiorum hereditatis ius	95
prorsus ignorauit	831	citur exercitui	185	Flaccus Syriæ præfes	490
Ephorus Hellenicum in plurimis ostēdit		Eua quid significet	4	Flauius Iosephus. uide Iosephus	
mendacem	828	eius lapsus	45	Flauius Syllus in administratione Iudææ	
Ephremes Iosephi filius	35.41	Euei populus	12	Basso succedit 816. contra Massæ-	
Ephremes in numerum Iacobi filiorum		Euaratus Couis	625	dam militem mouet	816.817
adoptatur pro patre Iosepho	42.76	Euemerus Græcus Iudeorum mētionem		& 819. Massadam occupat & præ-	
Ephremi pars quæ cesserit	112	facit	841	sidium imponit, cum exercitū ad Cæ-	
Ephremite Gedeoni bellū inferre conan-		Eulias, Eulæ	11	sarem redit	824
tes placantur	123	Euodus Neronis libertus	494	Fletus, Sylua	172
Ephremiitis tribus quomō Bethelē pro-		Eupolemo Græco in historia Iudeorum.		Florus templi thesauris frustra inhiat, à	
				ciuius expugnatione depellitur	662
				Florē	

INDEX

flori nouus dolus et auaritia in oppres-
sione Hierosolymorum 662. menda-
cium apud Cestium 663. uide Gessius
Fortes uere qui 163
Fortunatus Agrippæ libertus Romæ mis-
sus à suo patrono 497
Fratris uxorem ducere prohibitum 478
Fratres ueri, quos et interitus ipse socia-
uit 883
Frontonis gesta in custodia 802
Frustrum interpestius et prematurus 97
Furij centurionis animositas 590
Furum poena 101

G

Gaba, quid significet 146
Gaba equitum ciuitas cur sic uocata 687
Gabaetorum iniuria in uxorem Leuite,
et quomodo eaproppter multatam 116
117. 118
Gabaon uicus 190
Gabaonite astu foedus inest cum Iesu 109
qui ipsis contra Hierosolymitarum re-
gem succurrit 109. 110
Gabaath, Saul uicus 750
Gabinus praefectus militum Pompeij 369
eius gesta 371. 372. 373
Gabinus Scauro succedens quid gesserit
clari 591. 592. 593. 812.
Gadara restaurata 591
Gadare optimates legatos ad Vespasia-
num mittunt, seq. dedunt 735
Gadarenses Herodem frustra apud Cesa-
rem accusant 421
Gade natiuitas 25. et filij septem 41
Gadus propheta Dauidi unius est tribus
malis offert electionem 193
Galadæ collis et Galadæna regio 26
Galatæ à quibus denominati 10
Galba imperator creatus 739. in medio
foro necatus ibid. et 741
Gales infectans Abimelechum Gedeonis
nothum, proditur à Zebello 124. 125
Galgala quid significet 108
Galilæa et regionis trans Iordanem quan-
ti reditus fuerint 644
Galilæa minor quæ 687
Galilæa utriusq. descriptio 687
calamitas 688
Galilæa tota à Romanis subacta 719
Galileorum et Samaritanorum consili-
um 655
Galilei contra Romanos 684
Galilei ab infantia pugnacissimi et om-
ni tempore plurimi 687
Galileorum quot milia Iaphæ occisa 701
Galileorum noua inueta et factiones Hie-
rosolymis 742
Gallic motus 736
Gallic bellum desit 739

Gallic situs descriptus 666
Galli centurionis facinus apud Gama-
lam 715
Gallos sub mille et ducetis militibus ser-
uire, quibus penè plures habuerint ci-
uitates 666
Gamala filius Iesu 722
Gamala ciuitas rebellat 713. 717. eius
situs ibid. et 714. 717. excisa 717
Gamalensum fides in Romanos 550
Gamalensum cum Romanis acres consili-
um 714. 715. 716
Gamalensum cedes à Romanis 717
Ganges fluius 4
Garizim mons 302. 701
Galanitis regio deficit ab Agrippa 561
Gazam nequeunt capere Israelitæ 115
Gazei à lamneo obfessi captique 359
Gazara Palestina urbs à Salomone bis
edificata 213
Gedeo quomodo Hebræos seruitute exe-
merit 122. 123. quot filios habuerit
124
Geman uici situs 655
Gemello renūciat amicitia Herod. 442
Genesar lacus descriptus 482. 711. ter-
ra eiusdem nominis descripta ibid.
Gentium enumeratio quæ Romano im-
perio subduntur 665
Gentium qui uerenda Iudeorum more cir-
cunciderunt, enumeratio 838
Gentibus singulis quomodo à suis auto-
ribus nomina sunt indita 10. 11. 12
Geon fluius, et quid significet 4
Geraseni quomodo se erga Iudeos coha-
bitatores suos gesserint 647
Gergei, populus 12
Germanicus ueneno sublatus 483
Germanicus qualibus moribus 494
Germanicus Claudij Caesar frater 540
Germanus augur uinctus Agrippæ uin-
cto uaticinatur 495
Germani qualis gens 515
Germanorum descriptio 666. eos octo
tantum legionibus Romanorum do-
mitos ibidem
Germanorum agmina et bellum civile
ab Antonio primo et Mutiano sedan-
tur 739
Germani Capitolij collem occupant 747
Germani uiribus corporum laudati 797
Germanorum magna ex parte defectio à
Romanis 808. defectionis cause ibid.
Gersus Moysis filius 49
Gessius Florus Iudææ procurator quomo-
do Iudeos ad arma contra Romanos
capeffenda compulerit 471. 547
et quam malus fuerit uir 558
Gessij Flori procuratoris qui Albino suc-

cessit, crudelitas, impudentia et uer-
suta 658. 659. auaritia apud Cesa-
res 659. 660. noua crudelitas in
Hierosolymitanos 660. 661. Vide
etiam Florus
Getheris Arami filius 12
Getuli, populus 11
Gigantum reliquie in Hebrone 115
Gigantū posteritas à quib. perdomita 14
Simō propheta Basani quæ mala ipsum
maueant uaticinatur 225
Gineæ uicus 687
Giscala Galil. oppidulum indomitum 717
Giscala succenditur et diruitur 551
Giscala à Iosephi militibus diripitur, pre-
dæque popularibus conceditur 684
Giscalorum status 551
Glaphyra Archelai Cappadocum regis
filia nubit Alexandro Herodis fil. 427
620. odio prosequitur Salomē 439
occisum marito remittitur ad patrē cum
dote 453. moritur 626. nubit Arche-
lao Herodis filio, Alexandri fratri
478. sic Iuba 479. eius sonum 646
Gobolitis regio 28. 56
Godolias Aeani filius preficitur reli-
quijs Hierosolymorum 271. humaniter
trahat Iudeos profugos ibid. eiusdē
pietas, sed illi noxia 272. occiditur
ibidem
Goliathi Gittæi statua et insolentia 148
interitus 149
Gomar, Gomarense 10
Gorgias à Iuda Machabeo uictus 325
uincit Iosephum Zacharie 328
Gorion filius Iosephi, et Simon Gamalie-
lis contra libertatis corruptores hor-
tantur et concionantur 721
occiditur 732
Gotarzes Parthorum rex 535
Gotholia Achabi filia, uxor Iorami Hie-
rosolymorum regis 244. Dauidis fi-
liam quantum potest tollit et regnum
administat 247. et regno et uia
priuatur opera laodi 248
Grecorum et Iudeorum dissidium 498
Grecis turpissimum uisum Iudeis infamia
res fore 658
Grecos bis ternis fascibus Romanorum
obedire 665
Grecorum omnia noua et heri nuperq.
facta 827. eorum regiones innumere
corruptiones inuadere rerum memoria
delentes ibid. Sera cognitio literarum
ibid. et 828. philosophi primi Aegy-
ptiorum Chaldeorumq. discipuli ibid.
Greci posteriores Timeum in plurimis
mendacem ostendunt 828
Grecis ab initio nulla cura fuit historię
conscripta

conscribende 828
 Græcorum historicorum elegans descri-
 ptio 828.829.830
 Græcorum leges antiquissimæ qui
 860.861
 Græcorum dii descripti 866.867.868
 eorum leges potestatem
 dederunt ut quos uellet deos introduce-
 re, rhetoribus uero ut decreta de reb.
 publicis quæ uellet conscriberent 865
 Grædo apud Aegyptios ante Moysen nun-
 quam uisa 51
 Græpæ cognata Isatæ regis Adiabenorū
 aulam regiam Hierosolymis edificauit
 742
 Gratus militum præfectus, Simonem He-
 rodus filium obtruncat 473. suis suc-
 currit 474.641
 Grauidæ calce percutiens quomodo ple-
 ændus 101
 Gymnasia Herodis 615

H

Hai. uide Aina
 Hebræus Hebræorum autor 12
 Hebræorum declinationis forma ibidem
 Hebræorū nullus regnante Salomone ser-
 uile opus faciebat 214
 Hebræi bis ultra Euphratem ducti capti-
 ui 273
 Hebræorū decem tribuum captiuitatem,
 et reliquarum duarum tribuum trans-
 migrationem quantum temporis inter-
 cesserit 27. uide etiam Israelitæ
 Hebron expugnatur, et conceditur Lea-
 uitis 115
 Hebronis oppidi antiquitas 14
 Hecateus Abderita 839.840.841
 Hecatombæon mensis 86
 Hecatonomachi Alexandri lamæi 358
 Hellenicus ab Acusilao de genealogijs
 multum discrepat 828
 Helcanes Lenita et eius uxores ac liberi
 131.132
 Helena Adiabenorū regina transit ad re-
 ligionem Iudaicam 532.533.534
 eius monumentū Hierosolymis 756
 Helena Monobaxi regis matris regia
 Hierosolymis 761
 Helius. uide Elias
 Heliopolis 42
 Helonis principatus Hebr. 126.127
 Heniochi Romanis subiecti 665
 Heron. arcatabernaculi 65
 Herennius Capito procurator laniæ 491
 Hermæus qui et Danaus denominatus
 843
 Hermippus Græcus historicus diligentis-
 simus 838
 Hermogenes Græcus Iudeorū mentio-

nem facit 841
 Herodes Agrippæ frater, rex Chalcidie
 529.530. moritur 537
 Herodes Antipatri f.374. Hierosolymo-
 rum dux constituitur, Ezechiasque cum alijs
 prædonibus afficit supplicio 377. in-
 fantum ob eadem exorsus dicit causam
 378. præficitur Cæsariæ ibidem. Ro-
 manorū beneuolentiam capiat et asse-
 quitur 382. Malichum trucidat 383
 Antigoni Aristobudi, profligat ibi.
 uxores et liberos sibi parat, ac M. An-
 tonium corrumpit 384. accusatus te-
 trarcha constituitur 385.386. strenue
 pugnat 386. elabatur ex hostium insi-
 dijs 387.388. difficilibus professioni-
 bus exercetur, usque Romam 389. rex
 Iudææ à senatu Rom. declaratur 390
 ex Italia nauigat, et pugnat contra
 Antigoni 391.392. auxilio ue-
 nit M. Antonio 374. prodigiose ser-
 uatus bis 395. Hierosolyma expu-
 gnatur, et Antigoni capit 396. Anto-
 nio donat 398. Aristobulum ponti-
 ficem occidit 400.401. à Cleopa-
 tra ad stuprum sollicitatur 404. bel-
 lum Aretæ infert 405. concio ad mili-
 tes 406. Hyrcanū occidit 409. quo-
 modo amicitiam Antonij excusari ac-
 pud Cæsarem, et regnū ab eo obtine-
 rit 410.411. Mariammē uxorem in-
 terfecit et magnifice donatur à Cæsa-
 re 412. necatā à se uxorem luget mi-
 ris modis 413.414. effertur ad ce-
 dem amicorū quorumcumque, et ad om-
 nia mala inclinat 414.415.416
 arces in suam tutelam extruit 417
 fami urgenti succurrit 418. quomodo
 subditos in officio continuerit 419
 Cæsaream condiderit, et à Cæsare sit
 muneratus 420.421.422. salutem
 Agrippam 421. extruit templū Cæ-
 sari, et tributorū partem subditis re-
 mittit et conuenticula populū prohibe-
 bet, et Essenos magnificat 422. templū
 nouū edificat Hierosolymis sumptuo-
 sis. 423.424. legem statuit de furi-
 bus nouam 426. nauigat ad Cæs. et
 reductis Roma liberis dat uxores, A-
 grippamque honorat 427.428. quar-
 tum tributum partem suis remittit
 430. ipsius familia domesticis agita-
 tur disidijs 431. filios suos apud Cæs.
 accusat 432. quinquennale certamen
 celebrat, arces cōdit 435. multaque alia
 436. qualis ingenij ibid. pecunijs
 destitutus Davidis sepulchrum recludit
 438. omnes coniunctos habet sua-
 speciosos 440.441.442.443.

à Sylleo inique accusatur apud Cæsarem
 444.445. accusat filios apud
 concilium Berytense 450. strangulat
 451. liberis ipsorum prospicit 454
 quas ipse uxores habuerit et sobolem
 454.489. Antipatrum damnatum in
 uincula coniicit 463. morbo correa-
 ptus testamentum cōstitit 463.464.
 morbus qualis fuerit 465. sub mortē
 liberalissimus et crudelis. 465.466
 uim sibi conatur inferre, et Antipatrum
 iubet occidi 466.467. testamentis mu-
 tato moritur ac funeratur 467. testa-
 mento eius confirmato quantum filijs
 ipsius patrimonij superfuerit 476
 præficiunt Galilææ, et strenue agit
 595 accusatur Hyrcano à maleuolis
 596. uindictam patris mortem 598
 eius uictoria ibid. accusatur 599
 quomodo se gesserit in pugna contra
 Antigoni et Parthos 600.601
 edificat et multis premium malis
 601.602. Romā nauigans iacturam
 facit 602 rex Iud. constituitur 603
 Antigoni expugnat et latrones 603
 604.605.606.607. fratris mora-
 tem ulciscitur 607. in graula incidit
 pericula 607.608. Syros et Arabe-
 bes uincit 610.611. conciliat sibi Iud-
 lium Cæs.612. edificat, amicos ac pa-
 rentes honoribus afficit 613.614
 615.756.761. athletam et uenatorum
 rem agit ac bellatorem 615.616
 disidet cum filijs duobus, et uxore 616
 617. reconciliatur filijs 618. iterum
 disidet cum ipsis 621. accusat filios
 apud Cæs. et Beryti 625. occidit 626
 654. occisorū liberis prospicit 627
 quot uxores et liberos habuerit ibid.
 eius domus iterum conturbatur disidi-
 ijs 628. Pherorā extrudit 629. accu-
 sat filium Antipatrum 633.634
 morbo corripitur lethali 635.636
 crudelitas eius et mors 636.637
 quomodo Romanū adduxerit exerci-
 tum 770. inlaurat ciuitates 812.819
 Herodes Herodis fil. Iuliadæ condit 481
 489. tetrarcha fit, 481. recipitur in
 amicitia Neronis 482. quomodo pe-
 rierit ibid. Vitellij iram in se concitat
 487. bello ab Aretæ superatur ibid.
 488. Herodiadis amore capitur 487
 489. uxoris importunitate in exiliū
 detruditur 497.498. quali fuerit in
 genio 528
 Herodes Herodis fil. Tiberiadæ et Iulio-
 polim cōdidit 650. à Caio Cæsare ob
 auaritiā increpitus, in Hispaniā cum
 uxore fugit 651. quando decesserit,
 688

INDEX

- et quos liberos reliquerit 654
 Herodias Agrippæ soror, Herodis iunioris uxor 487. 488. odio prosequuta fratrem se suumq; maritum in exiliū conijcit 497. 498. eius exprobrationes et stimuli 651
 Herodion conditur 388. 601. 615
 Herodoti lapsus 261
 Herodotus cuncti mendacem ostendunt 828. Romanorum meminisse 831
 Herodotus erroris argutus 221
 Herodotus Halicarnassensis Iudeorum gentem non ignorauit 838
 Heroum oppidum 41
 Hesioidus ab Acusilao in quam magnis corrigatur 828
 Hettan prædium 216
 Hezærbunis dux captus 123
 Hieremie prophete uaticinium et epicedion Iosie conscriptum 265. 266. 267. 268. 269. damnatur, iterum ab soluitur 266. aufugit ibidem
 Hieremias in carcerem coniectus torquetur 268. in cœnosum puteū præfocandus demittitur, uerū rursus liberatur 268. non uult proficisci Babylonem 271. donatur magnis munerib. et alia eius gesta ibidem
 Hieremias consulens Ioanni Caræe abducitur ab eo in Aegyptū ubi Aegyptijs captiuitatem indicat 272. 273. eius uaticinia celebrata 769
 Hierichus urbs 88. excinditur, et restitutor ipsius diris deuouetur 108
 Hierichus desolata 737. eius agri descriptio 737. et 738
 Hierichontis fons ex pestilenti et infrugifero saluberrimus, et feracissimus ab Heliseo factus 737
 Hierichuntij agri bonitas 211. 369. 404
 Hieroboamus Nabathæi filius uaticinio cognoscens se futurū regem, populum ad defectionem sollicitat, effugit Solomonis iram 217. 218. decem tribuū rex eligitur et Sicimis habitat 219. duasq; uitulas aureas facit, et templa 219. brachium eius apoplexia tangitur, et inde à pseudopropheta seducitur 220. 221. filio suo egrotante quid responsi acceperit à propheta 222. 223. contra Abiam ducit exercitum 223. uincitur ac moritur relicto regni successore Nadabo 224. familia eius cuncta tollitur ibidem
 Hieroboamus Iosæ filius regnū Israelitarum excipit 251. 252. Syriā suo regno licet impius adiicit ibid. moritur Zacharia filio herede relicto 253
 Hieronymus historicus Iudeorum 841
 Hierosolymæ rex cum michis regibus occiditur 110
 Hierosolyma oppugnatur, inferioraq; parte capitur 115
 Hierosolyma ciuitas Davidis dicta, et quomodo ex ædificata 171. 333
 Hierosolymorū thesauri auferuntur, moenia ad trecentorū cubitorum spatium diruuntur per Iosam 252
 Hierosolymorum captiuitatem qui prophete prædixerint 265
 Hierosolymorum captiuitas, direptio, et à fundamentis uastatio 270
 Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane, templūq; eius spoliatur et prophanatur 321. restituitur tam urbs quàm templum 326
 Hierosolyma et templum à Pompeio expugnata 369. 370
 Hierosolyma diripitur à Parthis 388
 Hierosolyma cuiusq; templum cur deus auersatus 542
 Hierosolyma ad summum felicitatis euasisse fastigiū, et ad extremā esse deiecitā miseriam 579. expugnantur ab Antiocho Epiphane 581. à Pompeio magno capiuntur 589. 590
 diripiuntur à Parthis 601. oppugnantur ab Herode 608. 609
 Hierosolyma Iudææ umbilicus cuiusq; situs 688. descriptio 755. 756. 840
 Hierosolyma bello, dominatione, seditione laborat 734
 Hierosolyma quādo et quoties capta uastata 803. quando in ea templum edificatum ibid. eius origo et finis ibid.
 Hierosolyma nō idem uoce Iudaica quod Græca significat 849
 Hierosolymitanis fame laborantibus succurrit Helena 534
 Hierosolymitanorum supplicatio 655
 Hierosolymitani officiose Agrippæ, et Politiano obuiam progressi 663
 Hierosolymitanorum et Romanorū seditio 670
 Hierosolymitanorū luctus publicus 672
 Hierosolymitanorum turbæ et indignationes propter Iosephum 797. 708
 Hierosolymitanorum miserabilis clades, et fuga ad Vespasianum 733
 Hierosolymitani prima aggressione superiores 751. in legionem decimam excurrunt 752. eorum insidiæ contra Romanos 754. seditiones perpetuæ 761. 762. conflictus cum Romanis 762. 763. 764. 765. 766. 767. pugnant circa machinas Romanorum 763. ualde terrentur 767. eorum

pertinacia 768. autum degenant
 771. crudeliter afficiuntur ibidem
 et 772. Romanos inuitos ad sui excidium coegere 772
 Hierosolymitanorum calamitas, et clades miserrima 772. 773. pertinacia crudelis ibidem conflictus 774
 fames 776. profugia ad Romanos 778. eorum qui transigerunt, una nocte uiscera duorum milium patefacta sunt ibid. famis incrementū horribile 779
 Hierosolymitanorum quā multa milia paucis diebus per unam portam elata 779. egenorum quot milia portis eiecit ibidem. conflictus cum Romanis circa aggeres 780. 781. pugna magna et ferox 783. mendacia inter seditiosos 785. pertinacia insana ibidem. pugna atrox circa cuspideas 786. 787. pugna circa templum 788. dolus contra Romanos 789
 fames 790. pugna circa porticum 791. circa templum 792. 793. strages et fuga incenso templo 793. 794
 sex milia in porticum confugiant, seq; saluari ex propheta falso seducuntur 795. plurimi confugiant ad Titum 800. infinita multitudo uenit ibidem. strages crudelissima, incendium, summes captiuitasq; 801. 802
 Hierosolymitani soli quanta bonitas 113
 Hiezezielis prophetia 265. 267
 Hin, mensura qualis 69. 72
 Hippeni Iudeos suos cohabitatores male tractant 674
 Hippici turris descriptio 756. 757
 Hippodromos, locus 636
 Hiram Tyriorum rex, Salomoni quid ad templum Hierosolymis contulerit 834. multatus, quod Salomoni proposita enigmata soluere non potuit 835. eius gesta ibidem
 uide etiam Iromus
 Hispani quando et quemadmodum Romanis subditi 666
 Historia apud Barbaros solennior quàm Græcos 831
 Historie scriptori que curanda 365
 Historie ueritatem à Iudeis honorari, et Græcis uerò negligi 579
 Historie ueræ quod indicium 829
 Historiarum scriptoribus non idem scopus 1
 Historicus mendax quāto à falsario instrumentorum differat 570
 Historicus quis laude dignus 579
 Historici quod officium 571
 Holocaustoma sacrificium cur dictum 71
 Homeri

IN IOSEPHVM.

Homertipotenatenuum uctusius 828
 quomodo conseruatum ibidem
 Homicidarum inuitorum asyla 93
 Homicidij incerti inquisitio qualis fiat 97
 Hominis creatio 3
 Hominis etatis quis terminus prescriptus 7.13
 Homines quando degenerare à uirtutibus ad uitia coeperint 6
 Hominum cãmèrcia quibus uitanda 74
 Hominu ingenium quàm sit malum 155
 Homonœa loci nomen 567
 Hortos pensiles à Nabuchodonosoro exstructos 16.117
 Hostij reuerentia 832.833
 Hyc uocis significatio 68
 Hycsyami descriptio 72.208.228
 Hyperbeteus mensis 610
 Hyrcanus Alexandri Iannæi filius constituitur pontifex 383. 587. fœderatur fratri, et octosam uitam elegit 365. 366. 587. 588. cur ignauus habitus et fugerit ad Aretam 366. Scawri amicitiam frustra ambit 367. disceptat apud Pompeium cum fratre 368. redditur ei pontificatus 370. 376. honoratur ab exteris gentibus 376. honoribus ab Iulio Cæs. afficitur 379. capitur et amputantur auriculae eius 387. 388. 600. 601. à Parthis dimissus ad Herodē reuertitur à quo perfide tractatur 398. 399. occiditur tandem ab eodem 409. 616. quali fortuna per omnem uitam fuerit agitatius ibidem
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex 486
 Hyrcanus quomodo à Ptolemæo sororio tractatus et Antiocho Eupatore, tum gesta ipsius 582. 583. eius felicitas 584. eius bellum cum Arabibus 589. iterum fit pontif. 591. 594. pontificatus confirmatur et regnum datur Iudæe 596
 Hyrcanus Iosephi Tobie filius, adolescens ingeniosus 317. 318. 319. eius gesta et mors 320
 Hyrcanus Simonis Matthie filius effugit Ptolemæi insidias, et principatu potitur 350. 351. oppugnatur ab Antiocho Sotere ibidem. pacem ab eo redimit ccc. talentis, Davidisq. thesaurum tribus milibus talentorum inuinit 352. urbes ab hostibus ablatas recuperat, pacemq. cum Rom. init. 352. 353. Samariam obsidet et radicibus tollit, cumq. deo colloquitur 354. 355

eius felicitas et mors 355
 somnium de filijs quale aliquando habuerit 357
 I Abinus rex Hebræos opprimit opprimiturq. ipse 121
 Iabiffa ciuitas, et Iabiffenorū officium in Saulum et filios eius extinctos 165
 Iabifus ciuitas capta, et omnes eius habitatores cæsi præter cccc. uirgines 118
 Iachin, columna nestubuli templi 206
 Iacimus. uide Alcimus
 Iacimus Zamaris filius eques 455
 Iacobi, filij Isaci natiuitas 21. præripit fratris benedictionem paternam 22. fugit fratris iram 23. dormienti uisio offertur ibidem. et nuptias celebrat 24. uisiones iterum 26. aufugit à socero 25. redit cum fratre in gratiam 26. 27. luctatur cum spectro 27
 Iacobus uocatur Israel 27. desedit Laban deos ibidem
 Iacobus partitur cum fratre hereditatē paternam 28. opulencia eius et felicitas 29. Iosephum luget 31. mittit filios frumentatum in Aegyptum 35. proficiscitur ipse etiam cum omni familia 41. moritur 42
 Iacobus et Simon Iudæ Galilæi filij aguntur in crucem 537
 Iacobus frater Christi lapidatur 544
 Iacobi rectoris Iudæeorū proditio 740
 Iacobi, septimi ex fratribus Macchabæi supplicia et constantia 883
 Iaddus filius Ioannis pontifex patris loco fit. 301. Alexandro magno negatur uenaliū rerum 302. placat eundem et impetrat quod uult 303. moritur 304
 Iadon propheta Hieroboami idololatriā obiurgat 219. discerpitur à leone 220
 Iabel. uide Iale
 Iairus Galadenus, princeps Hebræorum 125
 Iale Iabinum occidit 121
 Ialus custos thesaurorum Davidis 198
 Ianie regni termini 832
 Iannæus Alexander. quære Alexander
 Iapha uicus 564
 Iaphæ munitiones 700
 Iaphetus filius Noe 9
 eius soboles quanta et quibus gentibus nomina dederit 10
 Iaphthes acciur ad principatum Israelitarum 123. 129. uictor filiam suā deo maritat ibidem
 Iar, mensis 205
 Iardan uicus 688

Iason, aliæ Iesus, Onie pont. filius, pontificatum fratri extorquet 320
 Iason ut pontifex constituitur quantum merari Antiacho. 874
 Iauanes Iapheti filius 10
 Iazarus pontificatu priuatur 481
 Iaziel propheta uaticinatur Iosaphato 237
 Iaxoron urbs spoliata et cōcremata per Iudam Macchabeum 327
 Iberi, populus 10
 Ibes serpentibus infesta 47
 Ides scelus et supplicium 482. 485
 Idumæa unde dicta 28. Dauidi subdita 175. eius tumultus 642
 Idumæi, quomodo circumcissionem et religionem admiserint 352
 Idumæorum nationis descriptio 725
 727. uiginti milia cum ducibus quatuor Hierosolymam ueniunt 726
 seditio et tumultus 728. 729
 Idumæi cum uiginti quinque milibus cōtra Simonem Gorie 740. Ioannis Lenie pecunias prædantur 742. ad Titum supplices ueniunt 800. scelerata eorum facta repetita 817
 Iebostus Sauli filius constituitur rex 166
 amittit regnum 167. 168. occiditur per insidias 169. sepeliatur honorifice à Dauide 170
 Iebusei populus 12
 Iebuseorum ludibrium in Dauidem male ipsis cecidit 171
 Iechonias. uide Ioachimus. nam binominis fuit
 Iephthe. uide Iaphihes
 Iesraela urbs 229
 Iesseus filius Obedæ 131
 Iessei filij qui 147
 Iesus Christus describitur 484
 Iesus Anani filius prædixit Hierosolymæ excidium 796
 Iesus Damnei filius fit pontifex 544
 Iesus Gamalielis filius fit pontifex 545
 Iesus Iason dictus Onie frater pontificatus honoratus et mox eo priuatus 320
 Iesus Iosedeci pontificis filius pontifex 287
 288
 Iesus Naueci filius exercitui præficatur, et uincit Amalecitas 59. Chananeæ explorationem indicat suis commilitonibus, et territis reddit animum 78. Moyses eum sibi successorem designat 93. prædicit, quæ gesturus erat 104. Chananeam explorat 106
 Iordanem cum exercitu superat 107
 Hierichuntum sine labore capit 107
 108. 737. et Ainam excindit 108
 109. Gabaonitis fœderatur capitiq. Ggg 2 quinq.

quinq; reges 110. reges Libani uicia
nos expugnat 111. munit ciuitates
ibidem terram uictoria quesitam di-
uidit tribubus 111. 112. precipit eis
ut reliquias Chananeoru tollant 112.
Sicima eligit sibi domicilium, ubi mo-
ritur 114. 115
Iesu Phabetis filius pontificatu priua-
tur 419. 420
Iesu pontificis ad multitudinem Hieroso-
lymitanam oratio 726. 727
mors 730. eius uirtutes celebrate
ibidem
Iesu Saphie filij facinora 553-557
558. 567. 568.
Iesu Sapphe filius 680
Iesu Thebuthi sacerdos Tito sacra dona-
ria tradit 800
Iesus Tobie filius, quid gesserit 708
709. 711
Ieu Amasis fil. Ramatham expugnat, et
inungitur rex Israelitaru 244. 245
Iezababam et omnem Achabi et O-
chozie cognatione tollit 246. 247
Bali sacerdotes extirpat 247. ceterum
prior et ipse numinis moritur Ioaza
filio successore relicto 249
Ieu propheta arguit Iosaphatum 236
Iezababam quam mala mulier 227. 228
minatur Elie interitum 229. Naba-
thum curat lapidib. obruendum 230
precipitata de turri ab equitibus pro-
culcatur 246
Illyricos Romanis subditos 666
Ilyx, ager qualis 56
Immundi qui Moyse 74
Impedimentorum custodibus aequae ac pu-
gnantibus praedam partiendam 164
Imperatores Rom. semper honorauerunt
et ornauerunt templum Hierosoly-
mitanum 778
Imperij Romani fines quousq; 665. 691
Indorum mortis descriptio enarrata 821
Iniuria maxima quae 96
Inuentia debere restitui 101
Inundationis uniuersalis descriptio 7
Ioabi cum Abenro pugna 166. 167
Abenerum turpiter occidit 168. exer-
citui praeficitur Dauidis 175. Syros
uincit 176. Dauidis nomine bellige-
ratur fortiter 177. 178. ingeniosum
commentum fingit 181. Abesalomum
inierimit 186. Dauidem Abesalomum
lugentem increpat 187. praefectura
priuatur 189. Amasam interfecit et
Sabaeum persequitur caputq; ipsius
ad regem perfert, et restituitur pristi-
nae praefecturae 190. populum censet
192. 193. occiditur 201

Ioabius quomodo Gotholiam regno spo-
liat et occidit, Ioasumq; regno presi-
cit 247. 248. studet templo restau-
rando et moritur 249
Ioachabius natiuitas et quid significet 133
Ioacimus Iesu filius pontifex 289
Ioachimius Ioacimi fil. in regnum pater-
nu constituitur 266. abducitur in ca-
ptiuitatem Babylonem 267. libera-
tus e uinculis regie praeficitur 276
Ioacimus Iosie, uocatur Eliacimus, acci-
pit regnum patris tributarium Aegy-
ptijs factum 265. tributarius etiam fit
Babylonijs 266. occiditur ibidem
Ioacimus pont. mortuus 291
Ioannes, alias Hyrcanus. uide Hyrcanus
Ioannes Anania filius Gophnitica et A-
crabatene regionum rector designa-
tus 680
Ioannes Asamonei fil. occisus 582
Ioannis Baptiste interitus 488
Ioannes Careae filius dux profugoru Hie-
rosolymitanoru fideliter consulit Go-
dolie 271. Ismaelem Godolie interfe-
ctorem persequitur 272. consulit Hie-
remiam, et ipsum in Aegyptum abdu-
cit ibidem
Ioannes dux militum Ionathae 234
Ioannes Effesus Tamnam missus, ut topa-
chiam administraret 680
Ioannes Gaddis Matthiae fil. 322. a Me-
dabensibus Amariis occiditur 335
Ioannes Idumaeorum dux ab Arabe quon-
dam sagitta occisus 763
Ioannes Iudae fil. in pontificatu succedit pa-
tri, et fratre in templo occidit, ac mo-
ritur 301. Ionathae ac Iudae fratris
Ioannis interitum uindicat ibidem
Iacchidem adigit ad inuidum secum
amicitiam 336. eius amicitiam tam
Demetrius quam Alexander Antiochi
Epiphanis ambuit 337. 338. Alexan-
dro quam fuerit gratus 340. uincit
Apollonium Dauum 341. amicus fit
Demetrio Nicanori 343. sociat se An-
tiocho Alexandri contra Demetrium
344. 345. deferitur a suis, tamē uiu-
cit, et renouat foedera 345. capitur
per proditione 347. occiditur 349
Ioannis Leui filij Gischalensis facinora
551. 553. 554. 555. 561. 562. 564
566. Gischalam Iosephi iussu muro
cinxit 680. eius proditio et doli ua-
rij 681. dolus nouus 682. 683. fuga
cum mille Syris fugitiuis 683. ad de-
fectionem incitat 717. Titum fallere
conabatur 718. Hierosolymam fugit
719. eius excusatio apud Hierosoly-
mitanos 720. Hierosolymitanis exi-

tij causa 724. 725. malitia, crudeli-
tas et gesta 734. 742. 743. 761. 762
764. 765. 771. 772. 779. 778
780. 781. 783. 785. 789. 797. 803
817
Ioannis Lemie confictus 748. 749. im-
pietas 759. 753
Ioannis pontificis monumentum 762
Ioas seu Ioasces Ioaze fil. patris regno pri-
uatur 250. moriens regnum filio Hie-
roboamo relinquit 251. contemnit
Amasie minas, quem caput in pugna
252. perit ibidem
Ioasus Ochosis filius quomodo a Goto-
lie seuitia seruatus et rex constitutus
247. 248. 249. a religione deficit
et legibus ibid. Zachariam Ioadi fi-
liu in ipso templo lapidat 290. egro-
tans occiditur ibidem
Ioazarus dux missus contra Iosephu Ma-
thie filium 683
Ioazarus Iosephu inuidet 562. 570
Ioazarus priuatur pontificatu 481
Ioazas Ieu filius regnum paternum asse-
quitur 249. 250. dei beneficio libera-
tus moritur 250
Ioazus Iosie fil. regnum paternum caput,
uir impius captiuus in Aegyptum ab-
ducitur et moritur 265
Iobachus torrens 27. 37
Iobel fil. Lamechi 6
Iobelus quid significet 76
Iobeli anni remissio et libertas 75
Iochabel mater Moyses 44
Iodes a Moabitibus oppressor Hebraos li-
bertati restituit 320
Iohel Samuelis fil. quomodo se in princi-
patu gesserit 136. 137
Ionas propheta uaticinatur Hieroboam
mo Amasie filio 252. quomodo ad
Niniuitas missus sit, et in mare proie-
ctus ac a ceto haustus post triduum ui-
uus in terram renouit 252. 253
Ionia unde sic dicta 10
Ionici Iudaei apud Agrippam queruntur
Gentilium iniurias 429
Ionum in Iudaeos odium 313
Ionathas Anani sit pontifex 498. hono-
re priuatur ibidem
Ionathas Anani fil. 527. pontificatu obla-
tum respuit ibidem
et eius gesta 656
Ionathas Asamonei fil. Antiochi Epiphi-
filio reconciliatur, capitur a Trypho-
ne et occiditur 582
Ionathas Sauli filius castrum Padesino-
ru expugnat 141. hostes unico tantu
armigero comitatus aggreditur 142
143. animosus et honestus 144
159

259. **¶** amor in Dauidem 151. 153
 fedus cum eo 152. 153. 156. cadit in
 pugna contra Palestinos 164. eius po-
 steri quo honore à Dauide affecti 175
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Phari-
 seis contentio 355
 Ionathas homo uiliss. prouocat ad singu-
 lare certamen Romanos 788. Puden-
 tem equitem Romanum interficit. **¶**
 à Prisco centurione sagitta transfigi-
 tur ibidem
 Ionathas Matthie fil. 322. defuncto fra-
 tri Iude succedit imperij administra-
 tione 335
 Ionathas Phariseus 562. insidiatur Iose-
 pho. seruatur 565. 566. iterum insi-
 diatur eidem 567. 568
 Ionathas pontif. perimitur 541
 Ionathas pontifex primus Massadam edi-
 ficauit **¶** nomen id imposuit 818
 Ionathas qui aliàs Ionadab. socius Ammo-
 nis 179. solatur Dauidem 186
 Ionathas Same fil. sternit uirum sex cubi-
 torum 191
 Ionathas scitariorum princeps circa Cy-
 renen 825. eius supplicium. 826
 Ioppe à Cestij militibus capta, direpta et
 incensa 676. bis à Romanis funditus
 excisa 707. eius situs descriptus ibid.
 Ioppensum interfectorum quot millia
 676
 Ioramus Achabi fil. in regnum paternum
 succedit 238. Moabitis expugnat
 239. monitus ab Eliseo cauet Syrorū
 insidias 240. fame urgente Eliseum
 iubet interfici, cuius mādātū eum mox
 poenitet 241. liberatur ab obsidione
 Adadi 242. in oppugnatione Rama-
 the sagitta vulneratur 244. occidi-
 tur ab Ieu, **¶** cadauer eius in agrum
 Nabathi proicitur 245
 Ioramus Iosaphati fil. succedit in regnum
 paternum 240. fratres **¶** amicos pa-
 ternos occidit 243. deficiunt ab eo
 Idumaei aliq. gentes aliquot 244
 cognoscit suum fatum ab Elia, **¶** mor-
 tuus tractatur pro merito ibidem
 Iordanis fontium origo 12
 Iordanis refertus mortuis 736
 Iordanis fontes **¶** cursus 711
 Iosabetha Ochozie soror germana quo-
 modo Iosaphum seruauit 247
 Iosadochus pontifex Babylonem uincit
 ducitur 270. eximitur uinculis 271
 Iosaphatus à commentarijs Dauidis 175
 Iosaphates Afani fil. in regnum paternū
 succedit 227. presidia urbib. suis im-
 ponit, **¶** collapsam religionem resti-
 tuit 233. 234. quantos habuerit expe-

ditus paratos 234. increpatur ab Ieu
 propheta, pietatemq. de iustitiam com-
 lit 236. Ammanitai **¶** Moabitai ci-
 tra sanguinem uincit 237. cum Iorda-
 mo bellum infert Moabitis 238. mori-
 ritur 240
 Iosephus Antipatri filius 389. 593. oppu-
 gnatur ab Antigono 390. quomodo
 perierit 394. 606. arcani non satis
 continens 402
 occiditur 403. Idumae presidio prae-
 ficitur ab Herode 604
 Iosephus Salomes maritus Herodis man-
 datorum proditor occiditur 617
 Iosephus Cabeni pontifex 543. priuatur
 munere 544
 Iosephus Caiaphas. quere Caiaphas
 Iosephus Canai uel Camyde pontifex da-
 tum acquirit 532
 eo priuatur 537
 Iosephi Dalei fatum miserabile 794
 Iosephus Ellemi filius 465
 Iosephus **¶** Iesus potestates cum alijs mul-
 tis ad Romanos profugiunt 785
 Iosephus Gorionis filius belli dux contra
 Cestiam 679
 Iosephus Herodis nepos occurrit Varo
 475
 Iosephus Itaburijs montis planiciem mu-
 ro circumdedit 716. interfectus Ga-
 male 717
 Iosepho Matthie filio quae causa fuerit
 Antiquitatū Iudaicarū, et Belli Iudaei
 historie descriptionis 1. suam hi-
 storiam ueracem affirmat **¶** incorru-
 ptam 438. ipsius genus, filij, institutio
¶ doctrina, profectio Roman 549.
 naufragium passus à Poppea benigni-
 ter donatur, **¶** mittitur legatus in
 Galileam 550. committitur ea ipsius
 tutela 553. in quibus uersatus sit pe-
 riculis 554. bello necessaria compa-
 rat, **¶** oppida expugnat ibidem
 Ioannis insidias effugit **¶** Iesu latro-
 num principis 555. ignoscit capto
 Iesu, **¶** cum Ebutio bellum gerit 556
 insidijs calumnijs uarijs petitus euasit
 557. 558. 559. deficientes Tiberien-
 ses cohibet 560. ciuitates munijse
 561. insidias patitur, **¶** somnio con-
 solatur 562. astutia eius in cogno-
 scendis insidijs 563. Ioannis consi-
 lijs cōtra ipsum quomodo occurrerit
 565. Ionatham insidiatorem seruatur,
¶ legatos mittit Hierosolyma 566
 in salutis discrimen incidit 567
 568. accusatur à Tiberiensibus **¶**
 irridetur, eorumq. urbem cepit 569
 570. Simonem **¶** Ionatham Hie-

rosolyma mittit 570. calumnias
 falsi historici depellit 571. historiā
 suae ueritatem adstruit 572. Seppho-
 ritas seruatur 573. Tiberiada seruatur,
¶ Sepphorim capit, **¶** profugatur
 à Romanis 574. in pugna contra Si-
 lam prolabitur cum equo 575. ca-
 ptus honorifice tractatur à Vespasia-
 no Titog. **¶** captiuorum multos libe-
 rat, falsog. accusatur 576
 uxores ducit et liberos procreat 576
 577. quā diligentia quog. ordine
 bellum Iudaicum conscripserit 578
 579. 580
 Iosephus Matthie filius utriusq. Galileae
 rector designatus 680. eius singula-
 ris industria ibidem. **¶** 281
 dolo Ioannis Giscala subito oppres-
 sus 682. contra Ioannem Giscalum
 profectus 683. 684. gesta contra Ro-
 manos 688. aduentu Vespasiani in
 Tiberiada confugit 692. primitibus
 Hierosolymis à Tiberiade de ratione
 bus belli scribit ibidem. Iotapatenis
 auxilio uenit 693. 694. 695. 696
 eius machina excogitata contra ariea-
 tis ictus 697. fortia facta 699. 700
 quomodo è catenis liberatus per Titū
¶ Vespasianum 745. 746. eius
 proluxa oratio ad Hierosolymitanos
 767. 768. 769. 770. 881. in de-
 ditione in puteo delitescit 703. eius
 socij ipsum persequuntur ibidem. eius
 oratio philosophica ad socios 704
 eius socij cum ipso cedet mutua for-
 tiuntur 705. cum altero sortem
 euadit ibidem. ad Vespasianum duc-
 citur ibidem. uaticinatur Vespasia-
 no imperium Romanum 706. ferme
 exanimatur 777. eius mater occi-
 sum credens cruciatur animo ibidem
¶ 778. curato uulnere rursus mura
 circuit hortando 778. mandata Titū
 Ioanni Hebraice nunciat 784. eidē
 colloquitur 785. 786. pro reliquijs ci-
 uitatis frustra obsecrat 799
 Iosephus medicaster defectionis auctor
 561
 Iosephi filij Iacobi natiuitas 25. fratribus
 cur exosus 29. uenditur in Aegyptū
 30. sollicitatur ad stuprum à domina
 31. 32. somnia explicat 33. 34. è uin-
 culis liberatur 34. praeficitur Aegy-
 pto, nominatur Psontomphanecus 35
 fratres capit ibidem. **¶** miris exa-
 gitat modis 36. 37. 38. 39. cognoscena-
 dum se ipsis exhibet 40. patriada-
 uentanti occurrit 41. moritur **¶**
 ossa eius in Chananēam transferun-
 tur 42

INDEX

tuuntur libertati per Gedeonem 133
sub Abimelecho male habentur 124
125. iam ab Ammanitis sed per laph-
them liberantur 126. ceduntur à Pa-
lestinis & fugantur 132. vindican-
tur in libertatem à Samuele 135. 136
male tractati ab Ammanitis libera-
ntur à Samlo 139. 140. ceduntur à Pa-
lestinis 164. 165. civili bello laborat
166. 167
Israhelita quot annis post Iesum nequie-
rent Chanaan ex Hierosolymis eja-
rit 171. Reliqua ipsorum gesta sub
regibus comprehenduntur, Ezechia
regem restitueret religionem contra
cœdemnât, & prophetas occidit 257
transferuntur in Mediam & Persidem
& quo tempore id factum 258
Issa quid Hebræis 4
Issacharis natiuitas 25. filij quatuor 41
Issemus fil. Aschemei, unus fortium Daul
dis 192
Itaburius mons 112. 119. situs 716
Italiæ bella ciuilia 741
Ithacæ seu Hirenes concubine Ptolemei
Physconi sobrietas 852
Ithamari domus priuatus sacerdotio 208
Ithobal Tyrionum ac Sidoniorum rex
247
Iubal, & eius inuenta 6
Iudas Heberi filius quos liberos habue-
rit 12
Iucundus equitum præfectus tumulum
Cesareæ sedat 660
Iucundus Herodis satellites falso accusatus
torquetur 447. 624
Iudæa latronibus expletur 544. 545
Iudææ regio ubi præstantissima 589
Iudææ descriptio 688
Iudææ nulla pars erat quæ non unâ cum
Hierosolymis interiret 735. 824
Iudæus uicius captus, Titii iussu crucifi-
gitur pro muro Hierosolymæ 763
Iudæi quando primum ceperint appella-
ri 292
Iudæis permittitur à Cyro redire Hiero-
solyma, & templum ibi edificare licen-
tum 281. impediuntur ab edifican-
do 282. à Dario Hystaspis filio libe-
ri & immunes facti uiuantur in arboribus
& templi restoratione. & quot eo-
rum Hierosolyma reuerſi sint 285
quorum templum abſoluerint 288
eorum reip. quæ forma fuerit & quo-
modo mutata ibid. duas tribus Hiero-
solyma redire uolentes per Asiam &
Europam degere, reliquas uerò decem
ultra Euphratem esse 290. armati la-
borant 293. in summam calamitatem
per

per Amanem deueniunt 295. quomodo
do à Bagoſe tractati 301. quomodo ab
Alexandro Magno 303. quomodo ſub
Ptolemaeo Philadelpho 307. et inde
quomodo ab Aſiæ regibus alijsq; ho-
norati 312. 313. miſere ab Antiocho
Epiphane tractati 321. uſq; 329. ſub
Demetrio 331. cum Romanis primum
ſœdus incunt 333. in ſumma calamita-
te conſtituti poſt ludæ caſum 334
335. quando primum Romanis ſubdi-
ti 371. quibus honoribus et beneficijs
ab iſdem affecti 379. 384. 385
Iudeorum cum Samaritis contentio pro
pter templum 339. 338
Iudeorum ſectæ quot 346. 480
Iudei quàm ſint religioſi 370. 414
Iudeorum Cyrenenſium et Aſiaticorum
legatio ad Cæſ. propter Græcorum mo-
leſtiam 437
Iudei ſeditionem excitant 464. 468
471. 472. 473
Iudeorum conſtantia pro tuendis legibus
483. 499. 490
Iudeorum miſeria ſub Pilato 485. item
alibi 502. et inde 507. ſub Felici
541. 542
Iudeorum et Græcorum apud Alexan-
driam editio 498. 525
Iudei malè à Babylonijs tractati Seleu-
iam migrant 506
Iudeorum et Philadelphenſium diſidiũ
531
Iudeorum 30000. à ſeipſis cõtrita 538
eorum et alia clades ibidem
Iudeorum cum Syris diſidium 542
Iudeorũ pontificatus et principatus ſuc-
ceſſio et mutatio 546
Iudeorum epule feræles 638
Iudeorum cõtra Archelaum accuſatio et
petitio 644
Iudei Petronio ſupplicant 652
Iudeorum tumultus ſub Cumano et ca-
lamitas 654
Iudeorum et Syrorum ſeditio circa Ce-
ſaream 657
Iudeorum ſub Albino Hieroſolymis ſe-
ditio 658. alia ſub Floro Cefaræ 659
Iudeorum diſperſio in totum 668
Iudei legatos ad Florum et ad Agrippã
regem mittunt 669
Iudeorum contentio cum Romanis 669
captiuitatis eorum exordium 762
Iudei contra Iudeos in Sythopoli 673
Iudeorum Alexandriæ occiſorum quin-
quaginta milia 763
Iudeorum et Romanorum ſtrages in ſce-
nopregijs Hieroſolymæ 676. 677
Iudeorũ uictoria in ſignis cõtra Ceſium

678. 679. unde elati facti 885
Iudei à Romanis proſtigantur 686. 701
Iudeorum clades ab Iudæis facta 729
Iudeorum circa ſepulturam cura 730
Iudeorum in Maſſada immane facinus
823. 824
Iudeorum apud Alexandriam et The-
bas interiũs 824
Iudeorum genas uetuiſſimum ex origi-
ne domeſtica 827
Iudeorũ cura cõſcribenda hiftoriæ 829
Iudeorum cur rara mentio in Græcis hi-
ſtorijs 827. 831. eorũ apud antiquiſ-
ſimos nomina 833. 834. eorum egreſ-
ſus ex Aegypto mille annis ante Iudaicũ
bellum 834
Iudeorũ magnanimitas et clementia in
quo conſiſtat 877. eorũ leges optime
869. omnes populi eorũ emuli ibid.
Iudeorum fides et auxilia contra Aegyp-
tios Rom. præſtita 853. merita Au-
guſti Cæſ. epistolis cõprobandur ibid.
Iudeorum integritatis teſtimonia ab Ale-
xandro, Ptolemaeis omnibus et ſena-
tu Romano, imperatoribꝫq; maxi-
mis facta 853. 854
Iudas Amaſie regis mater 251
Iudas, Iudei 12
Iude portio in terra Chananea 112
Iude natiuitas 25. conſilium de fratris ce-
de uitanda 30. homo uerbemens 36
filij tres 37
Iude tribus geſta poſt Ieſu mortem 115
Iudam inter xij fratres principatum ob-
tinuiſſe 197
Iudas Aſamonei filius quid contra Antio-
chum utrũq; fecerit, et quomodo re-
ligionẽ inſtaurauit ac pierit 581. 582
Iudas Chapeſei, uir strenuus 345
Iudas Eliſibi fil. in pontificatum patri ſuc-
cedit 301
Iudas Eſſenus propheta 585
Iudas Ezechie latronis filius Archelai re-
gnum affectat 473
tumultum excitat 642
Iudas Gaulanites Galilæus ſeditionẽ in-
ter Iudeos concitat 479. 480. eius
ſecta 481
Iudas Iairi latenter inter Romanorũ ma-
nus effugit 814
Iudas Iudæ filius præfectus Simonis cum
decem contubernaliſibus deliberat mi-
rum tradere Romanis 777
Iudas Macchabeus 322. fratri in admini-
ſtratione ſuccedit 324. Apolloniũ et
Seronem præfectos ſuperat et occidit
ibid. Gorgiam et Nicanorem uin-
cit 325. itidem Lyſiam 326. templum
purgat et inſtaurat 326. uicinos mo-

leſtos domat magnis ſtragibus 328
327. 328. Nicanorem cum ſuis copijs
delet 332. creatur pontifex, et ſede-
ratur Romanis 333. cadit 334
Iudas Sephoræi Iophiſta 639
Iudas uates 356
Iudicum ſtatus quis 140. 141
Iudici imperium apud Iudeos quantum
durauerit 388
Iulia uxor Cæſ. Auguſti 435
Iulie Auguſti qd ab Herode legatũ 467
Iuliani centurionis fortitudo et ſanum
783. 784
Iulius Cæſar Pompeium fugat, et bellum
cum Aegyptijs gerit 374. amicus et
beneficius eſt in Iudeos 376. 379. pa-
rat expeditionem cõtra Scipionem et
Catonem 379. occiditur 381
Iulij Cæſ. magnificentia, et liberalitas in
Herodem 410. 411. 612. 613. uincit
M. Antonium 408. occidit eum cum
Cleopatra 412. beneficia in Ariſto-
bulum Alexandri 594. uic in Hyrcan-
num et Antipatrum 595
Iulius Capella 551. 553
Iulius Lupus Cefoniam cum filia interſi-
cit 519. interſicitur et ipſe 524
Iupiter Olympius 508
Iuriſurandi modus 20
Iuſtus Iosephi ſatelles cadit 578
Irate regis filij et fratres Tito ſuppli-
cant 799

L

L. Abanui Batuelis filius 13. doſe cum
Iacobo agit 24. 25. perſequitur fugia-
entem generum 25
Labofardachus Niglaſaris filius in pater-
num regnum ſuccedit 276
La edemoniorum amicitia cũ Onia pon-
tifice 319. 320
Lacedemonij cum Iudeis ſocietatem et
ſœdus faciunt 346
Lacedemonij quando et quemadmodũ
Romanis ſubditi 665
Lamechus, pater liberorum lxxvij. 6
Largius Lepidus decime legionis præpo-
ſitus 792
Latopolis 52
Latronum colluuius Hieroſolymis 720
721. eorum facinora 721
Latronum turba in Iudea 546
542. 550
L. Lentuli decretum pro Iudeis 381
Lepidus à Caligula occiſus 508. 511
Leproſi quatuor Syrorum caſtra argen-
te inedia inuadunt 242
Leproſorum conditio 74. et quod alia
cubi ſint in precio ibidem
Lencæ loci deſcriptio 816
688 4 Lent

<i>Leui, militum praefectus</i>	361	<i>cessit in regnum 386. interficitur à Cleopatra</i>	404	<i>xilium misit quinquaginta milia pedum, equites mille</i>	689
<i>Leuis natiuitas 25. ulciscitur sororis suum 27. filij ipsius tres</i>	41	<i>Lysanias Paribos in Iudeos incitat</i>	599	<i>Malichus Iudeorum dux 592. auxiliatur Gabinio contra Alexandrum Laeneum 371. Antipatrum ueneno tollit</i>	382. interficitur 383
<i>Leuite uxor quam nefande à Gabaonitis tractata</i>	116. 117	<i>Lysias vincitur à Iuda Macchabeo</i>	326	<i>Malitace uxor Herodis moritur</i>	641
<i>Leuite eius prudentia</i>	117	<i>occiditur à Demetrio</i>	331	<i>Malorum hominum mos</i>	462
<i>Leuitarum numerus</i>	76	<i>Lysimachus fratrem suum occidit, et Garam prodit</i>	359	<i>Man uox interrogatiua</i>	57
<i>Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo agro, et decima adscribuntur</i>	85. 86	<i>Lysimachus Hellespontum occupat mortuo Alexandro</i>	304	<i>Manabases uestis qualis</i>	66
<i>Leuite usum uestis lineae impetrant</i>	545	<i>Lysimachi portentosa de Iudeis mendacia confutata</i>	848. 849. 850. 859 860. 866	<i>Manabemus Eissenus Herodē puerū scholas frequentantem salutat regem</i>	422
<i>Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cura committitur</i>	74. 76			<i>Manabemus Iude Galilei filius Massadā inuadit 670. uelut rex Hierosolymam redit, et princeps seditionis fit ibidem interficitur</i>	671
<i>Lex Moysis cur à poetis aut prophanis historicis non tractata</i>	307. 312			<i>Manabemus occiso Seleuco regnum sibi uindicat et Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur</i>	254
<i>Legis et praeceptorum Dei pulcherrima explicatio</i>	863. 864. 865. 866			<i>Manasses Iosephi filius</i>	35. 41
<i>Legis nomen apud Graecos olim non fuisse</i>	860	<i>Macedones transisse pedites mare Paaphylum</i>	55	<i>Manasses in numerum Iacobi filiorū adoptatur 43. censetur loco Leui</i>	76
<i>Leges Moysis ad mores pietatemque pertinentes</i>	45. 46. 95. 96	<i>Macedones quādo Romanis subditi</i>	665	<i>Manasse pars dimidia Chananae</i>	112
<i>Lie et Rachelis emulatio</i>	25	<i>Macedones Aegyptios subiugarunt</i>	858	<i>Manasses Ezechie filius regnum paternū assequitur, impiissimus, et propheta- rum occisor captus à Babyloniorum rege tandem in principatum restituitur, et pietati studet prioribus matris moribus</i>	262. 263. moritur relicto successore regni filio
<i>Libri duo et uiginti apud Iudeos chronici</i>	829	<i>Macchabei natu maximi et primi inter septem fratres supplicia crudelissima et ipsius cum insigni tolerantia sermones</i>	878. 879. ubi historia Macchabeorum fratrum		263
<i>Liberius Maximus iussu Vespasiani Iudeis stipendium indixit</i>	814	<i>Machera dux Rom. legionum qualiter se gesserit apud Herodem</i>	393. 606	<i>Manasses Ioannis pont. fil. duci uxorem Sanaballitis filiam Hicaso uocitatum</i>	301. 302
<i>Lybia dicitur Aphrica</i>	20	<i>Machir, serij ex fratrib. Macchabei constantia</i>	880	<i>Manasses sit pontifex</i>	319
<i>Libys, Libya</i>	11	<i>Macheritij Romanis persuadent, ut praesidio suo decedant</i>	764	<i>Manasses trans Iordanē missus, ut toparchiam administraret</i>	680
<i>Linguarum multarum cognitionem cur Iudei non magni faciant</i>	548	<i>Macherus quomodo capta à Romanis</i>	813. 814. sius eius descriptus	<i>Mandra, locus</i>	272
<i>Longaeui cur primi homines</i>	9			<i>Mane, quae diei pars</i>	3
<i>Longinus tribunus à Iudeis occisus</i>	678	<i>Macho capta et depredata</i>	174	<i>Manethon Aegyptius historic. 832. eius historiae compendium</i>	832. 833. 834
<i>Lōgini equitis Romani forte factus</i>	765	<i>Macro praefectus praetorianorum militum</i>	493	<i>Manethon antiquitatem Iudeorum confirmat 834. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretaturum professus</i>	842. eius historia emendata ibidem et 843. 844
<i>Lōgini iuuenis Romani facinus</i>	789	<i>Madianitarum filiae Israelitis illicitant ad delinquendum 90. 91. ceduntur cum suis regibus</i>	92	<i>Manethonis mendacia confutata</i>	844. 845. 846. 847. 850
<i>Lotus adoptatur ab Abrahamo 13. capti uis abducitur 14. seruatur de excidio Sodomitarum 16. 17. filiae cum patre coeunt</i>	17	<i>Madianitae Hebreos subigunt</i>	122. ceduntur maxima strage	<i>Manna qualis cibus</i>	57
<i>Loti uxor in salis statum uersa</i>	17			<i>Manna quando defecerit</i>	107
<i>Lucilius Bassus legatus Herodum castrum capit 812. Macherunta quoque 813. Iarden Syluam oppugnat</i>	814	<i>Madiana ciuitas</i>	47	<i>Mannens Lazari ad Titū profugit</i>	779
<i>Lucius Annius Gerasam capit, et mille iuuenum interficit</i>	738. 739	<i>Madus, Madai</i>	10	<i>Manoches Zelotypus Sampsonis patrem angelum excipit</i>	127
<i>Luctus tempus</i>	100	<i>Magnus campus regio 562. eiusque descriptio</i>	737	<i>Mar locus cur sit uocatus</i>	55
<i>Ludas, Ludi</i>	12	<i>Magoges et Magoge populi</i>	10	<i>Mara quid significet</i>	130
<i>Ludi Circenses</i>	509	<i>Magus Aegyptius pseudopropheta triginta milia hominum seduxit cum paucis fugit ibidem</i>	657	<i>M. Agrippa. uide Agrippa</i>	
<i>Luminum festiuitas, et eius institutio</i>	326	<i>Magi et latrones iterum Iudeos afflixerunt</i>	657	<i>Marcus Alexandri Alabarche fil.</i>	525
<i>Lapideus Alexandriae rector ad Vespasianum scribit de seditione Iudeorum 825 templum Onie ablatis donarijs claudit ibidem</i>		<i>Magorum turba in Iudea</i>	541	<i>M. Antonius. quere Antonius</i>	
<i>Lustrandi populum modus</i>	86	<i>Malichus exactionum collector pro Cassio 597. nouas res molitur et ueneno tollit Antipatrum ibidem luit poena</i>	598	<i>M. Anton. Iulian. procurator Iudee 792</i>	
<i>Lustrationis tabernaculi modus</i>	69				
<i>Lydda ciuitas à Cestio exusta</i>	676	<i>Malichi Arabū regis perfidia</i>	389. 602		
<i>Lodi olim Ludi dicti</i>	12	<i>Malchus Arabiae rex Vespasiano in auxilium</i>			
<i>Lysanias Ptolemaeo Mennei patri succedit</i>					

IN IOSEPHVM.

Marcus Sexti Cæsaris successor in Syria
507
Mardocheus dux Iudeorū Babylone de-
ducendorum Hierosolyma 286.289
Mardocheus Estheræ patruus 294. regi
insidias prodit 295. Iudeorum cala-
mitatem Estheræ indicat ibidem. affi-
citur summo honore 298. Amanis po-
testatem & bona accipit 299.
Mare rubrum Iudeis transitum concessa-
fisse, & Pamphylum Macedonibus
455
Mare uas templi cur sic dictum 206. &
quā fuerit capax, eiusq; usus 207
Marone Græcis Samaria 226
Maresa urbs 225
Maria Eleazari filie facinus horrendum
comedentis filium 790
Mariamme Agrippæ filia 489
Mariamme Alexandri Aristobuli & Ale-
xandra filia, uxor Herodis 399
occiditur à marito 412.413
Mariamme Alexandri filia, uxor Hero-
dis Antipatri 999. eius insolentia in
maritum 616. occiditur 617
Mariamne Archelai uxor repudiata 476
Mariamme ab Archelao marito trāsit in-
thorum Demetrii Alexandrini 540
Mariamne Moysis soror 45. moritur 86
Mariammes turris descriptio 757
Marisa ciuitas deuastatur 601
Marsonane, mensis 7
Marus Syriae praeficitur 527. desert A-
grippam Claudio Cæs. 528. excipitur
ab Agrippa, cui sit exosus 529
Marus Agrippæ libertus 490. Tiberij
mortem patrono suo nunciat 496
Marthace Archelai mater moritur 471
Marullus praeses Iudææ constituitur 496
Massabazanes quid 67
Massade castelli descriptio 734
Massate castelli situs descript. 817.818
commeatus & apparatus qui decem
milibus uiroꝝ sufficerent 818
Masnaemphthes pileus 67
Masphatis ciuitas, & quid significet 135
Matathias Asamonæ filius occidit Bac-
chidem, et duces expellit Iudææ ac mo-
ritur 581
Mathanes Balis sacerdos trucidatur
248
Matthias Ananisi pontifex 527. prima-
tur sacerdotio 529
Matthias Aspalomi, uir strenuus 345
Matthias Ioannis filius sacra prophana-
re renuit, uerāq; religionē fortiter
tuetur 322.323. instructis filiis mori-
tur 323.324
Matthias Margaloti seditionem mouet

464. exuriatur uiuus 464.
Matthias Margali, sophista 635
Matthias pontifex mittitur ut Simonem.
Giore Hierosolymā introducat 743
Matthias Theophili constituitur ponti-
fex 458. priuatur eo munere 465.
Matthie Boethi mors crudelissima 777
Maxilla, locus 129
Mazaca ciuitas 10
Medabenses Amareei Ioannem Gaddim
interficiūt 335. expugnantur ab Hyr-
cano 352
Medimnus Atticus & Siculus 79
Medi populus 10
Medi quod in Asia regnauerunt Græcis
cogniti 831
Megassari facinus audax 774
Megasthenes historicus 837
Meieri filij Belse fatum miserabile 794
Mela legatus Archelai ad Herodē 447
Melcha Aranius filia 12
Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi,
marito periclitanti succurrit 151
datur alij nuptum 150.159. ridet ma-
ritum 173
Melchisedecus rex Solymæ Abrahamum
conuiuio excipit 15
Melij imposuit Pseudalexander 645
646
Memnonis sepulchri descriptio 852
Memphibostus Ionathe filius humanisi-
me à Dauide habitus 175. delatus Da-
uidi occurrit uictori 188
Memphitarum deditio 594
Menander Ephesus singulorum regum
actus apud Græcos & Barbaros con-
scripsit 835
Mende ciuitas 265
Menedemus Philosophus 311
Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius
propter amissum pontificatum desti-
cit à patrijs legibus 320. abducitur ca-
ptiuus & occiditur 330
uide Onias
Mensa tabernaculi 65.66
Mense à Ptolemæo Philadelpho Iudæis
donate descriptio 309
Mensis anni primus Moysi quis & cur
7
Mensuras quis excogitarit 5
Meroe unde dicta 47
Mesas, Mesanezi 12
Meschus, Meschini 10
Mesopotamie difficilis transitus 20
Mesre, Mesraei 11
Mesraei filij quibus populis nomina im-
posuerunt ibidem
Messala rhetor patrocinator Herodi
389

Messalina à marito Claudio Cæs. ob zeli
typiam trucidata 540
Methir, tunica pontificalis 67
Metilius praefectus à cæde reseruatus
672
Metilius Romanorum praefectus legatos
mittit ad Eleazarum ibidem
Micheas propheta, cadere ipsum nolen-
ti male ominatur, & Achabo malum
nunciat, quare in carcerem conijcitur
233. est impius, Achabo interitū pre-
dicit 234.235
Micheas propheta 266
Michole uxor Dauidis. uide Melcha
Mileus arcis Damasci praefectus quoa
modo Philippum Grypi filium tracta-
rit 361
Militis cuiusdam facinus contra senatum
Romanum 654
Militis Rom. impudentia quantam cla-
dem Iudæis dederit 938
Militis Mosais libros discerpentis poe-
na ibidem
Militie qui non commodi 103. & qui ab
ea immunes ibidem
Mina quātum pendeat apud Iudæos 373
Minea Aegypti rex, Memphis conditor
213
M. Minucianus 914.523
Misaël appellatur Mesaches 273
Misas Moabitarum rex propter negati-
onem tributi quō necessitatis per-
uenerit 238.239
Misenum oppidum 577
Mithridates erarij Cyri praefectus 281
Mithridates occisus 369
Mithridates Pergamenus Pelusium ex-
pugnat et Aegyptios uincit 374.375
eius gesta 594
Mithridates quomodo ab Anileo traſta-
tus, quomodo ab uxore, deq; eius uia
floria 505.506
Mnaseas Græcis historicus 841
Moabite penitus fracti à Dauide 174
Moabite & Ammanite socij, mutuo sese
interimunt 237. iterum sternuntur &
praedantur 239
Moabus, Moabite 17
Molonis mendacia de Iudæis 850
Monobazus Bazeos Adiabenorū rex
quomodo Iudaismū sit amplexus 533
534. eius regnum 761
Monobazus Monobazi filius prorex cō-
stituitur 533. rex fit 537
Mons Samaron, locus 223
Montem in alium locum deuolutū 254
Mortem præter dei uoluntatem non ue-
nire 109
Moses, qualis fuerit uir 233
810918

- M**oyses natiuitas 44. quomodo seruatus 45. cur sic uocatus ibidem. adoptatur à regina ibidem
Moyses diadema regum pedibus calcat 46. preficitur exercitui Aegyptiorum et Aethiopus bello uincit 46. 47. ducit Tharbin uxorem 47. fugit Aegyptios 47. Raguelis filiam opitulatur contra pastores ex quibus unam ducit uxorem 48. conspiciatur rubrum ardentem in Sina ibid. confirmatur ei liberatio Israelitarum 49. edit miracula, nomen Dei cognoscit, rediit in Aegyptum 49. edit prodigia apud Pharaonem 50. 51. 52. educit Israelitas ex Aegypto, ex quantis eorum numerus 52. cuius etatis fuerit cum eos educeret 53. traducit eos per mare rubrum incolumes 54. aquam amaram facit potabilem 55. 56. coturnices et manna impetrat à deo 57. 77. ex petra aquam elicit 58. cum Amalecitis pugnat 59. decem præceptorum tabulas à deo acceptas populo exhibet 61. 62. quadraginta diebus in Sina detinetur 62. Aaroni fratri sacerdotium cõfert 69. dedicato templo uistimas offert 70. in tabernaculo Deum consulit 71. tribum Leuiticam Deo dedicat 74. censet omnes tribus præter Leuiticam, et ordinat processionem belloq; necessaria 76. mittit exploratores in Chananeam 77. Coræ factionem compefcit 81. 82. eius iustitia 83. 84. lustrat populum 86. Sehonem et Ogem reges delet 87. 88. Madianitas cum suis regibus cadit 92. Iesum sibi designat successorem 93. moriturus quid suis prædixerit 94. 95. quas leges præscripserit 95. 103. exhortatur Iesum ut in Chananeos exercitum ducat 104. nube circumdatus disparuit 105. lugeatur triginta diebus à populo ibidem
Moyses fabulose dicitur fuisse leprosus 74. uir admirandus 79
Moseos quinq; librorum scopus 830
Moses apud Manethonem prius Osarsiphus sacerdos Osireos dei Heliopolitani dictus 844
Moses Aegyptijs uir diuinus habitus 846. eius tempora quib. uixit descripta ibi. eius uirtus et gesta 858. 860. 861. 862
Mosollami Iudei nobile factum 840. 841
Muchem ferti sententiam contra Vastem regem 294
Mulierum potentia 284
Mundi et uniuersorum creatio 3
Mundum prouidentia dei regi 280
Mundus quomodo Paylinam consuepraerit 485
Murus trigintanovem stadiorum cum tredecim castellis circum Hierosolymam triduo edificatus 775
Musicorum instrumentorum Davidis regis descriptio 191
Mutiani et ceterorum rectorum petitiones 744
Mutianus Romam ingreditur cum exercitu 747
- N**
- N**aamis uxor Abimelechi Bethlemite et quid significet 130. quomodo Ruthem instituerit 131
Naaes Ammanitarum rex Hebreos crudeliter tractas à Saulo occiditur 140
Naaes iunior Ammonitarum rex iniuria afficit Davidis legatos 176
Nabeotes, Nabatea regio 18
Nabalus uecors et malus cõuiciatur Davidi 158. quid significet 159. moritur ibidem
Nabla, instrumentum musicum 191
Nabrodes, qualis uir 9. 11
Nabuchodonosorus rex Babylonis bello infestat Nechaum Aegypti regem 265
Noachim occidit, et Hierosolymitanorum præstantissimos Babylonem abducit 266. 267. duces eius qui urbem Hierosolyma ceperunt 269. quomodo captum Sedeciam tractarit 270
Hierosolyma penitus excindenda, et templum spoliandum, populumq; Babylonem traducendum curat 270. Coelen Syriam ac Aegyptum perdomat 273
Iudeorum nobilium quorundam pueros instituit et castrat ibidem somnium, cuius erat oblitus, uult sibi indicari et explicari, quod facit Daniel 274. 275. moritur ibid. gestorum eius repetitio 276. posterorum eius finis 278
Nabutus propter negatum regi fundum lapidibus obruitur 230
Nabuzardanem mittitur Hierosolyma ad templum spoliandum 270
Nacebus Arabum dux cesus 445
Nachores Serugi filius 12. quot habuerit liberos 13
Nadabus Hieroboami filius accipit regnum paternum cum paterna malicia, occiditurq; cum omni familia 224
Nain uicus 740
Nais à Caine condita 5
Nais uicus 538
Narbathe regionis situs 660
Narbatene toparchia à Cestij equitibus statuta 676
Nasamonem quomodo Romanis subiugerint 686
Nathan propheta 173. mittitur ad Dauidem increpandum 178. indicat quomodo Adonias sibi regnum usurparet 195
Naumi prophetia de excidio Ninuitarum 255
Nazarei, deo deuoti 86
Necessitate in bello nil pugnacius 693
Necessitate laborantes subleuare, homini decentissimum et deo gratissimum 162
Nechias qui et Pharaon Saratapuut 768
Nechas Aegypti rex contra Babylonios proficiscens impeditur à Iosia, quem occidit 265. captiuum abducit Iosiam filium eius ibidem
Nechaum bello petit Nabuchodonosorus 265 uincit 266
Necemias quantum inuertit Iudeos apud Xerxem 292. 293
Neerda urbs 502
Nemrod. uide Nabrodes
Nephani singulare certamen cum fortissimmo Palestinorum 194
Nephtalimi natiuitas 25. filius eius 41
Nephtalitarum fors 112
Neronis gesta et precipue contra Iudeos 656
Neronis imperium quadiu durauerit 739
Nero contemptor nationis Iudeorum 802
Nero indignatur ob res minus prosperè gestas in Iudea 685
Vespasianum ad regendos exercitus in Syriam mittit ibidem
Nero. quere Tiberius et Domitius
Neronis dicitur Casarea Philippi 544
Neruis cur Iudei abstineant 27
Netire et Philippi fratrum fortia facta 697
Nicanor perfidus contra Iudam Machabeum pugnant, cum suo exercitu uictus extinguitur 332
Nicanor amicus Titi sagitta uuln. 762
Nicaule regina Aegypti 283
Nicolaus Damascenus Iudeorum patronus 313
Nicolai Damasceni historia de Herode culpatur 438
Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Casarem 448. sententia de duobus eius filiis damnatis 450. actio contra Antipatrum Herodis filium 460. patrocinatur Archelao 471. 476
Nicolaus Damascenus rerum Iudaicarum scriptor 855
Nicolaus rhetoris oratio pro Iudeis Iosiae 66

IN IOSEPHVM

eis 428. Iudeos corā Cæsare arguit,
 et reges purgat 644
 Nigro Peraite qui Idumæam regebat, à
 Iudeis mandatum ut ducibus pareret
 680
 Niger Idumæe rector in Salis oppidū Iu-
 dumæe confugit 686. iterū fugit ibi.
 Niger Peraita, Silas Babylonius, et Ioan-
 nes Essenus, duces Iudeorū contra Ro-
 manos 686. quomodo occisus 732
 Niglisar Abolamarodachi filius regnum
 paternum accipit 276
 Nilus fluvius 4
 Nilus usq; ad Elephantinē navigabilis
 745
 Ninum quis condiderit 12
 Ninus regia Assyriorum 261
 Nisan, mensis 7.52.73.288
 Nisibis regio 534
 Nisibis urbs 502
 Noba oppidum sacerdotum 154. exei-
 ditur cum uniuersis habitatorib. 155
 Nobilitas generis nulla inter Iudeos 82
 Nobilitatem generis unde Iudei disce-
 rant 549
 Noe uel Nochus uir pius sceleratorum
 commercia fugit 6
 Noe quomodo arcam cōstruxerit et ē di-
 luuiū sit seruatus 7. 8. eius filij quales
 9. 10. uini usū rector inebriatur 12
 Norbani interitus 515
 Nubis supra tabernaculū presentia quid
 significarit 76.78
 Numidius Quadratus Syriæ procurator
 539. et eius gesta 656
 Nymphidius homo nequiss. 739
 O Badamius arcam hospitatur 172
 Obedes filius Bozi et Ruthes 131
 Obedias, iumentorū Achabi curator, uir
 pius, propheta liberat 220.240
 quomodo uxor eius uidua per Eliseū
 sit à debitorū molestijs liberata 240
 Obelias propheta captiuos Beniamitas et
 Iudeos liberat 255
 Obedas sen Obodas Arabum rex 440
 444. superat Alexandrum Hyrcani
 586
 Ochobatus militum Ionathæ dux 234
 Ochozias Achabi fil. regnū paternū ac-
 cipit 236. ex casu moritur 237.238
 Ochozias Ioramī fil. paternū regnum re-
 cipit 244. sagitta ictus ab Ieu perit
 246. cognati ipsius interimuntur ibid.
 Octauia Claudij Cæs. filia 540
 Octauius Claudij Cæs. filius ibidem
 Officiosi quando plerunq; sint homines
 162
 Ofilius Phasaelum monuit de insidijs ca-

uendis et iuuat eum 387
 Oges rex excinditur 87. quantum uir sue-
 rit et quanta eius ditio 88
 Olda prophetissa uaticinatur Iosie regi
 Oliueti mons 542 (264
 Olurius uicus 740
 Olympus ad Cæs. mittitur 625
 Olympius Iupiter 508
 Onias et Dositheus Iudæi duces libera-
 uerunt Alexandriam 852
 Onias Iaddi filius patri in pontificatum
 succedit 304
 Onias Onie fil. templum in Aegypto edi-
 ficat 338.339
 Onias Onie fil. pontifex quanta mala fe-
 cerit Hierosolymis propter Tobie fa-
 lios ciuitate eiectos 581
 Onie, filij Simonis amicitia cum Ario La-
 conum rege 319. 320. Menelaus dici
 uoluit 320. Vide Menelaus
 Onias Simonis Iusti fil. pont. 307.315
 Onius alius pont. 319 (319
 Onias Simonis pontifex à Ptolemæo re-
 ge Aegypti impetrat locum condē-
 do magnifico templo 825
 Onie pro Cleopatra regina bellum susci-
 pientis gesta 852.853
 Onias, uir iustus qui pluuiā precibus im-
 petrat, lapidibus obruitur 367
 Onie regio 375
 Onij ciuitatis Aegypti origo 825
 Ophnes scelestus filius Elis 131
 Ophres Abrahami filius occupat Libyā
 20
 Opobalsamum ubi et quomodo proue-
 niat 369.404
 Optimatum administratio Hierosolymis
 qualis et quandiu 137.140.288
 Ordeum, frugum omnium uilissimū 122
 Oribus rex occisus 123
 Orientis totius nobilitatem precipuam
 in Italia seruire 666
 Orodes Artabani fil. Parthorum rex con-
 stituitur 483
 Oseas rex Israelis cōstituitur, uir impius
 256. uiuus capitur ab Assyrijs, et trās-
 fertur cum uniuerso regno Israelitarū
 in Mediam et Persidem 218
 Otho imperator declaratus milites suos
 contra Vitellij exercitum duxit 739
 741. semet occidit ibidem
 Othonis imperij termini ibidem
 Otrus Armenie dominus 12
 Oza attingens arcam exanimatur 172
 Oze percussio, locus 172
 Ozias Amasie fil. regnū Iudæe patre mor-
 tuo capit 252. 253. natura bonus et
 gnauius multis deuictis gentibus urbem
 restaurat ibid. deficiens à pietate Ica-

pra percussus moritur 253.254
 P Acorus rex Medie 535. coniugem
 et concubinas captas ab Alanis cen-
 tum talentis redemit 816
 Pacorus Parthorum rex contra Iudeos
 pergit 599
 Pacorus Pacori regis pincerna explorat
 Iudæā 599. insidiatur Phasaelo 387
 600. et Herodi 601. rex Syriam occu-
 pat 386. occiditur 393
 Petina Claudij Cæs. uxor 541
 Palestina situs, et eius gentis odium in
 Hebræos 53
 Palestinos Sampson uexat 128
 Palestinorū contra Hebræos expeditio
 et uictoria 132. arcam è suis finibus
 remittunt Hebræis 134.135.769
 Palestini cū Iudeis præstantes nunc uiu-
 unt nunc uincuntur 132.135
 136. iterum bellum eis inferunt 148
 ceduntur 149. denuo redintegrāt bel-
 lum, sed infelicitè 151. Cillanorum
 agrum inuadunt 156. Sauli ditionem
 inuadunt 157. eum cum filijs occidunt
 164.165
 Palestinos David superat 172.173. pemi-
 tus subigit 174
 Pallas Nerōnis libertus 543
 Palmarum fructus præstantia 481
 Palmira urbs 213
 Pampibulum mare Macedonibus transi-
 tum præbuisse 55
 Panes propositionis 66.74
 Panium, locus 422.613
 Panij pulchritudo naturalis Agrippæ di-
 uitijs accurata 711
 Pannychis concubina 623
 Paphlagones populus 11
 Papinius tribunus 510
 Pappus Antigoni dux quid contra Hero-
 dē gesserit 395. 607. occiditur 608
 Paradisi descriptio 4
 Parricidū quā graue sit crimen 462
 Parthi Antigonū reducant in regnū Hyr-
 canumq; cū Phasaelo captiuos abdu-
 cunt 386. 387. Hierosolyma diripi-
 unt 388. profligantur 393
 Parthorum mutabilitas 483
 Parthi Armeniam bello amittunt 486
 Pasche institutio et celebratio 52.73
 77.107.469.481.538
 Pasini castrum 12
 Patrie causa nihil non faciendum 162
 Paulina quō à Mundo constuprata 484
 Paulinus Lupo in administratione Alex-
 andriæ succedit 825. templū Onie peni-
 tus spoliat, et inaccessum facit ibidē
 Pausanias Cerastræ fil. Philippi Macedo-

INDEX

nis interfector 301
 Peccata unde maxime nascantur 145
 Pecoribus olim omnis barbarorum possessio constabat 48
 Pecuniam publicam nullam esse Iudeis, quam sacram illorum templi 373
 Pecuniam uotiuā ubi deposuerint Iudei 502
 Pedanius legatus 625
 Pedanij equitis forte factum 788
 Pelusium urbs 145.745
 Pelusium capitur 375.594
 Pentecostes festiuitate Iudeos iter non facere 352
 Pentecoste unde dicta 641
 Peræ regionis descriptio 687
 Percussus in rixa quomodo uindicandus 101
 Perse populus 12
 Persarum mos in bibendo 293
 Persarum lex de uxoribus ibid.
 Persarum contra Grecos expeditio 828
 contra Aegyptios 858
 Perse in Asia regnauerunt 831
 Persicarum rerum scriptores probatissimi inter se discordant 828
 Pestis quam seua inuaserit Davidis regnum propter recensuū populū 193
 Petepbres liberaliter tractat Iosephū 31
 Petilius Cerealis procōsul Germanos ad sobrietatem coegit 808
 Petra magna, locus 157
 Petra, quæ olim Arce, ciuitas 86
 Petra, quæ Reccine 92
 Petronius Aegypti præfectus Herodem iuuat famis tempore 418
 Petronius præses Syriæ cōstituitur 498
 gratificatur Iudeis cum suo periculo 500.502
 Petronij epistola ad Doritas pro Iudeis 526
 Petronij aduētus terribilis ex Antiochia in Iudeam 651
 Petronius Iudeos adhortatur ad Cesaris statuas recipiendas 652
 Phaceias Manaemi filius, patri in regnū et crudelitātē succedit, trucidatur 254
 Phaceias Romelie fil. uir impius, regnū Israelitarum occupat 254. Achazem oppugnat 255
 Phalec quid significet 12
 Phalegus Heberi filius ibidem
 Phanasus Samuelis filius ē rure abstractus ad pontificatum 721
 Phanasus pontifex a seditiosis cōstituitur 545.546
 Phanael locus cur sic dictus 27
 Pharaones cur Aegyptiorū reges dicantur, et quādo sic appellari desierūt 213

Pharaotes Aegypti rex Abrahami coniugem concupiscit 14
 Pharaothis duritas et malitia in Hebreos 49.50.51.52. dimissos insequitur 53. cum omni exercitū deletus 54
 Phare filij duo 41
 Phari insule descriptio 745
 Phariseorum secta 346. autoritas 354
 362.363.
 Phariseorum secta qualis 455
 Pharisei 480.646.650
 Phariseorum existimatio 587. et quomodo se gesserint regnante Alexandra 587
 Pharmuthi mensis 52
 Pharnaces filius Mithridatem Ponticam gem occidit 369
 Phasaelus Antipatri fil. 593. præficitur militibus 595. superat Felicem 598 accusatur a Iudeis 599. circūuenitur a Pacoro 600. occidit sese 601. eius progenies 489. Galilææ præficitur 377. Felicem se inuadentem uincit 383. accusatur constituitur tetrarcha 385.386. captiuus abducitur a Parthis 387. sese occidit 389
 Phasaelus ciuitas 615
 Phasaelus, turris et oppidū 436.472
 615.641.757
 Pheroræ Antipatri filio cōmittitur cura cōmeatus 392. donatur ei caput Papæ præcisum 395. assequitur tetrarchiam 422. Herodis filiā unam respuit uxorem ducere 439. alteram eius ducit ibidem
 Pheroras Antipatri fil. Herodem fratrem accusat ipsius filio 439. Salomen accusat Herodi 440. 441. disidet si sit cum Antipatro fratris filio 455 moritur, et uxor eius accusatur ueneficij 456.457
 Pheroras Antipatri filius 593. quid gesserit 605. odit Herodis filios 620 accusat Salomen 621. seipsum prodit et reconciliatur Herodi 622. reijciatur ab eodem et moritur 629
 Pheroræ uxoris insolentia 628
 Phiala lacus 711
 Philadelphensium cum Iudeis disidium 531
 Philippus Ptolemæi Minnæi filius 594
 Philippus Amyntæ filius cæsus 513
 Philippus Antiochi Grypi fil. Syriæ parati imperans Antiochum Cyzicenum superat 360. cum fratre Demetrio pugnans totius Syriæ dominus constituitur 361
 Philippus Archelai frater quamobrem a Varo Romam premissus 644

Philippus Herodis fil. constituitur tetrarcha 467. succurrit fratri Archelao 475. portionem regni paterni consequitur 476. calumniatur a fratre Antipatro 631
 Philippo Herodis filio quæ regiones cepserint 644. Cesaream ad Iordanis fontes et Iuliadem condidit 659
 Philippus Herodis frater moritur, et quam honestus fuerit uir 487
 Philippus Iacini filius Agrippæ copiarū præfectus 455
 Philippus Iacini fil. Agrippæ præfectus 552.670. quomodo in periculis seruatus eumq. gesta 553.560.561. filie eius due in excidio Gamale seruatae 717
 Philippi Macedonis interitus 301
 Philippo uni amicorum committit Antiochus Epiphanes regnum et filij tutelam 329. regnum affectans afficitur supplicio 331
 Philistinus, Philistini 11
 Philo Iudeorū legatus a Caligula repulsus 498
 Philo historicus 842
 Philosophie tria genera apud Iud. 646
 Philosophi apud Indos Calani, apud Syros Iudei dicuntur 839
 Philosphorum de deo discordes sententiae 862
 Philostephanus Ptolemæi Lathuri dux 358
 Philostratus historicus 837
 Phineas sacre pecunie custos 800
 Phinees Zambriam occidit, et exercitū contra Madianitis præficatur 92
 Phinees domus sacerdotio donatur 201
 Phinees fil. Elis pontificis malus 131
 Phinees legatur ad Rubelitas et Gaditas cum reliqua dimidia tribu 113 succedit patri in pontificatum 115
 Phison fluuius, et quid significet 4
 Phæbus Agrippæ legatus a Iudeis interemptus 677
 Phœnicibus pecunie amor Grecorum commercium fecit 831
 Phœnicum antiquissima rerum memoria bilium traditio 827. testimonium de Iudeis 832.834.835
 Phœnicum historie 837.838
 Phora quid significet 4
 Phraates Parthorum rex humaniter tractat Hyrcanum 398. a suo filio occisus 482
 Phraates Phraatis fil. parentem occidit et matri miscetur, exul perit ibid.
 Phruræa festi dies 300
 Phryges populus 11
 Phibes

Photes Phidi	II	fuert ab Aarone usq; ad finē belli lu-	Ptolem. Herodis procurator	438.439
Physon Ptolemei Epiphaniae filius	320	deorū cū Romanis	Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro	
Pilatus à Thiberia in Iudeam missus	650	Pontificum templi Solomonis enumerati-	mortuo Aegyptum occupat & Hiero-	
Cesaris imagines Hierosolymis intui-		tiō	solyma 304. traduci Iudeos in Aeg-	
tiū ibid. quæ cū Iudeis Cesare ege-		Pontificatus quidam primum ad plebeios	gyptum 305. eius pugna cum Demetrio	
rit ibid. Hierosolymis status iterum		translati	circa Gazam 839. irruptio in Hiero-	
aufert 651. Iudeorum tumultus pro-		Pontificatum solere perpetuū esse	solymam die sabbati 841. liberalitas	
pter Cesaris imagines 650. turba de		Pontificis stolis custodia apud quos fue-	& benevolentia erga Iudeos	852
aliis ob Corbuthi thesaurum sacra 651		rit	Ptolemæus Lathuris Ptolemæi Philome-	
Pileus pontificis qualis	68	Pontificis stolis custodia repetitur à Ka-	toris et Cleopatrae filius auxiliatur Sa-	
Pinea ligna exterrita aures	215	do	maritis 364. disidens cum matre re-	
Piso legatus Pompeij	349	Pontius Pilatus Iudeæ praefides	gno priuatur 354.357. obfidet Pto-	
Pistis nobilis, deflectionis à Romanis au-		deos officis conuincit	lemaidem 357.358. Afocham oppidū	
tor	551.554	485. accusatur à Iudeis & redit Ro-	capit, Alexandrumq; Iamneum uis-	
Pitolauum Hierosolymorum praefectus	571	man	cit, & quanta eius sententia	358
592. transfugit ad Aristobulum	372	Popedius	Ptolemæus Menneus quomodo se à sup-	
occiditur à Cassio	374.394	Poppæa Neronis uxor	plicio apud Pompeiū redemerit	368
Placidi & Iosephi uelitationes. circa Pto-		Porcius Festus Iudeæ procurator, et quæ	Ptolemæus Menneus Damascus bello ue-	
lemaida	563.575	sub eo sint gesta 543. quare Festus	rat 354. Aristobuli coniugem & li-	
Placidum tribunus in exercitu Vrsiprasti		Posidonij mendacia de Iudeis	beros quomodo tractari 374. mori-	
688. in Galilea maximam multitudi-		Prætoriani milites	tur	386
nem occidit 691. à Iotapata repulsus		Prætorij in castris Rom. descriptio	Ptolemæus Minnei filius	587.594
aufugit ibid. quomodo. Itabyriū mon-		Prandium qua hora faciunt Iudei sabbat-	Ptolemæus Philadelphus I. Iudeos in Aeg-	
tem occupat 716. gesta contra		to	gypta seruientes liberos dimittit, &	
Gadarense	735.736	Principes singuli dedicato tabernaculo	legem Moysi in linguā Græcam ma-	
Plutane, iucus Sydoniorum	625	quid donarint	gnis muneribus transferendam cura-	
Plato ueritatem de deo proferre timuit		Priscus centurio Ionatham Iudeum sagit-	uit	305.456.312.852
861.865. Moysen imitatus	867	ta transfixit	Ptolemæus Philometor Ptolemæi Epi-	
Plinthines situs	745	Priscus sextæ legionis dux à Iudeis occi-	phanis 320. succurrit suo genero Ale-	
Plistorum apud Dacos secta	482	sus	xandro seu Demetrio 341. duobus	
Polemon, Ponti regulus	529	Procymatum unde dictum, & quomo-	diadematis coronatur simul uictorq;	
Polemon circūcisionem admittit, & Ber-		do extructum	Alexandrum & moritur	342
nicem ducit uxorem	540	Procymia	Ptolemæi Philometoris & Cleopatrae u-	
Politianum tribunus cur à Cassio Hieroso-		Prodigia excidium Hierosolymæ præce-	xoris liberalitas erga Iudeos	852
lytam missus 663. eius oratio & ge-		dentia	Ptolemæus Philopator	313
sta	ibidem	Prophetis & pontificibus solis potestas	moritur	320
Pollio Pharisæus Herodiamicus	396	data historie condende	Ptolemæi Physicis immanis crudelitas et	
397.422		Propheticæ spiriū ubi multi sint cora-	iniustitia 852.853. poenitentia	853
Polybius Megalopolitanus historic	855	repti	Ptolemæus Simonis Asanonei generoso-	
Polycrates Lacedæmoniorū nobilitatem		Proscucha, domus precationis	cerum occidit & alia scelera commit-	
facere tentauit	842	Protogoras ab Atheniensibus uix mortē	tis 350.582.583. quomodo oppugnā-	
Pompeius qualibus muneribus honora-		effugit	tem Hyrcanum eluserit, cuius matrem	
tus & quæ gesserit	368.369.370	Providentia dei mundum & omnia regi	& fratres interfecit	351
371. eius uirtus	370	280.311	Ptolemæi dicti Aegypti reges	174
Pompeius Magnus Hymeni & Aristobu-		Pseudalexandri gesta 477. quomodo de	Ptol. unde Alexandrini reges dicti	213
li causam cognoscit 589. Hierosolyma		prehensus ab Augusto & remex fa-	Ptolemæis bis expugnata	358.359
mar capit	590.591	ctus 478. uide etiā Alexander falsus	Ptolemaidis situs descriptus	652
Q. Pompeius C. O. S.	524	Pseudopropheta Hieroboami seductor	Ptolemæis duo milia Iudeorū apud se ha-	
Pompeij malitia in oppugnandis Iudeis		220.221	bitantium interfecit	374
667		Ptolemæus Agrippæ & Bernices procu-	Ptolemaidenses à Iuda Macchabæo uicti	
Pondera quis inuenerit	5	rator à Ioanne Giscaleo spoliatus	327	
Pontificis connubium & puritas	75	Ptolemæus Epiph. moritur	Puellarum hereditas	98
Pontificis ornatus qualis	67	Ptolemæus Evergetis Philopatoris filius	Pueri sitientes astutia & fallacia contra	
Pontificis summi qualis electio	862	quomodo ab Onia irritatus 315. &	Romanos	797
Pontifices Hierosolymis qua fraude crea-		tiū recōciliatus ei per Iosephū ibid.	Puerperarum purgationis tempus	74
ti sint	721	Ptolemæi Evergetis gesta post captam to-	Purgatio post coitum cum uxore ibidem	
Pontificis & sacerdotum disidium	542	tam Syriam	Purificationis leges	74.75
Pontificum iniquitas 544. origo, et qui		Ptolemæum Galilee ab Herode præfe-	Puteoli urbs	507
ad eam dignitatem admittuntur, quorūq;		ctus interfecit	Putei bituminis	14

Patiphares. uide Petephres
Pythagoras Samius emulatus Iudeorum
scripta 838. multas Iudeorum leges
transfudit in suam philosophiam ibid.
Pythagora & aliorum stoicorum de di-
uina natura sententia 861
Pythium templum edificatur 436

Q Vadrige solis sublate q Iosia 264
Quercus Mambre 16
Quercus Ogis 15
Quinquagesimi anni remissio 75
Quintilie fortitudo 509
Quintilius Varus Syriae praefectus 469
cognoscit causam Anipatri 459
usq; 463. seditiones Iudeos expugnat
474-475
Quirinus ab Augusto mittitur ad censen-
dam Iudeam & Syriam 479-481

R Abatha ciuitas 88
Rabatha capta diripitur 179
Rachabe speculatores Hebraeorum tue-
tur aui Chananeorum & securitate
ab hostibus impetrat 106. 107. incolu-
mitatem promissam recipit, & muni-
fice donatur 108
Rachelis pulchritudo 24. emulatio erga
sororem 25. mariti complexum foro-
ri uendit. furatur idola patris 25. eius
astutia 26. mors ex partu 28
Ragauel Heberi filius 12
Raguel, qui & Ietbegleus, sacerdos, fi-
liam suam Moyse adoptato tradit ux-
orem 48. Moyse ob uictoriam gratula-
tur, & consilium dat ei distribuen-
dorum officiorum 60
Ramatha ciuitas 131
Rapsa is Senacheribi copiarum prae-
feti insolentia 256. 260. ipse cum exer-
citu diuinitus deletus 261
Rafes Damascenorum rex Achacem bel-
lo petiit 255. quem mox Syrorum rex
impugnat ibidem. & occidit 256
Rebecca Batuelis filia 13. petiit in con-
nubium Isaco 20. parit geminos 21
fallit maritum 22
Receme urbs que alias Petra 92
Recemus rex ibidem
Repudij libellum mittere maritis nō ux-
oribus ex lege permissum 415
Rex quis & qualis sit 97
Regis potentia 283
Regum imperiū quādiu durauerit apud
Iudeos 288
Regum uirtutes precipue que 199
Regibus non licet esse ignauis 163
Regibus subditi que ferant 137
Rebregines populus 10

Rhinocorura 602
Rbiphates, Rbiphatei 11
Rhoa petra 118
Roboamus Solomoni in regnum succedit
insolens in populum 218. decem tri-
bus regni amittit 219. quot & quas ur-
bes condiderit 221. item arma cōpara-
uit, sed deribusq; suum auxit regnū, &
ductis xviij. uxoribus liberos gignit,
adq; impietatem deficit ibid. deditit
urbem Susaco 222. pro aureis scutis
amissis erea sustinuit & moritur ibid.
Roma sub Vespasiano creuit & floret
807
Romanorū in Iudeos beneficia 352. 353
Romani quibus honorib. & beneficijs Iu-
deos affecterint 379. & inde
Romanorū dissidiū inter se 596. 597
Romani Germanos captiuos ubiq; circū
duxere 666
Romani in praesidio Massade interfecti a
Iudeis 668
Romanorum strategema in oppugnado
templum 678
Romanorū quot milia a Iudeis cesti 679
Romanorū quantum fuerit exercitus con-
tra Iudeos 689. ipsorum castrorum
descriptio 689. 690
Romanorum industria in seruis domesti-
cis instituendis 689. disciplina mili-
taris 769
Romani omnia, praeter Giscalam, cepe-
runt 713
Romani muro Hierosolymae potiuntur,
eiusq; patrē maximam diruunt 764
cum Iudeis acriter configunt ibidē.
& 765. alterū murum capiūt 766
Romanos sancta Iudeorū reuereri 768
per legem Iudeorū multa de suis mo-
ribus derogasse 770. illachrymasse
incendio Hierosolymae 772. 773. ab
incendio defendunt 774. Hierosoly-
mam capi desperant 775
Romani intra xxi. dies aggeres extruunt
779. 780. pugnant cum Iudeis circa
aggeres 780. 781. Antoniam magna
pugna obtinent 783. circa custodias
pugnam atrocē instaurant 786. 787.
Romanorū notitia sero ad Graecos per-
Romus, Romēi 11 (uenit 831
Rooboth puteus 22
Rubelita & Gaddite altare construunt
super ripa Iordanis 113
Rubelus, alias Ruben nascitur 25. eius
pietas in fratrem Iosephum 30. 31. se-
ac fratres prodicionis insimulatos ex-
cusat 35. eius filij quatuor 41
Rubrius Gallus Sarmatas superat 808
Rufus magister equitum 641

Rufus praefectus militum Ariebeai 473
Rumanicus 697
Ruta mirabilis magnitudinis in regia
Macheruntis descripta 812
Ruthes amor erga socrum suam, & eius
fortuna 130. 131
S Aba Aethiopum regia, quam ualida,
uocatur postea Meroe 47
Sabeus seditionis persuadet decem tribu-
bus defectionem a Dauid 189
Sabas, Sabai 11
Sabathes, Sabatheni ibidem
Sabastus, Sabasteni ibidem
Sabathes a commentarijs principis 190
Sabbas mensis 86
Sabbas orator supplicio addicitur 339
Sabbaticus annis 380. 398
Sabbaticus annis a Tito spectatus 809
Sabbatū, & eius uacatio a laboribus ser-
uatur 3590
Sabbatum magno malo obseruatum 323
negligendum aliquando ibidem 335
Sabbion Alexandrā Herodi prodiit 400
Sabecus exercitus Syrorū praefectus nul-
neratur & moritur 176. 177
Sabinus procurator Syriae Hierosolymis
regiam occupat 469. uexat Iudeos
propter auaritiam suam 639. 642
Sabini Syri formā, habitus & fortitudo
insignis 782
Subinus Romae capitolium nocte occu-
pans occiditur 747
Sabuchadas eunuchus indicat regi, crucē
in Amanis edibus extructā pro Me-
dochei suspendio 298
Saccheus transfuga Iosepho prodiit infan-
dias Ioannis 564
Sacerdotis sacrificaturi habitus 66. 67
Sacerdotum castitas & connubium 75
Sacerdotum & pontificis cum eorū uesti-
tu & insignibus descriptio 760
Sacerdotum immunitas 42
Sacerdotum mos Hierosolymis 743
Sacerdotum nobilitas apud Iudeos 829
nuptiae ibidem
Sacerdotibus que cedant 85. 86
Sacrificiorum genera quibus fiant modis
71. 72. 73. 74.
Sacrorum scribe 43
Sadecus Xerxis praefectus 292
Sadocus pontifex constituitur 175
190. 198. 201
Saddocus monas res molitur 479. 480
Sadduceorum secta 346. 430. 646
Salampso Herodis filia 489
Salmanasar Cuthaeos in Iudeam transfert
273. 286
Salmanasaris contra Israelitas uict. 282
Salomo

IN IOSEPHVM

Salome, aliàs Alexādra, uxor Aristobuli,
soluit uinculis fr. mariti defuncti 357
Salome quæ Iulie Augusti coniugi testa-
mento reliquerit 650. eius reditus e-
rant sexaginta talenta 645
Salome Antipatri filia 593. soror Hero-
dis prodiit Iosephū maritum suū fra-
tri 403. alteri marito Costobaro re-
pudiū libellū mittit 415. odium exera-
cet in Herodis filios & earum uxores
431. 439. 620. 621. accusatur He-
rodi 440. 441. Alexe iungitur con-
nubio 453
Salome uxor Herodis moritur 481
Salomon promittitur Dauidi successor et
templi extructor 173. nascitur 179
infruit cum pater 194. constituitur
rex 196. 198. quomodo regnum na-
ctus se de hostibus sit ultus 200. 201
regis Aegypti filiam ducit uxore 201
petit à deo & accepit sapientiā 202
controuersiam mulierū duarum diu
dicat ibidem. toparchas quos habue-
rit & quantas diuitias sapientiāq; ac
philosophiam 203. coniurationes &
incantationes composuit 204. eius
cū Irom amicitia et materia cedere
petitio & concessio 204. 205. 834
835. templum cum uasis quomodo ex-
truxerit, & arcā eò transulerit 205
usq; 211. somnium uidet et regiam ex-
truit cum domo regine 211. 212. qui
bus donis remunerauerit Iromū 212
834. Hierosolyma muris & turribus
inflauit & urbes condit 213
ingentes thesauros ex Aurea terra &
aliunde accipit 215. quali satellitio si-
patus inceserit ibidem. quanta opu-
lentia Hierosolyma auxerit 216. defi-
cit à pietate, ac ducit uxores DCC. &
concubinas CCC. 216. prædicatur ei
filium ipsius poenas pro se daturū ibi.
multis hostibus à deo excitatis infesta-
tur 217. moritur, Roboamo successo-
re regni relicto 318. quo tempore edi-
ficauit templum Hierosolymis 834
Salpadi filiarum hereditatis ius 93
Saltis regis gesta 832
Saltus Libani, aula Salomonis 214. 215
Samaeas propheta Hieroboamo minatur
222
Samaeas uir iustus accusat Herodē, & ua-
ticinatur Iudeis mala imminētia 378
Samaritae populus 12
Samaritae quæ Mareone unde dicta 226
Samaritae ab Hyrcano expugnata solo ex-
quatur 353-354
Samaritae urbs. uide Sebastē 353-414
Samaritae regionis descrip. 687. et quid à

Iudea discrepet 687. 688
Samaritae qui ante Chutibei 259. 287
Samaritarum odium in Iudeos 288. ac-
cusantur apud Darium 289
Samaritae Iudeos infestant 315. Iudeos se
esse negant agentes feliciter 322
Samaritarum disidium cum Iudeis pro-
pter templum 339
Samaritanorum fucinus in festo Azymo-
rum 481
Samaritanorum seditio 485
Samaritanorū & Iudeorū disidiū 538
Samosata capitur 606
Samosata ciuitatis situs 815
Sampsigeramus Emezenorum rex 529
Sampson quid significet, et quomō natus
128. cōnubiū & gesta eius 128. 129
Samuelis natiuitas & prophetia 132. cō-
silium de libertate recuperanda 135
Samuel senio grauatus filijs reip. admini-
strationem concedit 136
Samuel propheta Saulum inungit regem
138. ostento indicat Hebræis deū ira-
tum propter regem petiitum 141
Saulum docet Amalecitarum interne-
cionem 144. eidem regni amissionem
nunciat 146. Dauidem ungit regem
147. moritur. 158. ab inferis reuoca-
tur per uentriloquam 161
Sanaballetes Darij præfectus dat filiam
suam Nicaso uxore Manassi fratri Iad-
di pont. 30. deficit à Dario, Manassi
templum & sacerdotium confert, mo-
riturq; 302
Sanctum, quæ tabernaculi pars 65
Sanctum sanctorum ibidem
Sangarus princeps Hebræorum 120
Sanguinis esus interdicatur 9. 74
Sapha, loci nomen 303
Saphanus scriba 263. 264
Saphora oppidum 372
Sapientes qui Iudeis 548
Sappho uicus 643
Sara Aranias filia 12
Sara Abrahamo marito famulā adducit
prolis procreande gratia 15. nuncia-
tur ei partus sterili 16. expellit Ag-
rem cum puero 18. moritur 19
Sarabazanes 287. 288
Saramalla Syrus Phasaelo insidias indi-
cat 600
Sarepta oppidum 227
Sareptana uiduae fiducia 227. 228
Sardonyches XII. cum uestitu pont. 71
quibus inscripta sunt nomina filiorū
Iacobi, in Essene 67. quæ uirtus eis
insit & quando cessarit 71
Sarmata Istrum transgressi præsidū Ro-
manum & Fontem Agrippā interfi-

ciunt 808. proximas regiones totas
peruasant ibidem
Saturnus quantum capiat 243
Saturninus legatus 625. 626
Saturninus Syriae præses 444. eius sena-
tenuia in filios Herodis 450
Saulus asinas patris querens à Samuele
rex constituitur 137. 138. 140. quā
decora fuerit statura 139. uincit Am-
monitas 140. Palestinos superat, &
aram extruit 143. quot liberos habue-
rit 144. Amalecitas delet, & regi par-
cens peccat 145. 146. regno exiit
146. numine priuatur & fit demo-
niacus 147. commouetur contra Da-
uidē 149. insidiatur uite ipsius 150
151. Dauidi reconciliatur 158. consu-
lit uentriloquam 161. fortitudo eius
162. cadit unā cum suis filijs in præ-
lio 164. 165. ipsius progenies datur
ad supplicium Gabaonitis 191. eius
uolentia 545
Scaurus Hyrcanum in societatem recipit
& obsidione liberat 367. cum Areta
foedus iniit 371. in Syria præses missus
589. pecunijs corrumpitur 589
Aretam multat 591
Scene, locus 27
Scipio Alexandrum Aristobuli percutit
securi 374
Scopas dux Ptolemæi Epiphanis 313
Scopi loci descriptio 751
Scythæ populus 10. à Grecis qui Pontū
nauigant cogniti 831. Anacharsim à
Grecia redeuntem quare interfeca-
runt 868
Scythopolis ciuitas 112
Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima
708
Scythopolitarum immanitas 550
Scythopolitæ Iudeorum tredecim milia
perfidiose interficiunt 673
Scythopolitarum clades enarrata 822
Sebas fil. Ili. unus fortium Dauidis 192
Sebastē conditur 613. olim dicta Sama-
ria 353. 414. 417. expugnata & di-
ruta 583
Sebasteni, equitum ala sub Cumano 655
Sebastenorum contumeliæ in mortuum
Agrippam 530
Sebast. portus 632. à quo sic dictus 459
Sedecias Ioachim patris rex constitui-
tur 267. eruditur ab Hieremia & E-
zechiele, sed frustra 268. expugnata
urbe capitur cum uxoribus et liberis,
crudeliterq; tractatur 269. 270. mo-
ritur 271
Sedecias pseudopropheta cornib. ferreis
sibi aptatis quid Achabo uaticinatur
Hhh 2 fis

INDEX

fit	235	Septimi diei observatio	990	ministrat	428
Sehon rex negato Hebraeis transitu, prelio uincitur & occiditur	87	Septuaginta interpretes legē tāū Iudeorum in Græcam linguā transfuisse	2	Simon Canthara constituitur pont. priuatur eo	526 527
Seianus Neroni infidiās occiditur	492	Septuaginta interpretes legis transferendæ causa ad Ptolemæum Philadelphū mittuntur 308. quomodo excepti & tractati	310.311.312	Simon Cyprius magus	940
Seire quid significet	21	Serebæus dux Iudeorum Babylonē deducendorum Hierosolyma	286	Simon Effesus Herodi somnium explicat	478
Selene, alias Cleopatra, Syriæ regina Tigranem offendit	364	Serpentis inuidia, et quomodo Euam seduxerit 4. malitatio	5	Simon & Ioannes cum socijs in cloacas properant	799.800
Selennarus Senacheribi filius patris interfectior	621	Serpentes uolucres Aegypti	46	Simō Galileus defectiōn arguitur	646
Selestinus Iabesi filius Zachariam Hieroboami occidit, et regnū occupat, quod trigesima post die amittit interfectus	254	Serugus Ragai filius	12	Simō Gamalielis filius struit infidiās Iosepho 561. 562. capitur à Ioseph.	570
Seleucia urbs à quo condita & denominata	506	Sethō q et Aegyptus denominatus	843	Simon Giora filius Romanos apud Bethoron inuadit 677. Acrabatena toparchiam tyrannide opprimat	684
Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedens cum patruo Antiocho Cyzice no belligeratur eumq; necat 360. uincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concrematur	360	Sethus filius Adami 6. eius filij quales, et quas artes inuenerint	ibidem	cum latronibus qui erant Massade, Idumæam populatur ibid. ex Acrabatena toparchia pulsus est ab Anano pontifice 739. eius gesta	ibidem
Seleucus Asia rex opes Iudeorū sacerdotio auxit	873	Sextus Cesar præses Syriæ	377.378	& 740.741.742.743.748.749.757.761.762.771.772.774.777.783.797.798.799.800.803.805	
Seleucus Babylonem mortuo Alexandro occupat	304	595. interficitur à Cecilio Basso	381	Simon Herodis seruus regnum affectans obtruncatur	473.642
Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudeis exhibuerit	312	Sextus Cerealis quintæ legionis præpositus	792	Simon iustus pontifex	307.315.319
Seleucus Soter Antiochi magni fil.	319	Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti	543. eorum impia facinora	eius filij tres, omnes pontifices	320
Semechonitis lacus descriptio	713	Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur	657. eorum frans	Simon Matthes Matthiæ fil. 322. strenue inuadit fratrem Ionatham	335.336
Semeis conuiciatur Dauidi 183. eidē gratulatur uictoriam & regnum	188	Sicarium in Massada crudelitas	734	Simon Matthiæ Ioannis filius præficitur exercitui, mittitur auxilio Galilei et hostes uincit	327
occiditur	201	Sicella loci nomen 159. donatur Dauidi à Saulo 160. diripitur & incenditur ab Amalecitis	183	Simon quidam Essenus Archelai somniorum interpres	646
Senaar campus	9.10	Sicima urbs	27	Simonis filij Cathle oratio ad pontifices	728
Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Ezechiam eorum regem oppugnat 259. 260. re infecta domum se recipit 260. à filijs senioribus occiditur	261	Sicima caput Samaritarum	303	Simonis Sauli filij & totius familie sue futum miserabile	673
Senacherib rex Assy. quō fugatus	769	Sicimæ capte & solo æquate	125	Simonis uicus	556
Senatus contra Claudium in Capitolium conuenit	653	Sicimitarum exitium	ibidem	Sina mons	48.61
Senatus Romani et plebis dissidium	522	Sicimitis parci Saulus	145	Sineus mons	229
Senis cuiusdam magnanimitas	393	Sicimite quid petierint ab Alexandro Magno	304	Sinei populus	12
Senis cuiusdam seueritas	605	Siclus numus qualis	69	Sis, nomen cliui, & quid significet	237
Senius Gallus Syriæ præses	551	Sideralis scientiæ quis inuentor	6	Sisa Davidis fil. scriba	175
Cn. Sentij Saturnini oratio	517	Sidonius, & Sidon urbs	11	Sisines Syriæ ac Phœnices præf. 281	
Sephoris urbs Galilææ	473.564.571	Sidonij materiem præstant Iudeis ad templi ædificium	286	conatur templi ædificiū inibere	282
capta incendio absumitur	474.643	Signi dandi autoritas penes quos Roma	519	Sobacchis Chetthæus strenue pugnat contra gigantes uictoriam reportat	191
Sepphoris cū tribus alijs ciuitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	683	Sila militibus Agrippæ præficitur	526	Socratis mors & mortis cause	868
Sepphoris ciuitas Galilææ maxima	687	offendit Agrippā 527. occiditur	530	Sodomitarum felicitas, reges & prelia cum Assyrijs 14. excidium ipsorū	16
Sepphorite à Iosephi militibus spoliatur, prædaq; redditur	684	Sila Tiberiensium dux	554.567	Sodomitica terre descriptio	738
Sepphorite Ptolemaidē ad Vespasianū pacati ueniunt	687	Silas Iosepho de infidijs & perfidia Ioannis Giscaleni scribit	683	Sogana Arabum uicus	568
Septimus annus	583	Silo dux Rom. exercitus	390.603. corruptus deprehenditur	Sogane & Seleucia rebellant	713
Septimi anni remissio	75	Silus urbs	111	earum situs	ibidem
		Simæon natiuitas 25. uindex ingenium, filij sex	112	Sohemus Iuræus Herodis mandata uxori eius aperit 411. interficitur	413
		Simæonitis tribus facta post Iesum mortuum	115	Sohemus rex Emesa contra Antiochū 815	
		Simonis Asamonei filij gesta	582	Solomona mater nobilis septē puerorum	
		Simon Boethi filius pontifex constituitur	419. priuatur sacerdotio	877. eius animosa oratio ad Iacobum filium	
		Simon Camithi annum pontificati ad-	458		

filium natu minimum 882
 Solomone matris Machabeorum lau-
 des 883.884.885.886. eius immania
 supplicia & insignis toler. 885.886
 Solyma que Hierosolyma 15.171
 Somnia cur deus immittat 34
 Sophaces unde dicti 25
 Sophira regio 214
 Sophiste concitant tumultum 635
 Sotius provinciā cum exercitu ab Anto-
 nio accipit 394. Antigonus suppli-
 cem factum irridet & uinctum custo-
 dit 396. Hierosolymis discedit 397
 quomodo se gesserit in expugnandis
 Hierosolymis 608.609
 Spadones abominandos 102
 Spasini castrum 532.533
 Spelunca Galilæe quomodo expugnata
 ab Herode 392.393
 Spelunca latronum quales fuerint 603
 Stola pontificis quādo fuerit de prompta
 & a quibus custodita 424.425
 Stratonis turris, postea Cesaria 417
 524.542.591. edificatur 419
 Stratopedum munimentū incensum 671
 Subditi quomodo contineantur in officio
 419.420
 Supplicandimos apud Syros 233
 Susa scribis præficuntur 190
 Sufacus Aegyptiorum rex Hierosolyma
 spoliat 174. contra Roboamū ducit
 exercitum 221. Hierosolymam in de-
 ditionem accipit, templūq; spoliat
 ac thesauros Solomonis aufert 222 et
 quomodo imbelles notauerit ibidem
 Syllæus ambitu Salomes connubio fru-
 stratur 440. 441. latronibus Tra-
 chonitis auxiliatur, & credit pecu-
 niam Herodi reddere non uult 444.
 445. deserti Cesari Herodem 445
 accusatur apud eundem per Nico-
 laū, & damnatur capitis 448.449.
 iterum accusatur 456
 Syllæus procurator Obodæ 621.625
 Syene puteus 22
 Syria subditur Davidis imperio 174. Iu-
 deos apud se habitantes occidit 822
 Syrus Mesopotamie rex uincitur 176
 Syri populus 12. Iudeorum ciuitates ua-
 stant 672
 Syrorum cedes 676
 Syrorum cum Græcis dissidium & recō-
 ciliatio 506.507
 Syrorum cum Iudeis dissidium 542
 Syrorū uici & ciuitates enumeratæ quæ
 à Iudeis uastabantur 672
 Syrorum auaritia & crudelitas 778
 Sufares dux labini exercitus quomodo
 occisus 121

T Abernaculi uasorum descrip. 65.66
 Tabernaculi institutio & extructio 63
 64. eius interpretatio 64.68. illustra-
 tio 69
 Tabernaculo dedicato quæ dona princi-
 pes singuli contulerint 71
 Tabernaculi perfectionis modus 76
 Tabernaculorum festiuitas 73
 Talcum quot minas contineat 66
 Tanis Aegypti urbs 14
 Tarichearum situs 709
 Tarichearum incolæ quingenti et sex mi-
 lia ceciderunt 712
 Teglabalassar Assyriorum rex quomo-
 do Israelitis tractarit 254. auxilia-
 tur Achazæ contra Syros 256
 Tēpestatis horridæ descriptio 728.729
 Templum in Garizin extructum 302
 304.305
 Templum Chutheorū in Garizin quan-
 do desolatum 352
 Templi structura apparatus 204.205
 exordiū & tota cum uasis descriptio
 205.206.207.208. templo absolu-
 to infertur arca 208
 Templum Solomonicū spoliatum & con-
 crematum quando 270
 Templum Hieros. instauratur 286.287
 288. spoliatur & prophanatur ab An-
 tiocho 321. restituitur & repurgatur
 à Iuda Macchabeo 326
 Templi Hierosolymitani descriptio 758
 759.760
 Templi incensi fatalis dies 792.793
 794. causa & principium 793. tem-
 pus à prima cōstructione per Solomo-
 nem usq; ad excidium 794
 Templi Hierosolymis cōstructio et sacro-
 rum ratio exposita 856.857. ianua-
 rum descriptio 857
 Tephthai Garfensis facinus 774
 Terebinti circa Chebrō miraculosa an-
 tiquitas 741
 Terentius Rufus rector militiæ à Tito re-
 lictus 805
 Terminos terre non mouendos 97
 Terra uera, qualis 3
 Terremotus ingens in Iudæa 406.610
 Terra Oniæ 594
 Testes qui sint, qui minus 97
 Testis falsi poena ibidem
 Thadamora urbs 213
 Thano Amathenorum rex cum Dauide
 amicitiam init 174.175
 Thamanus occiditur 226
 Thamara Davidis filia, Abesalomī gera-
 mana 171. stupratur à fratre Amnone
 179

Thamna & Thamnite 128
 Thamna oppidum 115. toparchia 736
 Tharbis Aethiopum regis filia Moysi nu-
 bit 47
 Tharrus Nachori fil. Abrahami pater 12
 migrat Carras ibidem moritur 13
 Tharices Aethiopum rex 260
 Tharsus, Tharsenses 11
 Tharsus Cilicie urbs ibidem
 Thaumastus Caisi seruus 495. oblatus A-
 grippæ aque quā gratiā accepit 493
 Theatri Rom. descriptio 513
 Thebetus, mensis 291
 Thecoa uicus 576.740
 Thella uicus 687
 Themosis regis gesta 833
 Theodestes poeta cur glaucomate infir-
 status 312
 Theodorus Zenonis filius impedimenta
 laquei diripit 359
 Theodori contra Alexandrum Hyrcani
 gesta 585
 Theodosius orator supplicio addict. 339
 Theodosius Græcus non obiter Iudeorū
 mentionem facit 841
 Theophilus Anani sit pontifex 438
 submouetur pontificatu 526
 Theophilus Græcus Iudeorum mentio-
 nem facit 841
 Theophrastus Iudeorū & Tyrionū me-
 minit 838
 Theopompus Atheniensium nobilitatem
 fodare tentauit 842
 Theopompus cur mente motus 312
 Thermusa Phraatis ancilla, & uxor ma-
 la 482
 Thermutis, regis filia Moysen educat 45
 adoptat eum ibidem
 Theudas præstigiator seducit Iudeorum
 uulgus 537
 Theudio Antipatri auunculus 630
 Theudio Doridis frater 458
 Thirus, & Thires populus 10
 Thobelus & eius inuenta 6
 Thobelus, Thobeli populus 10
 Thobie filij Amiocho Epiphani autores
 urbis Hierosolymorum expugnando-
 rum 581
 Tholomeus latronū princeps plectitur
 531
 Thraces populus 10
 Thraces asperissimos Rom. subditos 665
 Thraces propter uiciniam Græcis co-
 gniti 831
 Thucydides in multis tāquam fallax ac-
 cusatur 828
 Thuri, mensis 208
 Thygrammes, Thygrammei 11
 Tiberias urbs 571. à quo condita & no-
 minata

minata	482	ros urbis oppugnat et expugnat	766	verosum dictum	517
Tiberiadis seditio & secte tres	551	767. captiuis manus amputat	773	Valerius Gratus Iudae praeficitur	482
Tiberias iterum rebellauit Iosepho, et ite-		pugnat fortiter	774. periclitatur	Vardanes Artabani filius Parthorum rex	
rum recuperatur	684	775. eius gesta & uirtutes	775. 776	bellum Izate indicit occiditurq;	535
Tiberienfes Vespasiano se dedunt	708	778. 781. 782. 783. 784. 785. 786		Varus Syriae praefes	632. 639. 640
Tiberienfis lacus Asphaltiti natura con-		787. 788. 789. 791. 792. 793. 794.		quid gesserit in Iudaea	643
trarius	737	797. 798. 799. 800. 802. 803. 804		Varus Agrippae iunioris regie praefectus	
Tiberiensium defectio quomodo prohibi-		805. 807. 809. 819		eiusq; malitia	552
ta	560	Titus Syriae praefes reconciliatur Arche-		Vari procuratoris Agrippae perfidia &	
Tiberiisib. spoliatis praeda redditur	684	lao	444	crudelitas in legatos Bataneorum	
Tiberius Alexander Iudae praeficitur, ac		Toparchie Iudae ordine enumeratae		674	
Iudae Galilei filios crucifigit	537	688		Vaste regina uxor Artaxerxis 293. ina-	
Tiberius Alexander à Claudio procura-		Tormentorum bellicorum uis mirabilis,		cidit in regis indignationem & repa-	
tormissus 654. praecipuus exercitus		descriptio	698	diatur	293. 294
rektor apud Titum	750. 792	Trabs ex solido auro in templo Hieroso-		Velum tabernaculi & templi	65
Tib. Claudius. uide Claudius		lymitano	373	Veneficiorum poena	101
Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis		Trachonitae bis deficientes ab Herode,		Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit	
nepos, occiditur	495	rediguntur sub imperium	435. 444	in bello contra Antigonum	390. 393
Tiberius Nero Caesar constituitur	482	Trachonitis regio	12	603. 606.	
Isaias & Iden supplicio afficit	485	Trachonitidis latrocinia et quomodo ab		Ventiloquorum uaticinia qualia	161
pellit regno Artabanum	486. cū re-	Herode sublata	420. 422	Veranius trib. plebis	522
stituto in regnum init sedus	487	Traianus decime legionis rector contra		Veritatis potentia omnium summa	284
quantus fuerit cunctator	491. 492	Iapham ciuitatem à Vespasiano. mis-		Vespasiani et Titi erga Iudeos animi qual-	
morbo correptus designat successorē	494. 495. mathematicorum studio	sis	700. Tiberiadem missus ut ciuiū	les	312. 313
siq. 495. moritur ibidem		animos experiretur	708. ad Titū Ta-	Vespasianus cum Agrippa in Iudaea ue-	
Tiberij imperium quanto tempore stete-		richas missus	710. cunctis trans Ior-	nit	575. 576
rit	651	danem deuictis se Vespasiano iungit		Vespasiani imperatoris laudes, & ex-	
Tigranes Armeniorum rex quid gesserit		737		peditio in Syriam	685. 686. Sepho-
364		Trebellius Maximus	518	ritus auxiliatur	688. gesta eius in Iu-
Tigris fluuius	4	Trogloditarum foeminae gregum curam		dæ passim habentur	691. 692. 693.
Timagenes Graecus rerum Iudaicarum		gerunt	48	698. & 703. 706. 707. 708. 709	
scriptor	855	Troianarum rerum notatio	828	711. 712. 693. 720. & 732. 733. 693.	
Timaeus rex Aegypti	832	Tryphonis scurra dictū in Hyrcanū	318	739. & 742. 693. 747. 770. 796	
Timidius deserti Popediam Caio	509	Trypho tonsor garrulitatis poenas luit		807. 808. 810. 811. 814. 815. 819	
Timotheus Ammanita pugnat contra Iu-		451. 626		Vespera, quæ diei pars	3
dæ Macchabeū sepeq; uincitur	327	Tymius Cyprius	489	Victime saluatae	71
Tirathaba uicus	485	Tyrannidis natura	517. 518	Victime sint integre	75
Tiridates Armeniae rex	536	Tyrannus, Herodis supator falso accusa-		Vicus in Galilea minimus, supra quinque	
Tiro, ueteranus miles Herodem honeste		tur	447. 624	cim milia colonorum habet	687
monens occiditur	626	Tyrannus & Priscus praefecti castrorum		Vindex cum optimatibus Galliae à Nero	
Titus Frigius quintadecima legionis præ-		cum pluribus equitum magistris à Flo-		ne deficit.	736
positus	792	ro pecunia corrupti	677	Viri potentia	283
Titus imperator semper miseratus Iu-		Tyridates rex Armeniae ferme in acie ab		Vir statura sex cubitorum, & senis digi-	
deos 579. cum exercitu Ptolemaidē		Alanis captus effugit	816	tis in manibus & pedibus	291
peruenit 688. ob famam patris uul-		Tyriorum in re nauali peritia, & pugna		Vita humane terminus	7. 12
nerati perturbatur, & perturbatione		contra Assyrios	258	Vitellius Syriae praefes Iudeis impetrat	
iterum liberatur	698	Tyrii Iudeos apud se habitantes partim		riusq; stote pontificis custodiā	424
Titus Vespasiani filius Iapham expugnat		uinctos custodie tradunt, partim tru-		adigit Iudeos in fidē C. Caligulae	488
701. Iotapam capit 702. itē Gischæ-		cidant	674	exiit provincia	498
lā 719. Taricheas excindit 711. Ga-		Tyriorū publice literæ et historiae	834	Vitellij pugna circa capitolium	739
malam ingreditur, Ioannem Leui per-		Tyronis libertas in loquendo quādo ipsi		747. mors ibidem	
sequitur 719. proficiscitur ab Alexan-		malo fuerit	451	Vitellij uictoria apud Bebricum contra	
dria Caesaream 747. 748. eius expe-		Tyrrus, edificium Hyrcani filij Iosephi	320	Othonem	741
ditiō contra Hierosolyma & explora-		Tyrrus quando conditus	205	Vitellius cum exercitu ex Germania Ro-	
tio urbis 750. obsidet urbem acriter		V		mam proficiscitur	742. 943
751. 752. 753. 754. 762. 763. 764.		Valerianus Decadarchus Tiberiadē		Vitellius Cæcinnam cū magna manu An-	
fortitudo eius & prudentia cum mi-		missus à Vespasiano ut populum con-		tonio Primo obuiam mittit 746. eius	
sericordia 765. 766. 771. 772 mu-		ciliaret	708	exercitus totus deletus ibidem	747
		Valerius Asiaticus 514. 523. eiusq;		Vitri	

IN IOSEPHVM

Vitri apud Memnonis sepulchrū natura
miraculosa 652

Volumnius, Syriæ præfes 444. eius sen
tentia in Herodis filios 450. 625

Vologesus Parthorum rex 535. 536
537. Tito asream coronam mittit ob
deuictos Iudeos 809

Vonones Parthorum regnum consequi-
tur 483. amittit ibidem

Vna dies, pro prima dies 3

Vra Chaldeorum, urbs 12

Vrie uirtus, et quomō à Dauide pericu-
lis fuerit obiectus ut occideretur 177

Vrbem quis primus condiderit, & infli-
tuerit 5. 6

Vses Damasci conditor 12

Vxores plures permitttere Iudeorum le-
ges 454

Vxores quando, & quales ducende 99

X Aloth uicus 687

Xanthicus mensis 7. 52. 73

Xerxes Darij filius paterni regni heres
in Iudeos beneficus, quicquid petie-
runt Esdras & Neemias gentis sue no-
mine, concedit 289. 290. 291. 292
293. ei mortuo succedit filius Artax-
erxes 293

Z

Z Abadis magistratus 236

Zabelus dynasta 342

Zabulon nativitas 25 filij 41

Zabulon ciuitas Galilææ à Cestio dire-
pta & incensa 675. 676

Zabulonitarum fors 112

Zacharias Hieroboami filius patri in re-
gnum succedit 253. sexto regni men-
se occiditur 254

Zacharias Ioadi pont. filius in ipso tem-
plo lapidibus obruitur 250. 731

Zacharias propheta 287. 288

Zacharias supremus Israelitarum dux
Amiam Achaze filium superatū tru-
cidat 255

Zamares Elanum regem cum uniuerſa
familia tollit, & se regem constituit,
quo regno septem diebus potitus sei-
psum exurit 226

Zamaris Babylonij gesta & posteritas
454. 455

Zambrias alienigenæ se miscens & Moy-
si obloquēs occiditur à Phinee 91. 92

Zareus Aethiopum rex Asano bellum in-
ferens uincitur 225

Zaraza Amanis uxor mali consilij mari-
to autor 297

Zebis dux captus 123

Zelote cum Idumæis plebē mactant 730

Zelote insidijs uxore Simonis Gioræ ra-
piunt 741. metu percussi eam remittunt
ibidem

Zelotarum dominatio, causa excidij Hie-
rosolymitani 748

Zelotarum scelerata facta repetita 817

eorum immania supplicia ibidem

Zenon Cotyla Philadelphensium tyran-
nus 351. 583

Zenodorus Trachonitarum præfectus,
latrociniorum fotor, ditione priuatur
420. 421. 613. moritur 421

Zibus rex occisus 126

Zipheni Dauidem Saulo prodere conat-
ur 156. 157

Zona pontificis qualis 67

Zoor rusculum 17

Zopyrion Grecus non obiter Iudeorum
mentionem facit 841

Zorobabel soluta questione Darium no-
ti commonefacit 284. reducit Hiero-
solyma dimissos à Dario Iudeos eisq;
patrocinator 285. 286. 289
principes Iudeorum captiuorum 281
283. 286

FINIS.

BASILEAE, PER HIER. PROBENIVM
ET NICOL. EPISCOPIVM,
ANNO M D LIX

